εντροπία

ΤΕΥΧΟΣ 5 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΦΥΛΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Φύλα, εξουσία, πατριαρχία, μιλιταρισμός, σεξουαλικότητα, αρρενωπότητα, κυνήγι, υποταγή, σεξισμός, ομοφοβία, καταπίεση, τέχνη και όχι μόνο αναμειγνύονται μέσα από συζητήσεις, παρουσιάσεις, προβολές, μουσικό-θεατρικά performances στην 2η χρονιά του φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία που διοργανώθηκε από την Συσπείρωση Ατάκτων.

Cover by Paola Revenioti

περιοδική έκδοση
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΑΚΤΩΝ

ΦΥΛΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Στις 31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε το 2ο φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία. Το φεστιβάλ ήταν πετυχημένο τόσο απο πλευράς προσέλευσης όσο και απο πλευράς περιεχομένου. Σε αυτό το μικρό αφιέρωμα φιλοξενούμε κάποιες απο τις απόψεις του φεστιβάλ.

Φωτογραφία εξωφύλλου:
Έκθεση «Διόρθωση», της Πάολας Ρεβενιώτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΥΛΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΔΡΑΣΕΙΣ - ΚΟΙΝΑ

BEYOND EUROPE

ΤΕΧΝΕΣ & ΛΟΓΟΣ

Η Εντροπία αποτελεί συλλογικό εγχείρημα, ενώ επιχειρεί να εντείνει τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος (χωρίς απαραίτητα οι απόψεις που εκφράζονται να συνιστούν θέσεις της συλλογικότητας) και κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.

Η χρήση του @ στη θέση των έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο είναι γενικό, γίνεται προκειμένου να μην αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή στην «καλύτερη» περίπτωση δύο φύλα) και τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, αποκλείοντας και περιθωριοποιώντας άλλα (εκτός από τα κυρίαρχα) φύλα, καθώς και τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

Η Εντροπία προετοιμάζεται χρησιμοποιώντας ελεύθερο λογισμικό-λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
Η διόρθωση γίνεται με την χρήση της σουίτας LibreOffice, η σελίδωση με το λογισμικό Scribus και η επεξεργασία γραφικών με το GIMP, σε πλατφόρμα GNU/Linux.

A sick throat

Lev Atikoğlu

It gets bigger and bigger. Usually it heals itself and becomes a neglected illusion. M talked about how language failed at times to acknowledge some things and make associations, the difficulty of having cause and effect. “A sore throat, for example,” she said “in the night a pale writing in my pencil case, a continuous suffering. When joy is found, itchy skin disturbs, when the itch goes away, the joy cannot be found” A sick throat has never been so continuous. “My back is turning itself to my front side and I am always seeing it as if it has become a mirror” M says… A sneeze is followed by a slap on the kitchen table. Mosquitoes bite, I get more spots on my back, on my legs… it gets itchy, it is hairy, an effect of surgery which should have given a less pain, the fear itself is real suffering. It is never complete, it is never quarter. Associations kill, I am not comfortable. The fan is open but cools the window and it makes the air circulate while I try to go to sleep. I can’t even ease the pain to stop these fears. Everything will go through my throat or veins. Or I will gain weight. All these people who eat fried food will have spotless skin, reading poetry. Why can’t I at least have a perfect skin and a destroyed soul? Why all these people who read something have bright skin but they cry? Why is my body hairy and I have hair all the wrong places but I feel so weak and fragile? I am not asking questions, I know all the answers, a birth control pill every mother should take. My anus is like a vagina, the hair looks like it, only it looks better. My anatomical interests do not go beyond theory. I waxed my legs once, the hair grew bigger and thicker. I guess it is a sign for me to keep doing that. Other boys talk proudly that they never waxed their legs, their armpits, their chest. I even shaved my neck with a Gillette. My sore throat is chronic because I shout. My circumcised dick looks so used yet nobody knows I cut it the same year I cut my fingers. Well, my father did it. I was a kid and I was allowed to use the mincemeat machine. An eternal shout I am given, the socket was shut, too late to play the instrument. Too late to leave the story incomplete, too bad to say that no fiction was real enough, no poetry had a real villain. I squeeze all these in a sneeze and a ‘bless you’ is given, always. I am so tired of being afraid of this itchy and hairy body. Sleeveless t-shirts suit the others, they have perfect skin, better than me. I sometimes think how I live when I cannot breathe. Others smoke and breathe, they smoke and breathe. I smoke and it will show a different effect, I feel I am blocked. So I stop. But then the exhaust of the car, I close all the windows, I put my hat on my mouth. Heightened awareness of cause and effect. I live in a jar yet my oxygen does not belong to me. They don’t walk on the road, they drive their cars. So, in order to poison themselves instead, unlike me, they smoke, but they breathe. Me thinks sometimes, the ones who smoke at a restaurant by the road, get double harm, I go insane, just thinking. How do I balance? All these fresh red peppers I ate proved me wrong, I am left with acnes on my back. Is it mosquito bite? Is it eating oily fat? Is it genetic? Is it a spelling mistake I make all the time? What is responsible for my body? All the boys and girls, when they eat something unhealthy, they think about they will just gain weight. All these oily stuff and the sore throat, you eat, your skin looks perfectly clean. My mom says that I shouldn’t worry.

Το κυνήγι μέσα από τη διάσταση της αρρενωπότητας, του σεξισμού και της πατριαρχίας [1]

Κλείτος Παπαστυλιανού

1. Εισαγωγή

Στην Κύπρο, ακόμη και η λαθροθηρία, πόσο μάλλον το κυνήγι, συνεχίζουν να εκλαμβάνονται μέχρι σήμερα ως «ανδρικά αθλήματα», «πατροπαράδοτα έθιμα», «αδρωπινές συνήθειες και τρόποι ζωής». Την ίδια στιγμή, η συντριπτική πλειοψηφία των περιβαλλοντικών και οικολογικών οργανώσεων του νησιού δεν αμφισβητούν και κατά συνέπεια δεν συγκρούονται με εκείνες ακριβώς τις κατεστημένες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές δομές, οι οποίες προωθούν και στηρίζουν τις πιο πάνω αντιλήψεις και πρακτικές.

Ωστόσο, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ένα νέο κύμα περιβαλλοντικών ομάδων και οικολογικών πρωτοβουλιών άρχισε να συγκρούεται, ολοένα και περισσότερο, με την κυνηγετική κοινότητα ή ακόμη και με το λόμπι των λαθροθήρων[2]. Αδιαμφισβήτητα, αυτό το νέο κύμα ακτιβιστικών ομάδων και κινηματικών παρεμβάσεων έχει συμβάλει ήδη καθοριστικά στην αποδόμηση μερικών κυρίαρχων αντιλήψεων [3] και στην προώθηση νέων ριζοσπαστικών παραδειγμάτων [4].

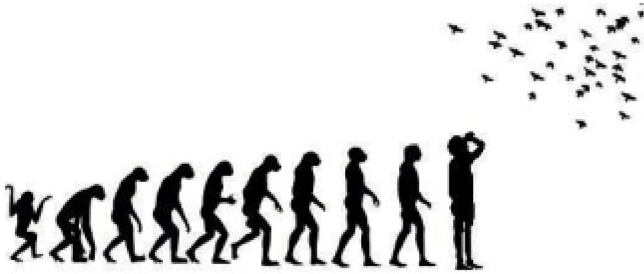

Early radicals of the Animal Rights Movement

Παρόλα αυτά, υπάρχει μία σημαντικότατη διάσταση της συζήτησης για το κυνήγι και τη λαθροθηρία στην Κύπρο, η οποία δεν έχει ακόμη τεθεί – τουλάχιστον στον βαθμό που θα έπρεπε – στον δημόσιο διάλογο. Και αυτή δεν είναι άλλη από τη διάσταση της αρρενωπότητας, του σεξισμού και της πατριαρχίας, καθώς η συζήτηση για το κυνήγι είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με εξουσιαστικά πρότυπα και ανδρικά προνόμια, με τις έμφυλες διακρίσεις και ανισότητες ή ακόμη και με την έμφυλη βία. Αυτήν ακριβώς τη διάσταση της ευρύτερης συζήτησης για το κυνήγι και την λαθροθηρία επιδιώκει να καταδείξει και να αναδείξει η συγκεκριμένη παρουσίαση.

2. Ορίζοντας το κυνήγι

Από τη μία πλευρά, το κυνήγι αποτελεί μία πράξη βίας, η οποία στρέφεται άμεσα εναντίον μη-ανθρώπινων μορφών άγριας ζωής. Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τους ίδιους τους κυνηγούς, το κυνήγι αποτελεί ένα «άθλημα», μία «οικολογικπρακτική διαχείρισης και διατήρησης της άγριας ζωής» ή / και μία «παράδοση». Μέσα από αυτά τα τρία κίνητρα ή καλύτερα τις τρεις επιδιώξεις του κυνηγίου μπορούμε να διακρίνουμε τρεις τύπους κυνηγών, οι οποίοι συχνά αλληλοσυνδέονται και αλληλεπικαλύπτονται: τον «αθλητή κυνηγό», τον «οικολόγο κυνηγό» και τον «παραδοσιακό κυνηγό».

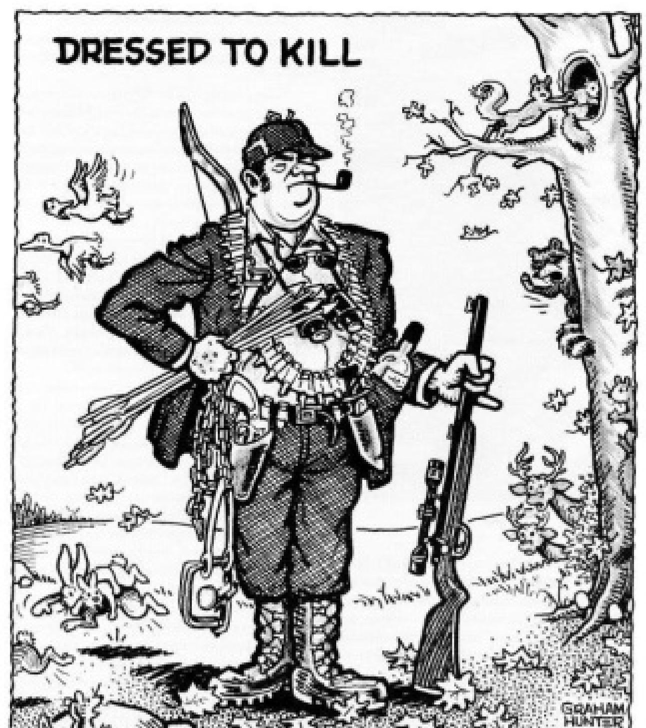
Σύμφωνα με το βιβλίο «Κυνηγετική Επιμόρφωση», το οποίο διδάσκονται οι κυνηγοί στην Κύπρο «η μυθολογία αλλά και οι θρύλοι της Κύπρου επιβεβαιώνουν τη στενή σύνδεση των κατοίκων του νησιού με το κυνήγι, που αποτελεί χωρίς αμφιβολία, κομμάτι του πολιτισμού μας. Του λόγου το αληθές αποδεικνύει και ο μεγάλος αριθμός ενεργών αθλητών κυνηγών στην Κύπρο, ένα ποσοστό σε αναλογία πληθυσμού, που ίσως να είναι ένα από τα μεγαλύτερα στον κόσμο. Επιπλέον, το άθλημα του κυνηγίου στην Κύπρο έχει τον μεγαλύτερο αριθμό ενεργών αθλητών, σε ευρύ φάσμα ηλικιών, από οποιοδήποτε άλλο σπορ. Θα μπορούσαμε επομένως να πούμε ότι το κυνήγι για τους Κύπριους είναι τρόπος ζωής. [...] Το σωστό κυνήγι και η διατήρηση του μέσα στο χρόνο είναι αποτέλεσμα σωστής αντιμετώπισης που κατ' ουδένα λόγο δεν εξαρτάται από το αν ο αθλητής κυνηγός πέτυχε ή δεν πέτυχε τον ανώτατο αριθμό θηραμάτων (Quota), κτύπησε ή δεν κτύπησε θήραμα ή αν τελικά αυτό που του προέκυψε ήταν απλά ένας περίπατος στη φύση. Ο αθλητής κυνηγός θα πρέπει να απολαμβάνει το κυνήγι στο πλαίσιο των κανονισμών που το διέπουν.

Η κυνηγετική εμπειρία είναι πηγή εσωτερικού πλούτου. Η επιστροφή από μια κυνηγετική εξόρμηση, ανεξαρτήτως αποτελέσματος, πρέπει να βρίσκει τον κυνηγό περήφανο για μια επιπλέον εμπειρία που απέκτησε. Όπως περήφανος πρέπει να είναι ο κυνηγός αφού μπορεί ακόμα να βρίσκει ήσυχους βιοτόπους για να εξορμά, βιοτόπους όπου το θήραμα έχει τη δυνατότητα και μπορεί να αναπαραχθεί. Ο αθλητής κυνηγός καθόλου δεν υπολογίζει το χρηματικό κόστος, τον κόπο και το χρόνο που σπαταλά για να καρπωθεί ένα θήραμα ή, έστω, για να έχει απλά την ευκαιρία να το κυνηγήσει. Η ευχαρίστηση που έχει ένας κυνηγός από το κυνήγι δεν μπορεί να μετρηθεί σε χρήμα. Τα οφέλη που αποκομίζει ο κυνηγός είναι συναισθηματικής, φυσικής και, μερικές φορές, πνευματικής αξίας. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, οι κύπριοι κυνηγοί αναλώνουν χιλιάδες ανθρωπομέρες κάθε χρόνο για το κυνήγι. Έχουν μάλιστα αποδείξει ότι για να στηρίξουν το αγαπημένο τους άθλημα δεν φείδονται ούτε κόπων ούτε χρημάτων. Η ορθή και σωστή διαχείριση, η διατήρηση και προστασία της άγριας ζωής, είναι οι παράγοντες που θα εξασφαλίσουν ευοίωνες προοπτικές για το κυνήγι, ώστε να μπορέσουν οι κύπριοι κυνηγοί να κληροδοτήσουν, σε σωστές βάσεις, το άθλημα στις επόμενες γενιές» [5].

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, το κυνήγι σκόπιμα δεν εκλαμβάνεται ως «μέθοδος εξεύρεσης τροφής» και κατά συνέπεια γι' αυτό δεν αναγνωρίζεται ο τύπος του «τροφοσυλλέκτη κυνηγού» σε μία ύστερη νεωτερική κοινωνία, όπως είναι η κυπριακή. Εάν κάτι τέτοιο ίσχυε στο παρελθόν, οπότε το κυνήγι ήταν μία από τις ελάχιστες μεθόδους εξεύρεσης τροφής σε συγκεκριμένους τύπους οικοσυστημάτων και βιοτόπων, κάτι τέτοιο σίγουρα δεν ισχύει στις μέρες μας, οπότε το κυνήγι επιτρέπεται κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων περιόδων και ημερών, σε συγκεκριμένες περιοχές και με συγκεκριμένες μεθόδους. Εξάλλου, σύγχρονες κοινωνιολογικές έρευνες αποδεικνύουν το αυτονόητο, ότι ακόμη και οι ίδιοι οι κυνηγοί δεν θεωρούν ότι κυνηγούν για να διασφαλίσουν την τροφή τους. Παράλληλα, ανθρωπολογικές έρευνες καταδεικνύουν ότι ακόμη και σε κοινότητες ιθαγενών, παράγοντες όπως η «ευχαρίστηση» και η «παράδοση» αποτελούν τα βαθύτερα και σημαντικότερα κίνητρα για το κυνήγι. Επιπλέον, αρκετές ανθρωπολογικές μελέτες επισημαίνουν ότι οι άνδρες σε μερικές φυλές ιθαγενών επιλέγουν να κυνηγήσουν ακόμη και όταν η πρόσβαση και υιοθέτηση άλλων μεθόδων εξεύρεσης τροφής είναι πιο εύκολη, καθώς οι άνδρες κυνηγούν τόσο λόγω της προσωπικής απόλαυσης, όσο και της κοινωνικής αναγνώρισης που προϋποθέτει το κυνήγι, παρά για τη διασφάλιση της απαραίτητης τροφής και την ικανοποίηση των ζωτικών τους αναγκών. Αυτές ακριβώς οι διαπιστώσεις στηρίζουν, μεταξύ άλλων, μία πιο κριτική κοινωνική, οικολογική και φεμινιστική ταυτόχρονα θεώρηση του κυνηγίου, σύμφωνα με την οποία αρκετές από τις παραδόσεις φυλών ιθαγενών παρουσιάζουν ομοιότητες με τις σύγχρονες κυνηγετικές πρακτικές, όπως για παράδειγμα η σύνδεση μεταξύ του κυνηγίου, της αρρενωπότητας, του σεξισμού και της πατριαρχίας [6].

Συνεπώς, εκλαμβάνοντας το κυνήγι προφανώς ως μία κυρίαρχη και θεσμοποιημένη μορφή βίας, θεωρώ χρήσιμο να εστιάσω την παρουσίαση μου στην αντίπερα όχθη της κοινωνικής αυτής αντιπαράθεσης, η οποία επιχειρεί να παρουσιάσει το κυνήγι και σε αρκετές περιπτώσεις ακόμη και τη λαθροθηρία, ως ηθικά αποδεκτές και πολιτισμικά νομιμοποιημένες λογικές και πρακτικές.

3. Ο «αθλητής κυνηγός» και η «ψυχολογική ανάγκη»

Στο σημείο αυτό είναι χρήσιμο να αποσαφηνίσουμε την διάκριση μεταξύ παιγνιδιού και αθλήματος. Το άθλημα είναι κάτι πολυπλοκότερο από το παιγνίδι, καθώς παρά το γεγονός ότι ένα άθλημα μπορεί να έχει τον χαρακτήρα ενός παιγνιδιού, εντούτοις χαρακτηρίζεται από την πολυπλοκότητα της δομής (π.χ. κατηγορίες), της οργάνωσης (π.χ. κανόνες) και των κριτηρίων αξιολόγησης της επιτυχίας του (π.χ. αποτελέσματα και βαθμολογίες). Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι ένα άθλημα μπορεί να αποτελεί ταυτόχρονα και ένα παιγνίδι, παρόλα αυτά το άθλημα διαφοροποιείται από το παιγνίδι λόγω ακριβώς του ανταγωνιστικού του χαρακτήρα. Από τη μία πλευρά, λοιπόν, ένα παιγνίδι στηρίζεται σε μία σχέση συνεργασίας, η οποία δεν έχει ένα συγκεκριμένο στόχο, πέρα από τη ψυχαγωγία και τη διασκέδαση των ατόμων που συμμετέχουν, δεν έχει ένα συγκεκριμένο σημείο αφετηρίας ή / και τερματισμού, αλλά ούτε και άτομα ή ομάδες που κερδίζουν ή χάνουν. Από την άλλη πλευρά, ένα άθλημα στηρίζεται σε σχέσεις ανταγωνισμού, ένα συγκεκριμένο στόχο και βέβαια άτομα ή ομάδες που κερδίζουν ή χάνουν.

Το πρώτο ερώτημα που προκύπτει σε αυτό το σημείο είναι το κατά πόσον το κυνήγι μπορεί να θεωρηθεί ως ένα παιγνίδι. Η απάντηση, βέβαια, δεν μπορεί να είναι παρά μόνο αρνητική, καθώς το κυνήγι δεν στηρίζεται σε οποιαδήποτε «συναίνεση», πόσο μάλλον σχέση «συνεργασίας», μεταξύ των συμμετεχόντων, δηλαδή του θηρευτή και του θηράματος. Παράλληλα, το κυνήγι έχει ένα πολύ συγκεκριμένο και κυρίως αντικρουόμενο στόχο: τη θήρευση και εξόντωση του «συμπαίκτη/τριας», κάτι το οποίο σε καμία περίπτωση δεν συνιστά «αμοιβαία μορφή ψυχαγωγίας και διασκέδασης». Αντιθέτως, προϋποθέτει την ύπαρξη νικητών και χαμένων ή καλύτερα «τροπαιοφόρων» και «τροπαίων».

Το δεύτερο ερώτημα που προκύπτει είναι το κατά πόσον το κυνήγι μπορεί να θεωρείται ως «άθλημα». Σύμφωνα με τον παγκόσμια αποδεκτό ορισμό του αθλήματος, ολυμπιακού ή άλλου, ένα άθλημα δεν πρέπει, σε καμία περίπτωση, να είναι επιβλαβές για οποιοδήποτε έμβιο ον / ζωντανό οργανισμό, ανθρώπινο ή μη. Αυτό το βασικό στοιχείο ορισμού ενός αθλήματος είναι αρκετό για να καταρρίψει την ευρέως διαδεδομένη άποψη που θέλει το κυνήγι να αποτελεί «άθλημα» στις μέρες μας [7].

Ακόμη όμως και αν εξετάσουμε το κυνήγι ως «άθλημα», στη βάση των ειδοποιών διαφορών μεταξύ παιγνιδιού και αθλήματος, τότε σίγουρα τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά όσο τα παρουσιάζουν οι κυνηγοί. Για την ακρίβεια, το κυνήγι πληρεί μία από τις τρεις προϋποθέσεις που διακρίνουν το παιγνίδι από το άθλημα, καθώς ως πρακτική έχει ένα πολύ συγκεκριμένο στόχο: τη βίαιη και σκόπιμη θανάτωση και κάρπωση μίας άγριας ζωής. Πέρα όμως από τη βία, η οποία αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα της αρρενωπότητας, του σεξισμού και της πατριαρχίας, η έννοια της «κάρπωσης» δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί ως εξίσου ενδεικτική: είτε υπό την έννοια της οικειοποίησης ενός ξένου σώματος και μίας άλλης ζωής από έναν κυνηγό ειδικότερα είτε υπό την έννοια της απόλαυσης μίας επιθυμίας και μίας ηδονής από έναν άνδρα γενικότερα. Έτσι, ακόμη και η μοναδική προϋπόθεση που πληρεί το κυνήγι ως άθλημα, αυτή της συγκεκριμένης στόχευσης, δεν φαίνεται να είναι τόσο «αθώα» όσο θέλει να παρουσιάζεται.

Ακόμη χειρότερα είναι τα πράγματα όσον αφορά τις άλλες δύο προϋποθέσεις.

Από τη μία πλευρά, η αντίληψη του ανταγωνισμού μεταξύ ενός κυνηγού και ενός «θηράματος» είναι ιδιαίτερα προβληματική. Όπως προαναφέρθηκε, το ζώο δεν έχει δώσει ποτέ τη συγκατάθεση του σε αυτή τη σχέση «ανταγωνισμού», κατά συνέπεια το «άθλημα» στερείται οποιασδήποτε συναίνεσης μεταξύ ανταγωνιζόμενων. Ο στόχος του ζώου δεν είναι να σκοτώσει τον κυνηγό, αλλά να πετάξει ή να τρέξει μακριά του, κοινώς να ξεφύγει από αυτόν. Για την ακρίβεια, πλέον όλα τα «θηρεύσιμα είδη», θηλαστικά ή πτηνά, δεν είναι σαρκοβόρα ή / και επιθετικά / επικίνδυνα, συνεπώς δεν υφίσταται καν η ανάγκη «μίας επίθεσης για λόγους αυτοάμυνας». Αντιθέτως, ο μόνος πραγματικός κίνδυνος που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονοι κυνηγοί είναι είτε να πυροβοληθούν μεταξύ τους ή να αυτοπυροβοληθούν στην προσπάθειά τους να θανατώσουν οποιοδήποτε είδος άγριας ζωής. Υπό αυτό το πρίσμα, το κυνήγι είναι μία σχέση ανταγωνισμού όπου

υπάρχει ένας μόνο ανταγωνιζόμενος. Και η ηθικότητα ενός αθλήματος στο οποίο υπάρχει μόνο ένας συμμετέχοντας, ο οποίος ουσιαστικά ανταγωνίζεται τον εαυτό του και τις επιδόσεις του, είναι εξαιρετικά προβληματική.

Από την άλλη πλευρά, η αντίληψη του νικητή και του χαμένου είναι παντελώς ανυπόστατη. Η εμπειρία, το βίωμα του κυνηγίου από το ίδιο το ζώο παραγνωρίζεται και διαγράφεται ή στην καλύτερη περίπτωση εντάσσεται στους «κανόνες» ενός «αθλήματος», το οποίο επιδιώκει το θάνατο του ίδιου του ζώου. Το τελετουργικό της θυσίας στον βωμό της κυριαρχίας είναι απόλυτα εμφανές. Επιπρόσθετα, η έννοια της απόλαυσης της άγριας ζωής και της άγριας φύσης από τον κυνηγό είναι εξίσου λογικά αβάσιμη. Ο κυνηγός επιλέγει ένα «άγριο ζώο» ως τον στόχο του, δημιουργώντας έτσι την αίσθηση της δικής του απόλαυσης και ελευθερίας, αλλά το ζώο ούτε θέλει να «παίξει» ούτε να αποτελεί το «θήραμα». Συνεπώς, η επιθυμία του ζώου είναι κυριολεκτικά ανύπαρκτη και ηθικά ασήμαντη.

Σύμφωνα με τη γνωστή ρήση του φιλελεύθερου φιλοσόφου και θεωρητικού του σύγχρονου κυνηγίου Χοσέ Ορτέγκα Υ Γκασσέτ, «κάποιος δεν κυνηγά για να σκοτώσει, κάποιος σκοτώνει για να έχει κυνηγήσει» [8]. Εάν αυτό χρησιμοποιείται από τους κυνηγούς για να δικαιολογήσει τις προθέσεις τους, τότε μάλλον θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και πάλι εναντίον τους. Ενώ, λοιπόν, οι κυνηγοί ισχυρίζονται ότι κυνηγούν για την εμπειρία της απόλαυσης της θανάτωσης ενός ζώου, παρά απλώς και μόνο για να το σκοτώσουν, το ηθικό πρόβλημα που προκύπτει και πάλι είναι η επιδίωξη της θανάτωσης ενός άλλου έμβιου όντος / ζωντανού οργανισμού με στόχο την εκπλήρωση της ιδέας κάποιου να συμμετάσχει σε μία «ευχάριστη και απολαυστική εμπειρία». Όπως σημείωσε κάποτε και ο Μάνος Χατζηδάκις, «η έννοια του κυνηγού μου είναι απεχθής. Κάποτε, οι άνθρωποι κυνηγούσαν για να φάνε. Σήμερα, κυνηγούν για να δημιουργήσουν έπαρση στους εαυτούς τους. Κι αν ο νόμος απαγορεύει σε όσους επιδίδονται σε αυτή τη δραστηριότητα να σκοτώνουν και ανθρώπους, μη νομίζετε ότι απέχουν και πολύ από αυτό» [9].

4. Ο «οικολόγος κυνηγός» και η «περιβαλλοντική ανάγκη»

Παρότι το σύγχρονο κυνήγι ρυθμίζεται από τη νομοθεσία και δεν αποτελεί μία ανεξέλεγκτη δραστηριότητα, μέσω της οποίας ο καθένας σκοτώνει ό,τι θέλει, όπου θέλει, όποτε θέλει και όπως θέλει, αυτό δεν απαλάσσει τους κυνηγούς από την κατηγορία της βαναυσότητας, επειδή ακολουθούν τους λεγόμενους γραπτούς και άγραφους νόμους του κυνηγίου, πολύ απλά γιατί δεν προσπαθούν να προστατεύσουν οποιαδήποτε «δικαιώματα», αλλά να διασφαλίσουν τα δικά τους προνόμια.

Σύμφωνα και πάλι με το βιβλίο Κυνηγετική Επιμόρφωση: «τα δικαιώματα του κάθε πολίτη διασφαλίζονται τόσο από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο και από διεθνείς συμβάσεις και είναι αναφαίρετα. Ο πολίτης οφείλει να κάνει χρήση των δικαιωμάτων που του παρέχονται στο πλαίσιο πάντα της νομοθεσίας του κράτους. Προνόμια ονομάζουμε τα ωφελήματα, τα οποία δίνονται σε συγκριμένα άτομα ή ομάδα ατόμων. Τα ωφελήματα αυτά, τα προνόμια δηλαδή, δίνονται σε άτομα τα οποία πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Τα προνόμια, σε αντίθεση με τα δικαιώματα, μπορεί κάποιος να τα απολέσει αν δεν ακολουθήσει τους συγκεκριμένους κανονισμούς και τους ειδικούς περιορισμούς. Τα προνόμια, επιπλέον, περνούν από αξιολόγηση και έλεγχο. Για παράδειγμα δικαίωμα είναι η ελευθερία της σκέψης. Προνόμιο είναι να έχεις άδεια κυνηγίου. Το κυνήγι είναι ένα καλό παράδειγμα προνομίου. Το προνόμιο του να είσαι κυνηγός ρυθμίζεται με νόμους και κανονισμούς. Όλα τα είδη πανίδας ελέγχονται από το κράτος και είναι ιδιοκτησία του κράτους. Τα επιτρεπόμενα θηράματα δικαιούνται να τα καρπούνται μόνο οι κάτοχοι άδειας κυνηγίου και αυτό μόνο στις επιτρεπόμενες περιόδους και στις επιτρεπόμενες περιοχές, στο πλαίσιο της νομοθεσίας, και σύμφωνα πάντα με τις επιτρεπτές μεθόδους» [10].

Σε μία εποχή όπου οι περιοχές προστασίας της άγριας φύσης συρρικνώνονται και οι πληθυσμοί των ειδών άγριας ζωής μειώνονται με απειλητικούς ρυθμούς, το κυνήγι θεωρείται ως μία «έκφραση των φυσικών ενστίκτων και των επιθετικών ορμών». Ενώ όμως οι κυνηγοί θεωρούν ότι «εκφράζουν τα ζωικά τους ένστικτα», ταυτόχρονα επιδεικνύουν την «ανωτερότητά» τους έναντι των άγριων ζώων, «υπακούοντας τους κανόνες και τους νόμους του κυνηγίου». Έτσι, οδηγούμαστε σε ένα νέο είδος «φυσικής κατάστασης», τη Δαρβινική εκδοχή της

σύγκρουσης ή της επιβίωσης του ισχυρότερου, ο οποίος αναλαμβάνει τον ρόλο του «ρυθμιστή της άγριας φύσης». Έτσι, διαδραματίζουν ένα ρόλο «διαχείρισης της άγριας ζωής», μέσω της οποίας «μειώνουν τους αυξημένους πληθυσμούς συγκεκριμένων ειδών είτε γιατί οι αριθμοί τους είναι ικανοποιητικοί είτε γιατί αυτός είναι ο νόμος της φύσης». Η προσέγγιση της διαχείρισης της άγριας ζωής στην οικολογία είναι έντονα επηρεασμένη από τη φιλελεύθερη πολιτική παράδοση και την τεχνοκρατική οικονομική επιστήμη της διοίκησης επιχειρήσεων, υιοθετώντας και χρησιμοποιώντας έννοιες όπως η «πυκνότητα πληθυσμού», η «βιώσιμη κάρπωση» και η «διαλογή ή θήρευση των πλεοναζόντων

ζώων», τα οποία έτσι κι αλλιώς «είτε θα πέθαιναν είτε θα κυριαρχούσαν στο οικοσύστημα».

Με αυτόν τον τρόπο, οι κυνηγοί καταπατούν τα δικαιώματα των ζώων για να προασπιστούν τα προνόμιά τους, με πρόσχημα τη «διαχείριση των ειδών και των πληθυσμών των ζώων». Για τους «οικολόγους κυνηγούς», «ο κυνηγός δεν είναι δολοφόνος», αλλά «ο φρουρός του περιβάλλοντος», ο οποίος συμμετέχει σε ένα «φυσικό δράμα» και σε μία «αναπόφευκτη μάχη». Η βία την οποία απεικονίζει το κυνήγι απλώς εκφράζει την «πραγματικότητα της βίας στο φυσικό κόσμο» και γι' αυτό «είναι πέρα από κάθε ηθική αξιολόγηση». Γι' αυτό, εξάλλου, οι κυνηγοί θεωρούν ότι «το κυνήγι δεν πρέπει να καταδικάζεται, αλλά να επευφημείται», καθώς μέσω αυτού «επιτελείται μία φυσική λειτουργία» και «ικανοποιείται μία φυσική ανάγκη». Ωστόσο, οι «οικολόγοι κυνηγοί» παραβλέπουν τις θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ ανθρώπινης θήρευσης και φυσικής θήρευσης. Επιπλέον, οι «οικολόγοι κυνηγοί» παραβλέπουν τον βαθμό στον οποίο οι δικές τους δραστηριότητες έχουν δημιουργήσει τα προβλήματα τα οποία επικαλούνται και θεωρούν ότι πρόκειται να επιλύσουν. Γι' αυτό εξάλλου οι κυνηγοί επιδιώκουν μία στοχευόμενη πολιτική αφανισμού των φυσικών θηρευτών, όπως για παράδειγμα οι αλεπούδες, ακριβώς για να απαιτήσουν και να αποκτήσουν το καθεστώς του θηρευτή οι ίδιοι. Έτσι, η συμμαχία μεταξύ του κυνηγίου και της επιστήμης της διαχείρισης της άγριας ζωής έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα επιτυχής για τους κυνηγούς.

Απαντώντας σε μία ολοένα και αυξανόμενη κριτική προς τη βαναυσότητα της ικανοποίησης του αθλήματος του κυνηγίου, οι «οικολόγοι κυνηγοί» επικαλούνται τις λογικές και πρακτικές των επιστημών της διοίκησης επιχειρήσεων και διαχείρισης της άγριας ζωής [11]. Ωστόσο, όπως εύστοχα σημείωσε πρόσφατα ένας Κύπριος περιβαλλοντιστής, «σε μια χώρα 5,000 τετραγωνικών χιλιομέτρων έχουμε πενήντα χιλιάδες κυνηγούς. Αντιστοιχεί δηλαδή ένας κυνηγός για κάθε 0,1 τετραγωνικά χιλιόμετρα της Κύπρου. Εάν λάβουμε υπόψη ότι δε μπορούν να κυνηγούν παρά μόνο σε καθορισμένες περιοχές, τότε ο χώρος κυνηγίου γίνεται ακόμα πιο πυκνοκατοικημένος. Σκεφτείτε δηλαδή πόσο άνισος είναι ο αγώνας και πόσο λίγες πιθανότητες επιβίωσης έχει το 'λεγόμενο θήραμα'» [12].

5. Ο «παραδοσιακός κυνηγός» και η «πολιτισμική ανάγκη»

Για τον «παραδοσιακό κυνηγό», το κυνήγι, πρωτίστως τουλάχιστον, δεν είναι αποτέλεσμα μίας ψυχολογικής ή οικολογικής ανάγκης, αλλά αντιθέτως το βασικό του κίνητρο είναι «η διαιώνιση ενός παραδοσιακού, πατροπαράδοτου και αδρωπινού τρόπου ζωής». Συνεπώς, η πολιτισμική ή πνευματική ανάγκη είναι αυτή που τον οδηγεί στα βουνά και τα λαγκάδια για να κυνηγήσει. Έτσι, νιώθει και πιστεύει ότι «διατηρεί διαμέσου των αιώνων άσβεστη τη φλόγα της παράδοσης», η οποία παραδόθηκε σε αυτόν από τους «ένδοξους προγόνους» του και γι' αυτό θα πρέπει να την παραδώσει και ο ίδιος στους «απογόνους» του.

Σε αυτό το πλαίσιο, το κυνήγι λαμβάνει μία αταβιστική και αναγχρονιστική διάσταση, μέσω της οποίας οι κυνηγοί

θεωρούν ότι συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με το «ένδοξο παρελθόν» τους, αγνοώντας ή ακόμη χειρότερα ξεχνώντας το γεγονός ότι το σύγχρονο κυνήγι, με τυφέκια και καραμπίνες, ή ακόμη και υποτιθέμενες «παραδοσιακές» μορφές λαθροθηρίας, κυρίως με τη χρήση διχτυών και ηλεκτρονικών, ηχομιμητικών και ηχοπαραγωγικών συσκευών, δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με προνεωτερικές μεθόδους θήρευσης.

Έτσι, το «παραδοσιακό κυνήγι» συνδέεται με τον «βίαιο κύκλο της ζωής και της φύσης» και κυρίως με την «λαϊκή

σοφία» και την «αρχέγονη παράδοση». Σύμφωνα με αυτόν τον μονολιθικό και αταβιστικό τρόπο σκέψης, «το παιδί αντρώνεται μέσα από το κυνήγι», «γίνεται άντρας» και μπορεί πλέον να θεωρηθεί «προστάτης της οικογένειας». Σε αυτό το ερμηνευτικό σχήμα, την οικογένεια διαδέχεται η πατρίδα, καθώς «το παιδί μαθαίνει να χειρίζεται τα όπλα τα ιερά» και έτσι «μετατρέπεται σιγά-σιγά σε στρατιώτη, ικανό να φυλάξει όχι μόνο την οικογένεια, αλλά και την πατρίδα και τη θρησκεία του από τους προαιώνιους εχθρούς». Ο θάνατος ενός άγριου ζώου και το κυνήγι εκλαμβάνεται ως «ένα πρώτο βήμα στη δύσκολη μάχη της ζωής», «μία πρώιμη μορφή συμμετοχής σ' έναν αναπόφευκτο πόλεμο για τη διαφύλαξη της εθνικής, φυλετικής ή / και θρησκευτικής ταυτότητας».

6. Οι διασυνδέσεις μεταξύ του κυνηγίου και της πατριαρχίας

Εν κατακλείδι, οι διασυνδέσεις του κυνηγίου ή / και της λαθροθηρίας με την αρρενωπότητα, τον σεξισμό και την πατριαρχία καθίστανται περισσότερο από εμφανείς μέσα από την ανάλυση των τριών τύπων κυνηγών. Μέσω αυτών, η «ανδρική κυριαρχία στη ζωή, στη φύση και στην κοινωνία», δηλαδή η πατριαρχία στην απόλυτη της μορφή, είναι πανταχού παρούσα και κυρίως «δεν επιδέχεται οποιασδήποτε αμφισβήτησης». Παράλληλα, το κυνήγι αποτελεί ένδειξη αρρενωπότητας και επίδειξης ισχύος στο κοινωνικό σύνολο, μέσω του οποίου «το αγόρι όχι απλά μετατρέπεται σε άνδρα, αλλά επιδεικνύει το αντριλίκι του σε

οποιονδήποτε/οποιανδήποτε δεν το αναγνωρίζει». Επιπλέον, το κυνήγι αποτελεί ένα ανδρικό προνόμιο, μέσω του οποίου παράγονται και αναπαράγονται έμφυλες ανισότητες και διακρίσεις. Ταυτόχρονα, μέσω του κυνηγίου ορίζεται και καθορίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό η θεσμοποίηση της έμφυλης βίας και η ισχύς της αρρενωπότητας. Τέλος, οποιοδήποτε κι αν είναι το κίνητρο του κυνηγού – είτε πρόκειται για τον άνισο και αθέμιτο «ανταγωνισμό» ενός «αθλήματος», για την εξουσιαστική και αυταρχική λογική και πρακτική της «διαχείρισης» των «ειδών και πληθυσμών της άγριας ζωής» ή / και την προάσπιση και διαιώνιση των αταβιστικών και ανορθολογικών ιδεωδών της «ισχύος» της «παράδοσης» – η ηδονή και η απόλαυση ενός άλλου βιώματος, ενός άλλου σώματος και μιας άλλης ζωής δεν μπορεί παρά να θυμίζει τη βαθύτερη ουσία της αρρενωπότητας, του σεξισμού και της πατριαρχίας: ο άνδρας είναι ο παραδοσιακός, ο ανώτερος και ο απόλυτος «θηρευτής» άλλων ειδών, «διαχειριστής» άλλων ζωών και «εξουσιαστής» άλλων φύλων.

Υποσημειώσεις και παραπομπές:

1 Το κείμενο αυτό αφιερώνεται στην οικοφεμινίστρια, συγγραφέα και ακτιβίστρια Marti Kheel, ένα από τα άρθρα της οποίας αποτέλεσε πραγματική πηγή έμπνευσης για τη συγκεκριμένη παρουσίαση.
Kheel Marti (1996). "The Killing Game: An Ecofeminist Critique of Hunting", in Journal of the Philosophy of Sport. Vol. 23 (No.1): May 1996, pp. 30-44. Πρόσβαση: http://martikheel.com/pdf/killing-game-marti-kheel.pdf.
Για την Marti Kheel, βλ. Official Website: http://martikheel.com/
Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Marti_Kheel
2 Από τις κυρίαρχες «διαχειριστικές» λογικές της «καταπολέμησης» των κορακοειδών, του «περιορισμού» των μελισσοφάγων και της «μείωσης» των αλεπούδων μέχρι τις παράνομες «εμπορικές» δραστηριότητες της παγίδευσης των αμπελοπουλιών και των τσικλών ή της θανάτωσης των αγρινών, η αντιπαράθεση μεταξύ του νέου κύματος περιβαλλοντικών ομάδων και οικολογικών πρωτοβουλιών με την κυνηγετική κοινότητα ή ακόμη και με το λόμπι των λαθροθήρων φαίνεται πλέον να διευρύνεται και να κλιμακώνεται.
3 Για παράδειγμα, το γεγονός ότι το κυνήγι δεν αποτελεί «ανθρώπινο δικαίωμα» αλλά κοινωνικό προνόμιο ή ότι το επιχείρημα περί «της διαφύλαξης και διαιώνισης της κυνηγετικής παράδοσης» εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο «επινόησης της παράδοσης» στην ύστερη νεωτερικότητα.
4 Όπως η διασφάλιση των δικαιωμάτων και της απελευθέρωσης των ζώων, η απονομή περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, μέσω της ανάληψης συγκρουσιακών μορφών και τακτικών άμεσης δράσης, η κοινωνική, πολιτική και νομική προάσπιση του περιβαλλοντικού ακτιβισμού, η αποκάλυψη και απονομιμοποίηση της σχέσης μεταξύ του νόμιμου κυνηγίου και της αστικής δημοκρατίας, ή ακόμη και μεταξύ της λαθροθηρίας και της ψηφοθηρίας, καθώς επίσης και η αντίσταση στη σύγχρονη βιομηχανική κλίμακα του κυνηγίου και στον κυρίαρχο (παραεμπορικό και παραοικονομικό) χαρακτήρα της λαθροθηρίας.
5 Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης της Άγριας Ζωής – Υπουργείο Εσωτερικών (2012). Κυνηγετική Επιμόρφωση. Λευκωσία, Κύπρος: Δ έκδοση, 2012, σελ.13-15. Πρόσβαση: http://flipbooks.gamefund.gov.cy/#/10/.
6 Kheel Marti (1996). "The Killing Game: An Ecofeminist Critique of Hunting", in Journal of the Philosophy of Sport. Vol. 23 (No.1): May 1996, pp. 30 & 42. Πρόσβαση: http://martikheel.com/pdf/killing-game-marti-kheel.pdf.
7 SportAccord – International Federations' Union => Members => Definition of Sport. Πρόσβαση: http://www.sportaccord.com/en/members/definition-of-sport/.
8 Ortega y Gasset. Jose (1985). Meditations on Hunting. Translated by Howard B. Wescott, with a foreword by Paul Shepard. New York: Scribner's, 1985, pp.130.
9 Χατζηδάκις Μάνος (1993). Μάνος Χατζηδάκις: Ο νεοναζισμός δεν είναι οι άλλοι. Αναδημοσίευση από την Εφημερίδα Η Ελευθεροτυπία, Φεβρουάριος 1993. Πρόσβαση: http://tvxs.gr/news/politismos/manos-xatzidakis-o-neonazismos-den-einai-oi-alloi.
10 Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης της Άγριας Ζωής – Υπουργείο Εσωτερικών (2012). Κυνηγετική Επιμόρφωση. Λευκωσία, Κύπρος: Δ έκδοση, 2012, σελ.20. Πρόσβαση: http://flipbooks.gamefund.gov.cy/#/18/.
11 Ταμείο Θήρας και Διαχείρισης της Άγριας Ζωής – Υπουργείο Εσωτερικών (2012). «Κεφάλαιο 12: Πως να υποστηρίξετε σωστά το κυνήγι», στο Κυνηγετική Επιμόρφωση. Λευκωσία, Κύπρος: Δ έκδοση, 2012, σελ.273-275. Πρόσβαση: http://flipbooks.gamefund.gov.cy/#/270/.
12 Άδωνις Γιάγκου (2013), Η εθνική μας ψυχοπάθεια. Δημοσίευση στην ενημερωτική ιστοσελίδα CyprusNews.eu, Τετάρτη, 6 Νοεμβρίου 2013. Πρόσβαση: http://cyprusnews.eu/adonis-giagkou/1587605-2013-11-05-23-48-37.html.

Ηγεμονική μιλιταριστική αρρενωπότητα, οπλοκατοχή και έμφυλη βία

Κύπρος Σάββα

Από το 2001 έως και τον Αύγουστο του 2014, τα καταγεγραμμένα περιστατικά γυναικοκτονιών στο πλαίσιο ενδοοικιακής βίας έφτασαν τα 18. Στις περιπτώσεις που ο δράστης ήταν από την Κύπρο, οι δολοφονίες έγιναν με τη χρήση κυνηγετικού όπλου ή στρατιωτικού τυφεκίου. Ως απάντηση σε αυτό το «πρόβλημα» προτείνεται από το υπουργείο άμυνας και άλλους φορείς η κατάσχεση, φύλαξη ή ασφάλιση των όπλων σε περίπτωση ενδοοικιακής βίας ή σοβαρης απειλής για τέτοια βία, και την επιστροφή των όπλων μόνο μετά από εμπεριστατωμένη μελέτη της κάθε περίπτωσης, και χωρίς να χάνεται η επιχειρησιακή ικανότητα της εθνικής φρουράς. Σε κάθε περίπτωση, η οπλοκατοχή γίνεται αποδεχτή χωρίς αμφισβήτηση ενώ η έμφυλη διάσταση της βίας παραμένει αόρατη.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να εξερευνηθούν οι θεωρητικές και εμπειρικές διασυνδέσεις μεταξύ οπλοκατοχής και έμφυλης βίας, κάτι που θα επιχειρήσω συνοπτικά εδώ. Το βασικό μου επιχείρημα είναι ότι το όπλο, είτε κυνηγετικό είτε στρατιωτικό, είναι το τοτέμ ενός ολόκληρου πλέγματος σχέσεων εξουσίας, που σε χώρα με συνεχή και βαθιά σύγκρουση όπως είναι η Κύπρος, εκφράζονται ως μιλιταριστικός εθνικισμός. Σε μια τέτοια περίπτωση, το σύστημα των επιβεβλημένων δυισμών των φύλων που βασίζεται σε συστήματα σχέσεων εξουσίας που στοχεύουν στην κατηγοριοποίηση και διαφοροποίηση, αποχτούν ένα πολύ συγκεκριμένο ύφος και υφή, και ιδιαίτερα η ηγεμονική αρρενωπότητα (ο πιο τιμημένος τρόπος να είναι κάποιος 'άνδρας' σε μια κοινωνία) και το κυρίαρχο μοντέλο εμφατικής θηλυκότητας (η υπερβολή της θηλυκότητας ώστε να συμμορφώνεται με τις ανάγκες και επιθυμίες των ηγεμονικών ανδρών). Όπως εξήγησαν οι Cockburn και Zarkov, στο πλαίσιο του μιλιταριστικού εθνικιστικού λόγου ανυψώνει τους άνδρες στον κόσμο των όπλων και της δόξας και υποβιβάζει τις γυναίκες στον κόσμο της γέννας και του πένθους.

Αυτό το έμφυλο σύστημα διαχωρισμών και ταυτοποιήσεων έχει κάποια βασικά χαρακτηριστικά. Πρώτα απ' όλα εκφράζεται, υποστηρίζει και υποστηρίζεται από την πατριαρχία, που γίνεται κατανοητή ως κοινωνικό κατασκεύασμα και ως ιεραρχικές οργανωτικές δομές στην κοινωνία, πολιτική, οικονομία, οικία κ.ο.κ. Ακολουθώντας το επιχείρημα του Jeff Hearn, μπορούμε να διακρίνουμε δύο επίπεδα: (α) την ιδιωτική πατριαρχία – αρχή και εξουσία των κυρίων, των ανδρών, των πατεράδων στον χώρο της οικίας και (β) την δημόσια πατριαρχία – που αποτελείται από στοιχεία της ιδιωτικής πατριαρχίας (ιεραρχική κυριαρχία ανδρών) και στοιχεία φρατριαρχίας (εξουσίας των brotherhoods/ αδελφοτήτων που αποτελούν συλλογική κυριαρχία ανδρών). Συγκεκριμένα αυτές οι αδελφότητες έχουν κάποιες συγκεκριμένες οργανωτικές μορφές: είναι ανδρικές λέσχες, με ιεραρχικές εσωτερικές δομές, εξωτερική ομοιογένεια, με όρκους πίστης και τιμής, με κανονισμούς, ενδυμασία, και στις οποίες η τυχαία παρουσία γυναικών γίνεται αντιληπτή ως κάτι εξωτικό,

εξωπραγματικό, κάτι που πρέπει να προστατευτεί ή να κοροϊδευτεί και να ελεγχθεί. Τέτοιες αδελφότητες είναι και οι σύνδεσμοι κυνηγών και ο στρατός, με κύριο σύμβολό τους την οπλοκατοχή.

Η διάκριση σε αυτές τις δύο σφαίρες πατριαρχίας κάνει αφενώς ξεκάθαρο πως οι έμφυλες ανισότητες σε μια κοινωνία είναι πολυδιάστατες, δομικές και

διαδικαστικές, και αφετέρου πως δεν αφορούν μόνο την εξουσία των ανδρών επί των γυναικών, αλλά την εξουσία δημόσιων ανδρών επί ιδιωτικών, στρέιτ ανδρών επί γκεί, σις επί τρανς, 'ικανών' επί 'ανίκανων', δημόσιων γυναικών επί ιδιωτικών, ημεδαπών επί μεταναστών κ.λπ. Επιπλέον, η διάκριση αυτή δεν πρέπει να θεωρείται απόλυτη: οι δύο σφαίρες αλληλοκαλύπτονται και αλληλοεξαρτούνται. Το σημαντικότερο είναι ότι αυτές οι πατριαρχικές δομές βασίζονται σε συγκεκριμένα σύνολα ιδεών, και συγκεκριμένα στην ετεροκανονικότητα και τον μιλιταριστικό εθνικισμό, που έχουν έκφραση σε όλες τις εκφάνσεις της πατριαρχίας.

LOCAL NEWS January 26, 2015 - 2 Comments

Man shoots ex, threatens to kill himself

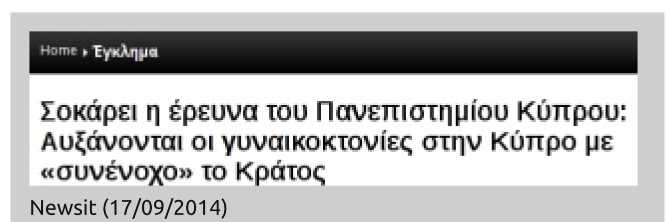
Cyprus Mail (26/1/2015)

Η ετεροκανονικότητα γίνεται κατανοητή ως ένα εκτεταμένο και μεγαλεπήβολο ιδεολογικό σύστημα που κανονικοποιεί την ετεροφυλόφιλη σεξουαλικότητα και ένα δημόσιο συμβόλαιο υποταγής στο ετεροφυλοφιλικό πρότυπο ως μόνο τρόπο ζωής και ύπαρξης. Στο πλαίσιο της (ιδιωτικής) πατριαρχίας, η ετεροκανονιστική κουλτούρα έχει δύο όψεις: η καθημερινή στρέιτ κουλτούρα – βίωμα όσων αυτοπροσδιορίζονται ως στρέιτ και ένας απερίφραστος πόλεμος προπαγάνδας που προωθεί τον στρέιτ μύθο ότι όλ@ γεννιόμαστε «νορμάλ» στο πλαίσιο του ετεροκανονισμού, χωρίς καμιά αμφιβολία ή παρέκκλιση, σε μια απόλυτη και ισόβια κατάσταση, που κάνει οποιαδήποτε έκφραση σεξουαλικότητας, κοινωνικού ή βιολογικού φύλου που διαφέρει από αυτή τη νόρμα ως κοινωνικά, πολιτικά ή οικονομικά κατακριτέα και τιμωρούμενη.

Στο πλαίσιο της δημόσιας πατριαρχίας, η ετεροκανονικότητα συνδέεται με την προώθηση ενός επιθετικού, μιλιταριστικού, αρρενωπού εθνικισμού με επίκεντρο τη φυλή και την τάξη. Σαν σύστημα σκέψης, ο μιλιταρισμός και ο εθνικισμός έχουν τους δικούς τους μύθους για έθνη που υπερβαίνουν σε αξία όλα τα υπόλοιπα, τα οποία υπήρχαν προαιώνια, είναι φορείς φωτός και προόδου, έχουν χιλιάδες θετικά και την κυριαρχία των οποίων τα υπόλοιπα έθνη πρέπει να αποδέχονται άνευ όρων. Αυτές οι μυθολογίες κάνουν αποδεχτή την έκφραση βίας και σύγκρουσης ως την πιο αποτελεσματική επίλυση διαφορών και ως φυσική κατάσταση, ενδυναμώνουν τις ιεραρχικές δομές ως την πιο αποτελεσματική μορφή οργάνωσης και δίνουν κραταιά θέση στον κρατικό στρατό και στην βίαιη, μιλιταριστική και εθνικιστική αρρενωπότητα ως ηγεμονικό μοντέλο.

Η εξουσία και η κυριαρχία των δημοσίων ανδρών συνδέεται με την επικράτηση και κυριαρχία των ιδιωτικών ανδρών στο πλαίσιο της οικίας, ειδικά σε περιστάσεις βαθειάς σύγκρουσης: οι δημόσιοι άνδρες διεξάγουν πόλεμο και οι ιδιωτικοί άνδρες καλούνται να προστατεύσουν τα «γυναικόπαιδα» τα οποία πρέπει να παραμένουν υποτακτικά. Σημαντικό στοιχείο σε αυτά τα συστήματα πατριαρχίας είναι η οπλοκατοχή και η έκφραση βίας (αστυνομικής, στρατιωτικής, πολιτικής, ενδοοικογενιακής, διαπροσωπικής κ.ο.κ) η οποία αποτελεί επακόλουθο της κρίσης στα μοντέλα πατριαρχίας. Στον δημόσιο χώρο, η επιβολή της εθνικιστικής και μιλιταριστικής μυθολογίας οδηγεί σε τεταμένες διεθνείς σχέσεις μεταξύ κρατών/ δημόσιων ηγεμονικών αρρενωποτήτων. Η ανάληψη στρατιωτικής βίας είναι διαρκώς η (επιβεβλημένη) λύση, πράγμα που στηρίζει και διαιωνίζει τον εθνικισμό, ο οποίος συναρθρώνεται με τις συμβάσεις του ανδρικού φύλου, την «αρρενοποιημένη» μνήμη, τον «αρρενοποιημένο» εξευτελισμό και την «αρρενοποιημένη» ελπίδα, ένα παιχνίδι θρόνων μεταξύ δημόσιων στρατευμένων και εθνικιστών ανδρών.

Στον οικιακό/ ιδιωτικό χώρο, η παρουσία της στρέιτ προπαγάνδας με τα ιδεατά μοντέλα ηγεμονικής αρρενωπότητας και εμφατικής θηλυκότητας, και οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές προσδοκίες που αυτό επιβάλλει (η αγία ετεροφυλόφιλη οικογένεια με ένα πατέρα επιτυχημένο βιοπαλαιστή που κερδίζει το ψωμί για την οικογένειά του, με μια υποτακτική μητέρα οικοκυρά και πετυχημένα παιδιά), κάνουν την βιωμένη ετεροφυλοφιλία να φαίνεται απογοητευτική. Για παράδειγμα, στις πλείστες των περιστατικών γυναικοκτονίας στην Κύπρο, το ζευγάρι βρισκόταν σε διάσταση, και ο σύζυγος κατέληγε να σκοτώνει την πρώην σύζυγό του ή/ και τα παιδιά του και στο τέλος να αυτοκτονεί. Ειδικά στην Κύπρο που λόγω της

Home › Έγκλημα

Σοκάρει η έρευνα του Πανεπιστημίου Κύπρου: Αυξάνονται οι γυναικοκτονίες στην Κύπρο με «συνένοχο» το Κράτος

Newsit (17/09/2014)

στρατιωτικοποίησης της κυπριακής πατριαρχίας ιστορικά ως αποτέλεσμα της εθνικιστικής σύγκρουσης, που οδήγησε σε υψηλές κρατικές δαπάνες για αμυντικούς σκοπούς και στα υψηλά ποσοστά οπλοκατοχής με κάθε ενεργό και ικανό έφεδρο στρατιώτη να πρέπει να διατηρεί στρατιωτικό τυφέκιο και 200 σφαίρες στο σπίτι του για υπεράσπιση των

βωμών και εστιών (η Κύπρος είναι 6η παγκόσμια σε οπλοκατοχή – και σε αυτή την περίπτωση δεν λαμβάνω υπόψην τα κυνηγετικά τυφέκια!)

Φυσικά, αυτή η διασύνδεση εθνικισμού, μιλιταρισμού, οπλοκατοχής με τη βια δεν πρέπει να ουσιοκρατοποιεί τα υποκείμενα. Για παράδειγμα είναι δειγματική παρά ουσιαστική, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις θύτες ενδοοικιακής ή διαπροσωπικής βίας είναι γυναίκες και όχι άνδρες. Επιπλέον, δεν είναι όλοι οι άνδρες ίδιοι, δηλαδή δεν έχουν όλοι οι άνδρες πρόσβαση στις ίδιες πηγές εξουσίας και πατριαρχικού μερίσματος, είτε επειδή δεν μπορούν (λόγω σωματικής

δυνατόν μιλιταριστικές εθνικιστικές απόψεις να εκφράζονται από εναλλακτικές αρρενωπότητες (όπως για παράδειγμα ανάμεσα στους γκέι ή τρανς* άνδρες) ή και από γυναίκες σε κάθε περίπτωση, ειδικά αφού η μυθολογία του εθνικισμού προσδίδει μια συγκεκριμένη αίσθηση του ανήκειν σε μεγάλα σύνολα (βλέπε για παράδειγμα τη συζήτηση της Puar για τον ομοεθνικισμός). Εξάλλου η έκφραση βίας δεν είναι προνόμιο ‘ανδρών’: αρκετές γυναίκες επιλέγουν να συμμετέχουν στο στρατό ή σε εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα έστω κι αν η παρουσία τους είναι περισσότερο

ή διανοητικής ικανότητας, οικονομικής και κοινωνικής τάξης, εθνότητας, ηλικίας, εμφάνισης), είτε επειδή δεν επιδιώκουν πρόσβαση σε αυτές τις πηγές εξουσίας και δεν ταυτοποιούνται με τις πατριαρχικές δομές. Γι’ αυτό το λόγο απαιτείται η ανάπτυξη εναλλακτικών οργανώσεων και συσχετισμοί διαφορετικών φύλων, σεξουαλικοτήτων, εκφράσεων κ.ο.κ. ως αντίστιξη στις κυρίαρχες μορφές οργάνωσης και βίας. Επιπλέον, είναι επιβεβλημένη η περαιτέρω συζήτηση έμφυλης βίας, σε οποιαδήποτε έκφρασή της.

Αναρχία, (αναρχο)φεμινισμός, BDSM τζιαι μάγισσες, ή μια κουίαρ, αναρχοφεμινίστρια, μαζοχίστρια / υποτακτική μάγισσα διεκδικεί χώρο ύπαρξης τζιαι απαντά σε διάφορες αξιώσεις που ακούει συχνά

εκάτη

Επειδή το φεστιβάλ «Φύλα και εξουσία» γίνεται τα τελευταία 2 χρόνια με τούντον τίτλο τζιαι εν ένα φεστιβάλ που τον αντιεξουσιαστικό χώρο που μια φεμινιστική τζιαι κουίαρ οπτική. Τζιαι επειδή συνηθίζουμε να μιλούμε για την εξουσία ως το απόλυτο κακό, που το

οποίο προσπαθούμε να απελευθερωθούμε. Νιώθω την ανάγκη να τεθεί το ερώτημα κατά πόσο η εξουσία εν πάντα κακή, πάντα μη φεμινιστική τζιαι πάντα καταπιεστική. Ή μήπως μπορεί τελικά η εξουσία να εν τζιαι απελευθερωτική; Επειδή εν ούλλα θέμα κκόντεξτ. Τζιαι επειδή εν καλά να συνειδητοποιούμε τις δομές εξουσίας, αλλά εν χρειάζεται τούτη η συνειδητοποίηση να μας περιορίζει την σεξουαλική/ερωτική ή όποια άλλη έκφραση, αλλιώς καταντά η ίδια καταπιεστική. Τζιαι επειδή μετά την συνειδητοποίηση, έρκεται τζιαι η απενεχοποίηση. Η απενεχοποίηση των επιθυμιών, των εμπειριών, της κάβλας. Α, ναι. Τζιαι επειδή επιμένουμε: το προσωπικό είναι πολιτικό! Τζιαι όταν το πολιτικό (ακόμα τζιαι που τον α/α/α χώρο) εισέρχεται στην προσωπική μας ζωή, συχνά κρίνει την τζιαι κατακρίνει την τζιαι προσπαθεί να την ελέγξει τζιαι να την αστυνομεύσει. Με υποσχέσεις για απελευθέρωση. Αλλά τι γίνεται όταν η άσκηση εξουσίας εν αμοιβαία συναινετική τζιαι η εμπειρία της ήδη απελευθερωτική;

Συνηθισμένες ατάκες λοιπόν που ακούει μια αναρχοφεμινίστρια, μαζοχίστρια μάγισσα, εντός είτε του α/α/α χώρου είτε του BDSM χώρου είτε τζιαι αλλού:

> « η αναρχία, ως ένα σύστημα κοινωνικής οργάνωσης που αποκλείει τις εξουσιαστικές δομές, περιλαμβάνει αναγκαστικά την ισοτιμία των φύλων τζιαι άρα, ο αναρχοφεμινισμός δεν μπορεί να έχει νόημα »

Ο αναρχισμός ιδανικά θα ήταν τούτο ακριβώς που λαλείτε. Στην πραγματικότητα, όμως, εν ζούμε σε κάποια ιδανική αναρχική κοινωνία, αλλά στις παρούσες πατριαρχικές κοινωνίες. Οι αναρχικ@ ζούμε σε τούντες ίδιες κοινωνίες τζιαι, δυστυχώς, πολλά άτομα τζιαι συλλογικότητες του α/α/α χώρου όι μόνο εν αυτοπροσδιορίζονται ως φεμινιστ@, αλλά (ανα)παράγουν σεξισμό – μισογυνισμό, τρανσφοβία, ομοφοβία, τόσο στον λόγο τους, όσο τζιαι στις πράξεις τους, τόσο σε κινηματικό όσο τζιαι σε προσωπικό επίπεδο. Καθημερινά, οι σύντροφ@ μας στον α/α/α χώρο τοποθετούνται ενάντια στον ταξικό διαχωρισμό τζιαι τον ρατσισμό, αλλά πολλά πιο σπάνια ενάντια στον σεξισμό. Πολλά συχνά μάλιστα εκφράζουν τζιαι οι ίδιοι σεξισμό. Όταν επισημαίνεις ως αναρχοφεμινίστρια την ανάγκη για πιο φεμινιστικές προσεγγίσεις τζιαι συνειδητή προσπάθεια για αποφυγή της κυρίαρχης σεξιστικής νοοτροπίας, αυτόματα θεωρούν σε «υπερβολική», χαρακτηρίζουν σε «ισοπεδωτική» τζιαι απαντούν σου πως ο σεξισμός δεν είναι θέμα στον αναρχισμό, γιατί σε μιαν αναρχική κοινωνία, ο σεξισμός θα επιλυθεί... αυτόματα! Για αυτόν τον λόγο, ως φεμινίστρια που τοποθετούμαι στον α/α/α χώρο, νιώθω την ανάγκη να τονίζεται η ταυτότητά μου τζιαι ως φεμινίστρια, εχτός που αναρχική.

> « Το BDSM τζιαι ο αναρχισμός εν αντιφατικές μεταξύ τους έννοιες, αφού ο αναρχισμός επιδιώκει την κατάργηση κάθε μορφής εξουσίας, ενώ το BDSM βασίζεται σε σχέσεις εξουσίας »

Ο αναρχισμός επιδιώκει να θέσει ένα αντιεξουσιαστικό – αντι-ιεραρχικό πλαίσιο κοινωνικής οργάνωσης. Ο αναρχισμός αφορά τους τρόπους οργάνωσης μιας κοινωνίας. Το BDSM αφορά σεξουαλικές πρακτικές ή/τζιαι δυναμικές ερωτικών σχέσεων. Ο αναρχισμός διεκδικεί την κατάλυση των σχέσεων εξουσίας, οι οποίες αφορούν την ασυναίνετη άσκηση εξουσίας με σκοπό την καταπίεση. Το BDSM διεκδικεί τις κάβλες των επιθυμιών μας, η πραγμάτωση των οποίων βασίζεται τζιαι προϋποθέτει συναίνεση. @ υποτακτικ@ και @ κυρίαρχ@, @ σαδιστ@ τζιαι @ μαζοχιστ@, @ αφέντ@ τζιαι @ σκλάβ@ στα BDSM πλαίσια παίζουν ένα παιγνίδι εξουσίας ή/τζιαι βιώνουν μια σχέση συναινετικής εξουσίας. Κάθουνται μαζί ως ίσ@ τζιαι συζητούν τα όριά τους, θεσπίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού/της σχέσης, διαπραγματεύονται τις λεπτομέρειές του/της τζιαι επαναδιαπραγματεύονται τα ίδια τους τα όρια. Η συναίνεση εν κεντρικό τζιαι αδιαπραγμάτευρο ζήτημα για όσ@ ασχολούνται συνειδητά με το BDSM – όι μόνο στη σεξουαλική του διάσταση, αλλά τζιαι στη θεωρητική. Αντίθετα, οι κοινωνικές ανισότητες, στην κατάργηση των οποίων στοχεύει ο αναρχισμός, βασίζουνται στην έλλειψη συναίνεσης. @ κυρίαρχ@ στα BDSM πλαίσια ασκεί την εξουσία που τ@ παραχωρεί @ υποτακτικ@. Εν επιβάλλει στ@ υποτακτικ@ την εξουσία τ@ a priori, αλλά η εξουσία τ@ εν υπό συνεχή διαπραγμάτευση από κοινού τζιαι κατά την επιβολή της στόχος τ@ κυριαρχ@ εν η κάβλα όι μόνο η δική τ@, αλλά τζιαι τ@ υποτακτικ@.

Μετά που ένα BDSM session, έννοια τ@ σαδιστ@ εν η φροντίδα τ@ υποτακτικ@, τόσο σε σωματικό όσο τζιαι σε συναισθηματικό επίπεδο. Αντίθετα, η εξουσία των κυρίαρχων σε κοινωνικά πλαίσια, εν εμπλέκει συναίνεση, εν επιθυμεί διαπραγμάτευση, εν συζητείται, ή συμφωνείται. Τζιαι η επιβολή της αποσκοπεί στα συμφέροντα τ@ κυριαρχ@ χωρίς να εμπλέκει οποιαδήποτε έννοια ή φροντίδα για τζείν@ που καταπιέζει.

> « Το BDSM τζιαι ο φεμινισμός εν αντιφατικές έννοιες, ιδιαίτερα αν είσαι φεμινίστρια τζιαι μαζοχίστρια/υποτακτική τζιαι ακόμα παραπάνω αν κάμνεις BDSM σεξ με άντρες κυρίαρχους, αφού ο φεμινισμός επιδιώκει την κατάργηση της έμφυλης εξουσίας, ενώ μια μαζοχίστρια / υποτακτική δέχεται την εξουσία του άντρα »

Εδώ ισχύει ό,τι τζιαι στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο, αντικαθιστώντας απλά τον όρο «αναρχισμός» με τον όρο «φεμινισμός» τζιαι τον όρο «κοινωνικές ανισότητες» με τον όρο «έμφυλες ανισότητες». Μπορώ να είμαι τζιαι φεμινίστρια τζιαι μαζοχίστρια/υποτακτική, εφόσον ο πρώτος προσδιορισμός αφορά μια πολιτική μου ταυτότητα, ενώ ο δεύτερος μια σεξουαλική μου ταυτότητα. Μπορώ να είμαι τζιαι φεμινίστρια τζιαι μαζοχίστρια/υποτακτική, επειδή έχω απενεχοποιήσει τες επιθυμίες μου, έχω δουλέψει τα θέματά μου, έχω κάμει δουλειά με την εαυτή μου τζιαι έχω ξεπεράσει τα τραύματά μου που προηγούμενες κακοποιητικές σχέσεις τζιαι είμαι σε θέση να ξέρω τι θέλω τζιαι πως το θέλω, λειτουργώντας αυτενεργά κατά την παραχώρηση ή όι της συναίνεσής μου σε οποιοδήποτε σεξουαλικό παιχνίδι/σχέση.

Μέσα που το δικό μου προσωπικό βίωμα, το BDSM εν ένα σεξουαλικό παιχνίδι ή/τζιαι ένας τρόπος να βιώνω κάποιες προσωπικές μου σχέσεις. Ο μαζοχισμός τζιαι η υποταγή στες δικές μου τις σχέσεις εν αφορούν το σύνολο της ζωής μου, αλλά μπορούν να αφορούν το σεξ που κάμνω ή/τζιαι το πλαίσιο μιας σχέσης μου. Αρέσκει μου να παίζω με τα όριά μου όσον αφορά τον πόνο τζιαι την υποταγή, στο σεξ τζιαι σε κάποιες σχέσεις μου με άτομα που επιλέγω τζιαι εμπιστεύομαι τζιαι θέλω να τους παραχωρώ τον έλεγχο. Γνωρίζω, κατανοώ τζιαι σέβομαι ότι τούτο εν εν το βίωμα ούλλων όσων ασχολούνται με BDSM τζιαι ότι για κάποι@ η υποταγή τζιαι η κυριαρχία εν τρόπος ζωής τζιαι καθορίζει το σύνολο μιας σχέσης τους με προεκτάσεις σε ούλλην την υπόλοιπη ζωή τους. Εν το θεωρώ ασυμβίβαστο με τον φεμινισμό ή τον αναρχισμό, εφόσον ούλλα τα εμπλεκόμενα μέρη συναινούν τζιαι η συναίνεσή τους εν συνεχής, ενημερωμένη, συνειδητή τζιαι δηλώνεται αυτενεργά. Τελικά, όποια μορφή τζιαι αν έσσιει μια BDSM σχέση, ούλλα τα εμπλεκόμενα μέρη έχουμε την επιλογή να δώσουμε ή όι, την συναίνεσή μας, ή να την αποσύρουμε ή όι οποιαδήποτε στιγμή. Όπως έχουμε την επιλογή να συνεχίσουμε ή να τερματίσουμε την εν λόγω σχέση, να διαπραγματευτούμε, να (επανα)ορίσουμε, ή να

ξεπεράσουμε τα όριά μας.

Ο φεμινισμός μου εν βασίζεται σε κάποια φεμινιστική βίβλο, ούτε ασπάζομαι τα αναρχόμετρα που κυκλοφορούν. Ως αναρχοφεμινίστρια, υπερασπίζομαι το δικαίωμα του κάθε ατόμου στην ισότητα, στον αυτοπροσδιορισμό, στην αυτενέργεια, στην επιλογή. Ο διαθεματικός/τριτοκυματικός φεμινισμός εν προσπαθεί να χωρέσει τ@ ανθρώπ@ τζιαι τις επιθυμίες τους σε κουτάκια. Εν θεωρεί ότι για να είναι κάποια «σωστή» φεμινίστρια ή ελεύθερη γυναίκα πρέπει να μεν κάμνει αποτρίχωση, να μεν φορά μίνι ή ξώπλατα ή βαθιά ντεκολτέ, να μεν φορά μαντίλα ή μπούρκα, να μεν ένει νοικοκυρά, να μεν υποτάσσεται σε κανέναν άντρα, ακόμα τζιαι όταν το επιθυμεί η ίδια. Ο διαθεματικός φεμινισμός διεκδικεί το δικαίωμα για το κάθε άτομο να αποφασίζει το ίδιο για τ@ εαυτ@ τ@. Εν κρίνει τες προσωπικές επιλογές των ατόμων, αλλά τες δομές εξουσίας που καταπιέζουν οποιοδήποτε άτομο χωρίς τη συναίνεσή του.

Μάγισσα; Χαχα! Πιστέφκεις σε υπερφυσικές δυνάμεις δηλαδή;

Χιντ: τις μάγισσες εκρούζαν τες, ουσιαστικά επειδή ήταν γυναίκες τζιαι ετολμούσαν να δρουν ενάντια στις νόρμες για το πως πρέπει να είναι οι γυναίκες. Σε μιαν κοινωνία που οι έμφυλοι ρόλοι παραμένουν διαχωρισμένοι τζιαι κοινωνικά προδιαγεγραμμένοι, σε μιαν κοινωνία που χαρακτηρίζουμαι συχνά «επιθετική» επειδή μιλώ τζιαι εκφράζω τες απόψεις μου ως γυναίκα, σε μιαν κοινωνία που θεωρούμαι «πουτάνα» επειδή οι σεξουαλικοί μου σύντροφοι εν παραπάνω που το κοινωνικά επιτρεπτό όριο για μια γυναίκα τζιαι επειδή οι πουτάνες εν ποινικοποιημένες τόσο νομικά όσο τζιαι κοινωνικά, σε μιαν κοινωνία που μου αρνείται το δικαίωμα της αυτενέργειας, του ελέγχου μου στο σώμα μου, του αυτοπροσδιορισμού, του καθορισμού των επιθυμιών μου που εμένα την ίδια τζιαι του ελέγχου μου στην συναίνεσή μου, αγκαλιάζω την ταυτότητα της μάγισσας (που συχνά μου την προσάπτουν σαν κατηγορία) τζιαι διεκδικώ να είμαι η μάγισσα που είμαι.

Για εμένα διεκδίκηση ένει τζιαι η ορατότητα της bdsm κοινότητας. Γιατί θέλω να μεν κομπλάρω να μιλήσω με οποι@δήποτε για τούντην πτυχή του σεξ που κάμνω. Γιατί θέλω να μπορώ να προσφωνώ τ@ Κύρι@ μου έτσι («Κύρι@ μου»), όπου τζιαι αν είμαστε. Γιατί θεωρώ ότι το σεξ εν ένει ιδιωτική υπόθεση μόνο. Γιατί θέλω να μεν διστάζω να κυκλοφορώ τζιαι να φαίνουνται τα σημάθκια στο σώμα μου, τα οποία αγαπώ. Γιατί θέλω να μεν θεωρείται δεδομένο ότι άμαν έχω σημάθκια είμαι «θύμα οικογενειακής βίας». Δυστυχώς, ζώντας στις

παρούσες κοινωνίες, τόσο λόγω της πραγματικότητας της έμφυλής βίας όσο τζιαι λόγω της καταπίεσης της μη κανονικής σεξουαλικότητας, κάθε φορά που κυκλοφορώ αφήνοντας τα σημάθκια μου σε κοινή θέα, ρισκάρω είτε τον οίκτο των άλλων είτε κάποιαν επέμβαση «σωτηρίας» μου ως «θύμα» (έμφυλης) βίας. Για τούντους λόγους, διεκδικώ την ορατότητα της ταυτότητάς μου ως κουίαρ, αναρχοφεμινίστρια, μαζοχίστρια/υποτακτική μάγισσα τζιαι τονίζω τον καθολικό κανόνα, που εν η ύπαρξη συναίνεσης που ούλλα τα άτομα που συμμετέχουν σε μια σχέση/ένα σέσσιον. Τζιαι η συναίνεση πρέπει πάντα να φροντίζουμε να είναι συνεχής, ενημερωμένη, συνειδητή τζιαι να δηλώνεται αυτενεργά.

Οπότε, ναι, είμαι μια κουίαρ, αναρχοφεμινίστρια, μαζοχίστρια/υποτακτική μάγισσα τζιαι είμαι καλά! Τζιαι διεκδικώ χώρο τζιαι τρόπους να υπάρχω χωρίς να πρέπει να δικαιολογηθώ για όσα είμαι, όσα πιστεύω, όσα κάμνω τζιαι όσα με καβλώνουν.

Το Απελευθερωτικό Κίνημα Ομοφυλοφίλων Ελλάδας (ΑΚΟΕ): Έμφυλες αντιστάσεις στην Μεταπολιτευτική Ελλάδα

Χρίστος Μάης

Αντικείμενο αυτού του άρθρου αποτελεί το ΑΚΟΕ ως κοινωνικοπολιτικός σχηματισμός. Ως εκ τούτου, θα πραγματευτούμε τρία στοιχεία: το πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννήθηκε το ΑΚΟΕ, τις βασικές θέσεις, αρχές και δράσεις του και μια αποτίμηση των λόγων της σταδιακής του αποσύνθεσης. Πρόκειται για μια ιστορία που έχει αποσιωπηθεί, όπως πολύ ορθά το έθεσε ο Δημήτρης Παπανικολάου, όπως σε μεγάλο βαθμό έχει αποσιωπηθεί όλη η ριζοσπαστική και επαναστατική παράδοση. Εάν παρακολουθήσει κανείς την όλη συζήτηση στην Ελλάδα λ.χ. για την Μεταπολίτευση, θα δει μια αποστεωμένη παρουσίαση περί μετάβασης, δημοκρατίας, χωρίς καμιά αναφορά στους εκατοντάδες, εάν όχι χιλιάδες, μικρούς και μεγάλους αγώνες της περιόδου. Γενικεύοντας τη ρήση του Νικολά Σαρκοζύ, η επιλογή των από πάνω, είναι να τελειώνουν με την επαναστατική παράδοση των από κάτω, ακριβώς γιατί, εν μέσω κρίσης, φοβούνται την αναβίωσή της. Πιο συγκεκριμένα, ως προς τα κινήματα ΛΟΑΤ (Λεσβίες, Ομοφυλόφιλοι, Αμφισεξουαλικά, Τρανς άτομα) η παράδοση αυτή είναι βολικό να αποσιωπάται. Ιδίως σε μια περίοδο που οι κοινότητες αυτές έχουν αρχίσει να διεκδικούν δικαιώματα (π.χ. σύμφωνο συμβίωσης), δέχονται επιθέσεις - κυριολεκτικά και μεταφορικά - από ανερχόμενες ακροδεξιές, νεοναζιστικές και νεοφασιστικές οργανώσεις και οφείλουν να αναλάβουν τρόπους αντιμετώπισης της υπάρχουσας κατάστασης. Η όλη μετατροπή των Pride σε κάτι ανάμεσα σε φολκλόρ καρναβάλι και καταναλωτικό, θεαματικό γεγονός και η μετατροπή ή η εξαρχής δημιουργία πολλών ΛΟΑΤ συλλογικοτήτων σε/ως Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (θεσμικά ή πρακτικά), εξυπηρετείται από τη λήθη.

Πριν προχωρήσουμε στο ΑΚΟΕ καθαυτό, ας δούμε πρώτα τις ιστορικές συνθήκες της περιόδου και πιο συγκεκριμένα, τη θέση των ομοφυλοφίλων ή, καλύτερα, των μη-ετεροφυλόφιλων στα πλαίσια της ελληνικής κοινωνίας. Σε μια Ελλάδα διαποτισμένη από το δόγμα Ελλάς-Ελλήνων-Χριστιανών και Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια, το χειρότερο που θα μπορούσε να συμβεί στον μέσο εθνικόφρονα ή μικροαστό, ήταν να βγει ο γιος του - η κόρη ούτως ή άλλως ανήκε στη β' κατηγορία - «άθεος, κομμουνιστής ή πούστης» (και προφανώς, ο συνδυασμός των τριών, θεωρείτο το απόλυτο κακό).

Την ίδια περίοδο, η θεσμική νομιμοποίηση της αριστεράς, η μεταφορά των εμπειριών του Γαλλικού, Ιταλικού και Γερμανικού Μάη, έστω και με χρονοκαθυστέρηση, η μαζική διατάραξη της μεταπολιτευτικής κανονικότητας - κυρίως από τμήματα της (σπουδάζουσας και μαθητικής) νεολαίας - η οποία αρνείται το δίπολο «Καραμανλής ή Τανκς», και προτιμάει να πορευτεί στους δρόμους της φωτιάς, διαμορφώνουν ένα άλλο, μειοψηφικό μεν, ορατό δε, κοινωνικο-πολιτικό πλαίσιο.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, γεννιέται το Απελευθερωτικό Κίνημα Ομοφυλοφίλων Ελλάδας το 1976. Επί της ουσίας, πρόκειται για ένα εγχείρημα που ξεκίνησε από μια παρέα νεαρών ομοφυλοφίλων, οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια βρέθηκαν για σπουδές σε Γαλλία και Ιταλία, όπου συνδέθηκαν με τα κινήματα Ομοφυλόφιλης Απευλευθέρωσης (Gay Liberation) και ιδίως με το ιταλικό Επαναστατικό Κίνημα Ομοφυλόφιλης Απελευθέρωσης (F.U.O.R.I.!). Προσπάθησαν να συνδεθούν με γνωστούς Έλληνες ομοφυλόφιλους (κυρίως από τον χώρο των γραμμάτων) και μετά την αποτυχημένη προσπάθειά τους να πείσουν τον Κώστα Ταχτσή, άτομο με το οποίο θα υπάρξει κόντρα για μεγάλο χρονικό διάστημα, συνδέθηκαν τελικά με τον Λουκά Θεοδωρακόπουλο. Λιγότερο γνωστός συγγραφέας μεν, αλλά πολιτικοποιημένος, τόσο γενικά (υπήρξε μέλος της ΕΠΟΝ), όσο και ειδικά. Συγκεκριμένα, την ίδια χρονιά που γεννιέται το ΑΚΟΕ, ο Λ. Θεοδωρακόπουλος κυκλοφορεί το αυτοβιογραφικό βιβλίο του «Καιάδας: Χρονικό μιας πολιορκίας», στο οποίο αναφέρεται στη δίωξη την οποία επέβαλε το δικτατορικό καθεστώς σε δεκάδες άτομα, με την υποψία ότι ήταν ομοφυλόφιλοι, ποινικοποιώντας - άνευ στοιχείων - την υποτιθέμενη πρόθεσή τους να συνευρεθούν ερωτικά με ομόφυλα άτομα, να πραγματοποιήσουν όργια, κ.ά. Στο βιβλίο αυτό παράθετε, σε μετάφρασή του, και μια συνέντευξη του γνωστού ομοφυλόφιλου επαναστάτη του γαλλικού Μάη και θεωρητικού, Γκυ Οκενγκέμ. Το βιβλίο αποτέλεσε τομή για την κοινότητα των ομοφυλοφίλων, η οποία όχι μόνο αποκτά κάποια ορατότητα εντός μιας κοινωνίας η οποία της συμπεριφέρεται λες και είναι αόρατη, αλλά δημιουργεί και ένα αντιστασιακό/αντιδικτατορικό φαντασιακό. Η ομοφυλοφιλία περνάει δυνητικά από τη σφαίρα της σεξουαλικότητας στη σφαίρα της πολιτικής.

Αυτό το πάντρεμα του παλιού αριστερού και ομοφυλόφιλου Λουκά Θεοδωρακόπουλου και της νέας φουρνιάς - εκ των οποίων δυστυχώς γνωστότεροι έχουν καταντήσει να είναι οι Μάρκελλος Νύκτας και ο Νίκος Μουρατίδης, αντί λ.χ. των Αντρέα Βελισσαρόπουλου και Ανδρέα Αγγελάκη, σκηνοθέτη και ποιητή αντίστοιχα, εκ των βασικών συντελεστών του ΑΚΟΕ, οι οποίοι πέθαναν πολύ νωρίς από AIDS - είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του μηνιαίου περιοδικού ΑΜΦΙ, το οποίο εν τέλει άρχισε να εκδίδεται δυο χρόνια μετά, το 1978. Ο τίτλος του περιοδικού, εμπνευσμένος από τον Λ. Θεοδωρακόπουλο, παίζει με το διφορούμενο της χρήσης του συνθετικού όρου, τόσο σε επίπεδο πολιτικής (Αμφισβήτηση), όσο και σεξουαλικότητας (Αμφιφυλοφιλία).

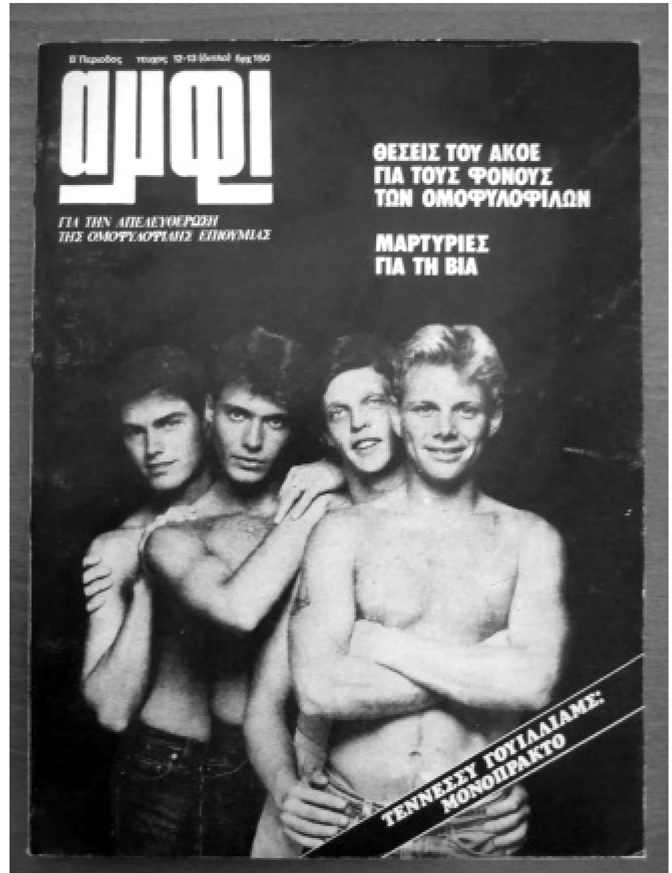

Το έντυπο αυτό αποτέλεσε τομή για δυο λόγους. Αφενός, μπόρεσε να μεταφέρει μια συζήτηση για ζητήματα φύλου και σεξουαλικότητας, η οποία στο εξωτερικό γινόταν ήδη από τη δεκαετία του ’60, με μεταφράσεις και δημοσιεύσεις άρθρων, κειμένων και συνεντεύξεων σημαντικών διανοητών όπως ο Γκουατταρί και ο Φουκώ. Η ίδια η ομάδα που εκδίδει το περιοδικό απασχολείται από την συζήτηση περί ομοφυλοφιλίας, κάτι που την ωθεί να αλλάξει τον αρχικό υπότιτλο του περιοδικού «για την απελευθέρωση των ομοφυλοφίλων» σε «για την απελευθέρωση της ομοφυλόφιλης επιθυμίας», μιας και το ζήτημα δεν είναι μόνο η απελευθέρωση των όντως καταπιεσμένων ομοφυλόφιλων, αλλά και της καταπιεσμένης ομοφυλόφιλης επιθυμίας των μη ομοφυλόφιλων. Η αλλαγή έγινε και για λόγους μη θεωρητικούς. Το ίδιο το ΑΚΟΕ δεν διεκδικεί την απελευθέρωση των ομοφυλοφίλων ως πρωτοπορία. Αυτό που επιχείρησε να κάνει δεν ήταν άλλο παρά η δημόσια ανάδειξη και κριτική του ζητήματος της «πατριαρχικής ανδροκρατικής λογικής». Τα θεωρητικά ζητήματα, τα οποία έθετε ή παρουσίαζε, ξεπερνούσαν το όποιο ομοφυλόφιλο κοινό του περιοδικού, σε βαθμό που το αναγνωστικό κοινό του περιοδικού να είναι κατά πλειοψηφία ετεροφυλόφιλο. Στο πλαίσιο αυτό της

κριτικής και της αμφισβήτησης της ετεροκανονικότητας εγγράφονται τόσο άρθρα και αφιερώματα του περιοδικού όσο και άλλες δραστηριότητές του. Η πρόσφατη συζήτηση1 επ' αφορμή του βιβλίου του Δημήτρη Παπανικολάου για τον Καβάφη,2 και τις αντίστοιχες βιβλιοπαρουσιάσεις του, όπου αμφισβητείται είτε η ομοφυλοφιλία του ποιητή καθαυτή είτε η κομβικότητά της σε σχέση με το έργο του, αποτελεί ένδειξη για τη σημασία του αφιερώματος στον Καβάφη από το περιοδικό Αμφί τριάντα χρόνια πριν.3 Αντίστοιχης σημασίας και κατεύθυνσης αποτελεί το συνέδριο με τίτλο «Σεξουαλικότητες και Πολιτική» που διοργάνωσε το Αμφί στις 6 και 7 Νοέμβρη 1982, με ομιλητές όπως ο Felix Guattari, ο Κωνσταντίνος Τσουκαλάς και ο Γιώργος Βέλτσος.

Αφετέρου, αποτέλεσε βήμα και στήριγμα για τους ομοφυλόφιλους και κυρίως το πιο καταπιεσμένο κομμάτι τους, το οποίο διάμενε στην άκρως συντηρητική και αντιδραστική ελληνική επαρχία. Στα μέσα της δεκαετίας του '70, ένα μεγάλο τμήμα των ομοφυλόφιλων βίωνε τη σεξουαλικότητά του κρυφά, λίγο-πολύ πιστεύοντας πως έχει μια μοναδική στον κόσμο «ανωμαλία». Η έλευση του ΑΜΦΙ είχε μια διττή χρησιμότητα για τους Έλληνες ομοφυλόφιλους. Η ύπαρξή του και μόνο, αποτελούσε, αφενός απόδειξη πως δεν είναι μόνοι και αφετέρου ένα στήριγμα για αυτούς. Οι επιστολές και οι επακόλουθες απαντήσεις εκ μέρους της συντακτικής ομάδας του περιοδικού αποτελούσαν ίσως το πιο σημαντικό τμήμα του εντύπου. Σε αυτές μπορούσε να διαβάσει κανείς πραγματικά ιστορίες τρόμου και καταπίεσης των ομοφυλοφίλων, οι οποίες δημιουργούσαν και τάσεις φυγής από την επαρχία και προς την Αθήνα.

Σε κινηματικό επίπεδο, το ΑΚΟΕ ιδρύθηκε σε μια συγκυρία κατά την οποία η ύπαρξη ενός τέτοιου κινήματος ήταν καθόλα απαραίτητη. Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση Καραμανλή αποφάσισε να καταθέσει το νομοσχέδιο «Περί της εξ αφροδισίων νόσων προστασίας και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων», το οποίο, σύμφωνα με τον Θεοδωρακόπουλο, κληροδοτήθηκε από την ίδια την Χούντα. Η λογική και οι μορφές της επιτήρησης και της τιμωρίας που προέβλεπε το νομοσχέδιο (φακέλωμα, φυλάκιση, εξορία) θύμιζαν την προ-μεταπολιτευτική στάση του κράτους έναντι της αριστεράς, αλλά στη θέση των αριστερών και των κομμουνιστών διώκονται πλέον οι ομοφυλόφιλοι. Το νομοσχέδιο αυτό έπληττε κυρίως τα τρανς άτομα, πολλά από τα οποία την περίοδο αυτή εργάζονται στη βιομηχανία του σεξ, συχνά ελλείψει άλλων επιλογών, αφού δεν έχουν ουσιαστικά πρόσβαση σε άλλους τομείς της αγοράς εργασίας. Το ΑΚΟΕ έκανε την τομή να συστρατευθεί μαζί με τα τρανς άτομα, ενάντια στο νομοσχέδιο αυτό. Έτσι ξεκινάει και η μεγάλη προαναφερθείσα κόντρα του ΑΚΟΕ με τον Κώστα Ταχτσή.

Ο τελευταίος, παρότι, σύμφωνα με μαρτυρίες, περιστασιακά ντυνόταν «γυναικεία» και κάποτε σύχναζε, ντυμένος «γυναικεία», στις πιάτσες των τρανς σεξ εργατριών, υπήρξε πολέμιος τόσο της κινητοποίησης των τρανς ατόμων, όσο και της συμπόρευσης των ομοφυλοφίλων μαζί τους. Όταν μάλιστα το ΑΚΟΕ αποφάσισε να (συν)διοργανώσει μαζί με τα τρανς άτομα συγκέντρωση στο θέατρο Λουζιτάνια, στην Αθήνα, δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία καταγγελτική επιστολή του Κ. Ταχτσή την ημέρα της συγκέντρωσης, στις 25 Απριλίου 1977 και ακολούθησε και δεύτερο γράμμα μερικές μέρες μετά, στο οποίο, αφού κατονομάζει τον Βελισσαρόπουλο ως ιδρυτή του ΑΚΟΕ, διατρανώνει τη διαφωνία του τόσο με την ίδρυση ενός κινήματος ομοφυλοφίλων, μιας και «[α]υτή τη στιγμή έχουμε σαν Έθνος πολύ σοβαρώτερα προβλήματα ν' αντιμετωπίσουμε» και ακόμη περισσότερο με τη συνεργασία μεταξύ ΑΚΟΕ και τρανς ατόμων. Ακολούθησε επιστολή του ΑΚΟΕ, το οποίο καταγγέλλει τον Ταχτσή και για χαφιεδισμό, βάση του ότι έδωσε όνομα του κινήματος στη δημοσιότητα,

αποδομεί τις απόψεις που αυτός εξέφρασε και υποστηρίζει τη στάση του ΑΚΟΕ υπερασπιζόμενο τους “τραβεστί” τόσο ως ομοφυλόφιλους, όσο και ως διωκόμενους εν γένει.

Τον Γενάρη του 1981, το ΑΚΟΕ προχωράει σε δημόσια εκδήλωση στα Προπύλαια ενόψει της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου στην Βουλή. Ενδιαφέρον έχει πως ενώ τα τρανς άτομα συμμετέχουν στην εκδήλωση διεκδικώντας ορατότητα, ελάχιστοι ομοφυλόφιλοι εμφανίζονται στην εκδήλωση χωρίς μάσκα. Παρατηρείται η αντίφαση δηλαδή ενός επαναστατικού ομοφυλοφιλικού κινήματος, το οποίο δεν προχωρά στο λεγόμενο “coming out,” παρά διαδηλώνει πίσω από μάσκες. Αυτό αποτέλεσε κι ένα από τα βασικά προβλήματα του ΑΚΟΕ, μιας και άτομα, όπως ο Λουκάς Θεοδωρακόπουλος, που είχαν δημόσια εκτεθεί αναλαμβάνουν μεγάλο βάρος στις πλάτες τους και συνάμα δείχνει και τα όρια ενός απελευθερωτικού κινήματος, το οποίο παραμένει εν μέρει δέσμιο μιας προηγούμενης κατάστασης κατά την οποία η ομοφυλοφιλία είναι κάτι υπόγειο και πρέπει να είναι και να παραμένει κρυφή. Εδώ οφείλουμε να ανοίξουμε μια παρένθεση: το ΑΚΟΕ υπήρξε τμήμα της επαναστατικής αριστεράς της περιόδου, οι αγκυλώσεις της οποίας δεν επέτρεψαν το αγκάλιασμα του ΑΚΟΕ και την ουσιαστική ένταξή του σε ένα μεγαλύτερο και ευρύτερο κίνημα. Άρα, αυτή η αδυναμία για ατομικό "coming out," ακόμη και από συνειδητοποιημένους ομοφυλόφιλους, πρέπει να ιδωθεί υπό αυτό το πρίσμα, του μοναχικού και δύσκολου δρόμου. Η αντινομία έγκειται στο γεγονός ότι η στρατηγική της απόκρυψης και της αποσιώπησης αποτελεί συστατικό στοιχείο της ομοφυλόφιλης καταπίεσης κατά τον προηγούμενο αιώνα (Παπανικολάου 2014:168).

Οι «επιχειρήσεις αρετή», δηλαδή οι διώξεις, παρενοχλήσεις και ξυλοδαρμοί των ομοφυλοφίλων σε περιοχές όπως το Πεδίο του Άρεως και το Ζάππειο, και οι αντίστοιχες επιχειρήσεις σκούπα σε περιοχές όπως τα Εξάρχεια εντείνονται και με την έλευση του…σοσιαλισμού κατά τη δεκαετία του ’80, παρά τη φαινομενική διάθεση από μέρους τους κράτους να…συνομιλήσει με τους ομοφυλόφιλους και το ΑΚΟΕ.

Η κρίση της επαναστατικής αριστεράς με την επακόλουθη συρρίκνωση των ζωτικών κοινωνικών χώρων για τη διάχυση επαναστατικών αντιλήψεων και στάσεων ζωής, η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία με τις όποιες δυνατότητες κοινωνικές και οικονομικής ενσωμάτωσης αυτή έφερε, το lifestyle και η προκατάληψη σε σχέση με το HIV/AIDS συντέλεσαν στην απονέκρωση του ΑΚΟΕ. Τα πιο πάνω πρέπει να ιδωθούν ως σύνολο, ως ένα πλέγμα, και όχι το καθένα ξεχωριστά και θα εξηγήσουμε γιατί.

Η συρρίκνωση της (επαναστατικής) αριστεράς συνδέεται με την υποχώρηση του ουτοπικού οράματος και της συλλογικότητας και ταυτόχρονα η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία (η οποία συνδέεται με το πρώτο) δημιουργεί αυταπάτες για θεσμική διευθέτηση των αιτημάτων των ομοφυλοφίλων. Η προκατάληψη σε σχέση με το HIV/AIDS, αρχικά γνωστό ως «η νόσος των ομοφυλοφίλων», δημιούργησε δυο ζητήματα: το πρώτο αφορά στις σχέσεις των ομοφυλοφίλων μεταξύ τους και το δεύτερο στις σχέσεις τους με την υπόλοιπη κοινωνία. Ως προς το πρώτο, δημιουργείται μια εσωστρέφεια και αρκετοί - κυρίως αμφιφυλόφιλοι - επιστρέφουν στην (ετερο)κανονικότητα. Η σεξουαλική πράξη θεωρείται πλέον κάτι το επικίνδυνο, υπάρχει άγνοια για τον ιό και την ασθένεια αντίστοιχα, η οποία γεννά ακόμη μεγαλύτερο φόβο, και τα πρώτα θύματα δεν αργούν. Μάλιστα, το HIV/AIDS χτυπάει την πόρτα του ΑΚΟΕ πολύ νωρίς, μιας και ο Αντρέας Βελισσαρόπουλος, από τα βασικά στελέχη του ΑΚΟΕ, πεθαίνει το 1985, αφού παρουσίασε AIDS.

Ήδη το 1982, μέλος του ΑΚΟΕ διατυπώνει τις απόψεις του για την κρίση που το διέπει, μέσα από τις σελίδες του Αμφί.1 Εκεί αναφέρει πως ήδη πριν τις εκλογές του 1981, άνοιξε μια συζήτηση εντός του ΑΚΟΕ

για την κρίση του ομοφυλοφιλικού κινήματος της Αθήνας. Σύμφωνα με τον ίδιο, απόληξη της κρίσης αποτελεί η μη ουσιαστική και σταθερή ένταξη των ομοφυλόφιλων στο ΑΚΟΕ, η απουσία εκδηλώσεων, δράσεων και κατακτήσεων και ο μη μετασχηματισμός από το προσωπικό, από το βίωμα δηλαδή, στο πολιτικό. Ο ίδιος προχωράει σε κάποια αποτύπωση των αιτίων, τα οποία οδήγησαν στην κρίση αυτή. Κατά τον ίδιο, υπάρχει μια αδυναμία των - περιθωριακών, όπως αναφέρει - κινημάτων να παρέμβουν με ένα αυτόνομο λόγο στην κεντρική πολιτική σκηνή και οι ομοφυλόφιλοι παραμένουν «κρυφοί» και άρα είναι σαν να μην υπάρχουν. Ως αποτέλεσμα, τα ΛΟΑΤ άτομα συνεχίζουν να βιώνουν διακρίσεις/διώξεις στους χώρους εργασίας λόγω ομοφοβίας/τρανσφοβίας. Αυτό θα μπορούσε να οδηγούσε σε κάποια πολιτική συνειδητοποίηση και σε μια πάλη για αστικά δικαιώματα ανεξαρτήτως σεξουαλικότητας και απόψεων. Εντούτοις, η εσωτερίκευση της καταπίεσης δεν βοηθάει στην ανάπτυξη ουσιαστικής επικοινωνίας και σχέσεων ανάμεσα στα μέλη του ΑΚΟΕ. Μάλιστα, αναφέρει πως στο λεσβιακό και φεμινιστικό κίνημα παρατηρείται ένα τέτοιου τύπου δέσιμο, δηλαδή μια πιο στενή και ουσιαστική σχέση, ανάμεσα στα μέλη τους. Για τους ομοφυλόφιλους της εποχής, το προσωπικό και το πολιτικό παραμένουν διαχωρισμένα, η πολιτική δράση είναι διαχωρισμένη από την προσωπική ζωή του ομοφυλόφιλου και η τελευταία δεν πολιτικοποιείται. Το ομοφυλοφιλικό κίνημα επί της ουσίας δεν κατάφερε να διευρυνθεί πέρα από την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη και ως εκ τούτου, δεν υπάρχει ένας γόνιμος διάλογος αντιπαράθεσης και ανταλλαγής εμπειριών που θα βοηθούσε το κίνημα να αναπτυχθεί. Το ΑΚΟΕ ξεκίνησε με μια σχετική μαζικότητα, η οποία, σε συνδυασμό με την οριζόντια οργάνωσή του, δημιούργησε προβλήματα λειτουργίας και επικοινωνίας, με αποτέλεσμα να καταστεί δυσλειτουργικό και δύσκαμπτο. Επίσης, η πλαισίωση του ΑΚΟΕ από ομοφυλόφιλους, οι οποίοι δεν είχαν ξεκαθαρίσει τι αναμένουν ή αποζητούν από αυτό έπαιξε ρόλο στην αποδυνάμωσή του. Το τελευταίο σημείο, παρότι ο συντάκτης του πιο πάνω άρθρου δεν το εντοπίζει ή δεν το αναφέρει, θα μπορούσε να πει κανείς πως λειτουργεί αμφίδρομα, μιας και αποτελεί ερωτηματικό εάν το ΑΚΟΕ είχε ξεκάθαρη στρατηγική για το πως θα προχωρήσει, πέραν των διακηρύξεών του.

Το ΑΚΟΕ και το ομοφυλοφιλικό κίνημα γενικότερα σιγά-σιγά αποψιλώνονται και ό,τι απομένει σιγά-σιγά μετασχηματίζεται. Το Αμφί αποπολιτικοποιείται και γίνεται gay lifestyle έντυπο - ας μην ξεχνάμε ότι ζούμε στην περίοδο της ανόδου των lifestyle εντύπων (βλ. Κλίκ) - και το ΑΚΟΕ γίνεται σιγά-σιγά περισσότερο ΜΚΟ παρά πολιτικός σχηματισμός. Είναι η περίοδος που αναλαμβάνει τα ηνία του κινήματος ο Γρηγόρης Βαλλιανάτος, ο οποίος επέστρεψε από τις ΗΠΑ, όπου βρισκόταν για σπουδές. Ο Βαλλιανάτος φέρνει μια gay-normal και αρρενωπή (masculine) αισθητική. Συνομιλεί με το κράτος, εργάζεται μάλιστα σε διάφορες κρατικές υπηρεσίες επί ΠΑΣΟΚ, και αργότερα επιχειρεί την ανάπτυξη ροζ επιχειρήσεων, κυρίως κλαμπ. Από την άλλη, και παρά τις κριτικές ότι λίγο-πολύ το ΑΚΟΕ άλλαξε λόγω Βαλλιανάτου, η αλήθεια δεν είναι ακριβώς αυτή. Ο Βαλλιανάτος ανάλαβε το ΑΚΟΕ, ως υπεύθυνος του Αμφί αλλά επί της ουσίας και ως δημόσιος εκπρόσωπός του, επειδή οι επαναστατικές απόψεις ήταν σε κρίση˙ μετά που το σύστημα επέλεξε και το καρότο της ενσωμάτωσης και όχι μόνο το μαστίγιο της καταστολής. Ο Βαλλιανάτος ήταν όμως ο μόνος που τόλμησε σε μια δύσκολη περίοδο, αυτή της προκατάληψης κατά του HIV/AIDS, να βγει δημοσίως και να μιλήσει/υπερασπιστεί την ομοφυλοφιλία που βαλλόταν από παντού.

Ο κύκλος του ομοφυλοφιλικού κινήματος κλείνει κάπου στα μέσα της δεκαετίας του ’80. Μερικά πρώην μέλη του ΑΚΟΕ φτιάχνουν την ΕΟΚ (Ελληνική Ομοφυλοφιλική Κοινότητα), η οποία λειτουργεί με μια λογική ΜΚΟ και όχι κινηματική. Τέτοιου είδους αντιλήψεις αναπαράγονται για χρόνια και επιδρούν καθοριστικά στην κοινότητα των ομοφυλοφίλων. Από τις πρώτες κινηματικές προσπάθειες για κάποιου τύπου Pride (από το ΑΚΟΕ τον Ιούνιο του 1980 και το 1982, από την τρανς γυναίκα και ακτιβίστρια Πάολα Ρεβενιώτη τη δεκαετία του ’90), περάσαμε στα σημερινά Pride υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων και διαφόρων πρεσβειών, με την εμπορευματοποίηση ή την πανηγυρική διάθεση να καθορίζει τον παλμό και όχι μια αγωνιστική διεκδικητική λογική. Παρόλα αυτά, νέες ομάδες δημιουργούνται όλα αυτά τα χρόνια, οι οποίες επιχειρούν, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, να ανασυνθέσουν το ΛΟΑΤΚ κίνημα της χώρας, κόντρα στις συστημικές λογικές ΜΚΟ που κυριαρχούν στα πλαίσιά του. Κάτι πολύ θετικό σε μια περίοδο όπου (νεο)ναζιστικές λογικές, οι οποίες είναι άκρως ομοφοβικές, κερδίζουν έδαφος (και) στην ελληνική κοινωνία.

Υποσημειώσεις και παραπομπές:

1. Για το βιβλίο και την αντίστοιχη συζήτηση, βλέπε τα δυο κείμενα του Άκη Γαβριηλίδη, «Ο Καβάφης μαζί με τον Φουκώ (και τον Σουν Τζου): τα δημόσια μυστικά του Δημήτρη Παπανικολάου» <http://nomadicuniversality.wordpress.com/2014/08/27/ο-καβάφης-μαζί-με-τον-φουκώ-και-τον-σου/> και "Ο Ευριπίδης Γαραντούδης είνα ομοφοβικός (ή: ο φιλόλογος ως μπάτσος της σκέψης των άλλων, και της δικής του)" <http://nomadicuniversality.wordpress.com/2014/10/03/ο-ευρυπίδης-γαραντούδης-είναι-ομοφοβ/>

2. Δημήτρης Παπανικολάου, «Σαν κι εμένα καμωμένοι»: Ο ομοφυλόφιλος Καβάφης και η ποιητική της σεξουαλικότητας, Πατάκης (Αθήνα, 2014).

3. Το τεύχος του αφιερώματος (Β' Περίοδος, τ. 16-17, Άνοιξη-Καλοκαίρι 1984) είναι και το τελευταίο υπό την εκδοτική ευθύνη του Λουκά Θεοδωρακόπουλου).

4. Κώστας, «Τα περί «κρίσης» του ΑΚΟΕ (απόψεις ενός μέλους)», Αμφί (Β' Περίοδος, τ. 11 (Χειμώνας-Άνοιξη 1982), 17.

Αμφί

Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας - Athens Pride 2008, Η ιστορία του Λεσβιακού-Γκέι-Αμφί & Τρανς Κινήματος στην Ελλάδα: Μια Πρώτη Αποτίμηση, Futura (Αθήνα, 2008).

Θεοδωρακόπουλος Λουκάς, «Αμφί» και Απελευθέρωση, Πολύχρωμος Πλανήτης (Αθήνα, 2005).

Παπανικολάου Δημήτρης, "Η απόφαση της λημονιάς: Το ΑΚΟΕ, τα μεταδικτατορικά κινήματα και η αφασία της δημόσιας σφαίρας", Αρχειοτάξιο 15 (Σεπτέμβριος 2013), 84-87.

Παπανικολάου Δημήτρης, «Σαν κ' εμένα καμωμένοι»: Ο ομοφυλόφιλος Καβάφης και η ποιητική της σεξουαλικότητας, Πατάκης (Αθήνα, 2014).

Τορπουζίδης Κώστας, Ομοφυλοφιλία, Σεξουαλικότητα και η Πάλη για την Απελευθέρωση, Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο (Αθήνα, 2012).

Ελίτ εν Κύπρω: Διαφθορά και κυκλοφορία

Aneipwtos

Οι αποκαλύψεις σκανδάλων, στα οποία ενέχονται πρόσωπα υψηλά ιστάμενα, διαδέχονται η μια την άλλη, την ίδια ώρα που η κυπριακή αγορά σφύζει από απλήρωτους και άνεργους ανθρώπους. Η κρίση κλιμακώνεται, η αγορά συμπιέζεται. Η φτώχεια δείχνει τα δόντια της, την ίδια ώρα που τα άπλυτα των λευκών κολάρων βγαίνουν στη φόρα με σχετική ευχέρεια από τα media, γεγονός ακόμη πιο ανησυχητικό δεδομένου του ελέγχου που τυγχάνουν από τα κομματικά συμφέροντα.

Από τον πρώην υπουργό Αλέκο Μιχαηλίδη, που βρίσκεται στη φυλακή με τον γιο του κατηγορούμενος για μίζες από εξοπλιστικά, στον Χριστοδούλου, πρώην υπουργό Οικονομικών και διευθυντή της Κεντρικής Τράπεζας που κατηγορήθηκε πρόσφατα για φοροδιαφυγή, στα σκάνδαλα του ΤΕΠΑΚ και στον νυν δήμαρχο Πάφου Σάββα Βέργα που κατηγορείται για διασπάθιση δημόσιου χρήματος, η λίστα των μαφιόζων και των κλεφτών εμπλουτίζεται συνεχώς.

Η εξέλιξη της υπόθεσης Βέργα είναι ενδεικτική της απατεωνιάς και της θρασύτητας που χαρακτηρίζει αυτή την άθλια φάρα ανθρώπων. Ενώ όλη η Κύπρος αναμένει αν μη τι άλλο την παραίτησή του από τη δημαρχία της Πάφου, ο ίδιος παραμένει στη θέση του απειλώντας μάλιστα ότι θα πάρει πολλούς μαζί του σε περίπτωση που συνεχιστεί η στοχοποίησή του. Μιλά για αποκαλύψεις που θα προκαλέσουν σεισμό στα πολιτικά δρώμενα, οι Κύπριοι πολίτες που παρακολουθούν την υπόθεση αναμένουν στο ακουστικό για τις αποκαλύψεις και η ιστορία καλά κρατεί. Με επιστολή του προ ημερών δηλώνει τελικά την παραίτησή του από τη δημαρχία «για να δώσει μάχη να υπερασπίσει την αθωότητά του». Βρέθηκαν στον τραπεζικό του λογαριασμό καταθέσεις 5 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ πρόσφατα φυλακίστηκε και η γυναίκα του, στης οποίας τον λογαριασμό κατατέθηκε μίζα 50.000 λιρών από «ευγενή χορηγία» εργολάβου προς τον δήμο Πάφου.

Το τοπίο προδιαγράφεται δυσοίωνο για την ελίτ αυτού του τόπου. Πολιτική και οικονομική. Κυβερνώσα και μη. Η αποκάλυψη σκανδάλων, στα οποία εμπλέκονται υψηλά ιστάμενα πρόσωπα όλων των κομματικών αποχρώσεων, δημιουργεί πιέσεις στα υψηλά καρέ της κοινωνικής πυραμίδας. Πιέσεις που δύνανται να εκτονωθούν μέσω της αποτελμάτωσης της παραδοσιακής ελίτ και της σταδιακής αντικατάστασής της από μια άλλη νέα ελίτ με διαφορετικές στοχοθεσίες και διαθέσεις. Στόχος κάθε εγκατεστημένης (established) ή ανερχόμενης ελίτ είναι να παραμείνει ελίτ επιστρατεύοντας τα κατά δύναμιν καταλληλότερα μέσα, είτε αυτά εμπίπτουν μέσα στα πλαίσια του νόμου είτε όχι. Νόμος σε κάθε περίπτωση αποτελεί το δίκαιο του δυνατού και η αστική νομιμότητα το έδαφος όπου εκκολάπτεται και συγκαλύπτεται η κυριαρχία μιας ελίτ επί της κοινωνίας.

Αυτό που προαναγγέλλεται στην Κύπρο είναι η ανάδειξη μιας πολυεθνικής ελίτ, η οποία μέσω οικονομικών επενδύσεων δύναται να απεδαφικοποιήσει την ξεχρεωμένη πια εγχώρια ελίτ. Εκμεταλλευόμενη τη γενικότερη σήψη και διαφθορά που επικρατεί στην πολιτική ζωή και δεδομένων των γεωπολιτικών ανακατατάξεων που συμβαίνουν στην ευρύτερη περιοχή, αυτή η νέα ελίτ δύναται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικής. Νέα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα παντός καιρού και είδους θα παρελαύνουν στις οθόνες μας παρουσιαζόμενα ως τα «εισιτήρια εξόδου» της κυπριακής κοινωνίας από τη διεφθαρμένη κομματοκρατία του παρελθόντος. Νέες πατέντες και φόρμουλες θα μπουν σε πειραματική εφαρμογή, έτσι που η χώρα να ξεπεράσει την κρίση που ούτως ή άλλως την έχει τσακίσει.

Το τοπίο προδιαγράφεται ακόμα πιο δυσοίωνο για τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα, που πληρώνουν καιρό τώρα ακριβά το τίμημα της βουλιμίας των υψηλά ισταμένων. Με την άλλοτε βολεμένη μεσαία τάξη να έχει πλέον προλεταριοποιηθεί και την εργατική τάξη να φτωχοποιείται μέρα παρά μέρα, με τις χιλιάδες των ανέργων να παρηγορούνται με επιδόματα φτώχειας και με λαϊκά συσσίτια να επιδοτούνται από «έντιμους» ιδιώτες, το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών μεγαλώνει επικίνδυνα.

Ακριβώς επειδή η κοινωνική ιστορία είναι η ιστορία της πάλης των τάξεων και όχι «το νεκροταφείο αριστοκρατιών», όπως ο κατεξοχήν θεωρητικός των ελίτ Βιλφρέντο Παρέτο λέει, η διαμόρφωση ουσιαστικού αντικαπιταλιστικού λόγου και δράσης σε ένα χώρο όπως την Κύπρο, η οποία ψυχορραγεί από τη δράση των υψηλά ισταμένων, είναι επείγουσα όσο ποτέ. Για να μην είμαστε άλλο πια τα θύματα αυτής της αδίστακτης κυκλοφορίας των ελίτ.

Είμαι ένας αναρχο-geek. Ένας αναρχικός και ένας geek, μεταξύ άλλων.

frodoo

Ένας geek, επειδή θεωρούμαι μέλος μιας κοινότητας που της αρέσει να χρησιμοποιεί, να καταλαβαίνει και να αλλοιώνει αυτές τις περίεργες μηχανές που αποκαλούμε υπολογιστές.

Οπότε, ένας geek, επειδή ενδιαφέρομαι για τον τρόπο που λειτουργούν. Διερωτούμαι τι μπορώ να κάνω με τα προγράμματά τους. Και μερικές φορές εξιτάρομαι με ιδέες για χρήσεις που δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμα.

Ένας geek, επειδή αυτές οι μηχανές είναι μέρος της καθημερινής μου ζωής. Τις χρησιμοποιώ σαν ρολόι, ηχεία, βιβλιοθήκες, γραφομηχανές, τηλέφωνα ή και για σημειώσεις. Προσφέρουν υποστήριξη για επικοινωνία, ανακαλύψεις, δημιουργικότητα.

Ένας geek, επειδή ενσωματώθηκα με την ψηφιακή επικοινωνία. Καθημερινά, αν όχι περισσότερες φορές την ίδια μέρα, διαβάζω τα emails μου, διαχειρίζομαι servers, ενημερώνομαι, μαθαίνω και μοιράζομαι γνώση μέσα από φόρουμ, λίστες email και διάφορες ιστοσελίδες, επικοινωνώ και μιλώ μέσω του IRC.

Ένας geek, επειδή μου αρέσει ο όρος. Στην αρχή ήταν μια βρισιά. Μετά διεκδικήθηκε από αυτ@ που έβριζαν, την μετέτρεψαν σε κάτι θετικό και κάπως έτσι έδωσαν τις βάσεις για τη δημιουργία μιας κοινότητας, κάτι που έκαναν και άλλες «μειονότητες».

Ένας αναρχικός, επειδή απορρίπτω τις κοινωνίες βασισμένες στην κυριαρχία. Είμαι πεπεισμένος ότι η αυτό-ενδυνάμωση και ο αμοιβαίος σεβασμός δεν είναι εφικτά και επιθυμητά μόνο μεταξύ τους, αλλά μπορούν να επιτευχθούν μέσω της ισότητας, της αλληλεγγύης και της αυτοδιαχείρισης.

Ένας αναρχικός, επειδή με εξοργίζουν οι κοινωνικές δομές που προκαλούν μαζική εκμετάλλευση, πόνο και θάνατο επί καθημερινής βάσης. Θέλω να συμβάλλω στη διάλυση αυτού του συστήματος συμμετέχοντας σε κοινωνικούς αγώνες, καθώς και με την εμπλοκή μου σε ριζοσπαστικές κολεκτίβες.

Ένας αναρχικός, επειδή θεωρώ ότι η καθημερινή ζωή είναι μια ευκαιρία να πειραματιστώ με τις αρχές μου. Είμαι πρόθυμος να σπάσω τις κοινωνικές νόρμες αρνούμενος τα καλέσματα σε κατανάλωση και ανταγωνισμό: μέσω της απόρριψης της αλλοτρίωσης, αποδομώντας καταπιεστικές και κυρίαρχες συμπεριφορές, με την ανάπτυξη συλλογικών και ισότιμων εναλλακτικών λύσεων.

Ένας αναρχικός, επειδή αντιστέκομαι στα μεγαλεπίβολα σχέδια για ανάπτυξη. Απέναντι σε έναν κόσμο βασισμένο στο κέρδος, θεωρώ ότι πρέπει να στηρίζουμε έμπρακτα αυτούς τους αγώνες είτε βρίσκονται στη Νάντη ενάντια σε ένα αεροδρόμιο, στη Βαλ Σούσα για ένα τρένο υπερταχείας, στο Αμβούργο για ορυχεία άνθρακα, στις Σκουριές για εξορύξεις χρυσού και στη Λευκωσία για την «αναβάθμιση» της παλιάς πόλης.

Ένας αναρχικός, επειδή συνεχίζω να είμαι επιφυλακτικός απέναντι στην «επίσημη» πληροφόρηση και θεωρώ ότι πρέπει να στέκομαι κριτικά απέναντι στα καθεστωτικά μέσα, τα οποία «φορμάρουν» την οπτική μας με παραλείψεις, ψέματα και παραπληροφόρηση. Απορρίπτοντας την αυτοαποκαλούμενη αντικειμενικότητα, αναζητώ άλλα μέσα ενημέρωσης και την αυτό-εκπαίδευση, για εναλλακτικά νέα εργαλεία που να δίνουν το δικαίωμα σε όλ@ να δημιουργήσουν και να διαδώσουν την είδηση.

Ένας αναρχικός, επειδή με φράσεις όπως «κέντρα φιλοξενίας μεταναστών» ή «σύγχρονες φυλακές» δεν σκέφτομαι καλύτερες συνθήκες διαβίωσης μεταναστών και κρατουμένων, αλλά στρατόπεδα συγκέντρωσης και νέο Γκουαντάναμο. Οπότε, αρνούμαι την ποινικοποίηση, τη συλλογή προσωπικών δεδομένων, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τις φυλακές τύπου Γ και όλες τις

κατασταλτικές μεθόδους που χρησιμοποιούν οι αρχές ενάντια σε όσ@ αντιστέκονται, όσ@ υποφέρουν και σε εν δυνάμει αντιστεκομένα άτομα.

Οπότε, ένας αναρχο-geek, επειδή επιθυμώ να ζήσω σε μια κοινωνία βασισμένη στην αυτοδιαχείριση, τη δωρεάν συνεργασία και τη συλλογική ευφυΐα. Είναι για αυτό το λόγο που ενθαρρύνω και επιβραβεύω το κίνημα του ελεύθερου λογισμικού, το οποίο έρχεται ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας εθελοντικής συνεργασίας, που επιτρέπει σε οποι@δήποτε, όχι μόνο να μοιραστεί και να κατανοήσει, αλλά και να τροποποιεί και να διανέμει τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ένας αναρχο-geek, επειδή αρνούμαι να σκλαβωθώ είτε από πολιτικά συστήματα είτε από συστήματα υπολογιστών. Την ίδια στιγμή που τα κράτη επιβάλλουν νόμους σε πολίτες, το ιδιόκτητο λογισμικό θέτει πρότυπα σε χρήστ@. Όταν οι αρχές αποτρέπουν τις εξεγέρσεις μέσω καταστολής, οι εταιρείες σκοτώνουν τις ελεύθερες λύσεις μέσω πατεντών. Θέλω να έχω το δικαίωμα να αυτο-διαχειρίζομαι τη ζωή μου, όπως θέλω να μπορώ να καταλαβαίνω, να αλλάζω και να δημιουργώ τα εργαλεία που χρησιμοποιώ.

Ένας αναρχο-geek, επειδή νιώθω την ανάγκη να διαταράξω κάποιες συμπεριφορές που υπάρχουν στις κοινότητες με τις οποίες ασχολούμαι. Θέλω το ριζοσπαστικό ρεύμα και η εναλλακτική κουλτούρα υπολογιστών να γνωριστούν για διάφορους λόγους: Είναι επιτακτικό να ασχοληθούμε με την κυρίαρχη σεξιστική κουλτούρα που βρίσκεται στο geek-ισμο, όπως είναι σημαντικό τα κινήματα να καταλάβουν τις δυνατότητες του ψηφιακού κόσμου, καθώς και τους κινδύνους που εμπεριέχονται στην παρούσα χρήση του.

Ένας αναρχο-geek, επειδή οι υπολογιστές τυγχάνουν να είναι ένα εξαιρετικό μέσο για παραγωγή και διάδοση ανεξάρτητης πληροφορίας. Έτσι συμμετέχω σε αυτόνομα και DIY (Do It Yourself) εγχειρήματα αντιπληροφόρησης ανοιχτά σε όλο το κόσμο, που σπάζουν τα σύνορα μεταξύ των θεατών, δημοσιογράφων και θέτουν βάσιμα ερωτήματα για τα καθεστωτικά μέσα.

Ένας αναρχο-geek, επειδή στον αγώνα ενάντια στα άχρηστα σχέδια πέραν από την εξαιρετικής σημασίας άμεση δράση, είναι σημαντικό να μπορούμε να παράγουμε πληροφορία χωρίς μεσάζοντες, να έχουμε το δικό μας ραδιόφωνο, να κάνουμε τη δική μας προπαγάνδα και να δίνουμε μάχες τόσο στον υπάρχοντα κόσμο όσο και στον ψηφιακό κόσμο.

Ένας αναρχο-geek, επειδή δε θέλω να μείνω ηλίθιος: γνωρίζοντας τίποτα ή τα πάντα, απορρίπτοντας τη γνώση. Θέλω να παραμείνω ανοιχτός απέναντι στη γνώση, μαθαίνοντας και διδάσκοντας, διαδίδοντας και ανακαλύπτοντας δεξιότητες που δεν έχω ποτέ ακούσει. Αρνούμαι να συμμετέχω στην καθιερωμένη ιεραρχία που προσποιείται ότι γέροντες και ανώτεροι είναι καλύτεροι σε κάθε τομέα, μόνο και μόνο επειδή είναι μεγαλύτεροι.

Είμαι αναρχο-geek, επειδή όσο θεωρώ σημαντικό τον αγώνα ενάντια στο μεγάλο αδελφό και την παρακολούθηση, άλλο τόσο θεωρώ πως είναι επιτακτικό οι συντροφ@ μου να γνωρίζουν πως τα καθεστωτικά μέσα που προάγουν το συγκεντρωτισμό και τον καταναλωτισμό μάς επιβάλλουν την παραμονή κάτω από το ραντάρ του μεγάλου αδελφού, που σήμερα δεν έχει μόνο τη μορφή μιας κάμερας, αλλά και του facebook, των εμπορικών παρόχων email...

Ένας αναρχο-geek, επειδή, ενώ οι υπολογιστές διευκολύνουν τον κοινωνικό έλεγχο και την εκμετάλλευση, θεωρώ ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως μέσα αυτο-ενδυνάμωσης, επικοινωνίας και ανατρεπτικά. Δεδομένου ότι η γνώση είναι πιο χρήσιμη όταν μοιράζεται παρά όταν διατηρείται για τον εαυτό μας, θα συμμετέχω σε εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων ή θα συμμετέχω στη δημιουργία συλλογικών μη-εμπορικών εργαλείων και «υπηρεσιών», όπως αυτόνομοι servers, δωρεάν σημεία πρόσβασης στο Διαδίκτυο, ιστοσελίδες, ελεύθερο λογισμικό.

Επηρεασμένο από το μανιφέστο τ@ darkveggy, αυτό το μανιφέστο δεν ως στόχο να μιλήσει για εσένα. Είσαι, όμως, ελεύθερ@ να το υιοθετήσεις, να το προσυπογράψεις ή να το απορρίψεις. Και επειδή υπάρχουν τόσ@ αναρχο-geek όσο και προσωπικότητες, σε ενθαρρύνω να γράψεις και να εκτελέσεις το δικό σου μανιφέστο, να πειραματιστείς με τις δικές σου ιδέες, γκράφιτι, κείμενα ή ASCII.

Ελιτισμός, ηγεμονία και παθητικότητα; Όχι, ευχαριστώ! Όλ@ μπορούμε να εφεύρουμε και να επαναπρογραμματίσουμε τ@ εαυτ@ μας!

Ένας ολοκληρωτικός τρόπος να μοντάρουν τα νούμερα και να μας κάνουν να σφαζόμαστε για μια δουλειά

Stelios

Οι τρόποι που το εκάστοτε κράτος στο πλαίσιο της καπιταλιστικής οικονομίας θα έρθει σαν μεσσίας να επαληθεύσει την αρχή περί ισορροπίας της οικονομίας (και άρα μιας αέναης έμφυτης ικανότητας να ξαναστέκεται στα πόδια της), έχουν την τάση να ανακυκλώνονται και να μας πλασάρονται σαν κάτι το καινούργιο. Ανάλογα πάντα με την συγκυρία στην οποία θα καταφέρουν να ενσωματωθούν κάθε φορά. Μια μορφή την οποία έχει πάρει αυτή τη φορά το Κεφάλαιο και το κράτος του δεν είναι άλλη απο το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την απασχόληση των νέων, τα προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας (ΚΟΧ), η Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας (Voucher), η πρακτική άσκηση στα ΑΕΙ, ΤΕΙ κ.α.

Τα προγράμματα αυτά, το καθένα με τις δικές του ιδιαιτερότητες φυσικά, εφαρμόζονται σήμερα σε αυξανόμενη κλίμακα και ως στόχο έχουν να ρίξουν ψίχουλα στους ανέργους αλλά και στους εν δυνάμει ανέργους (όλους μας δηλαδή). Τα λεγόμενα προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα προκηρύσσουν συνεχώς καινούργιες θέσεις με κατανομές ανά υπουργείο και απευθύνονται κυρίως σε ανέργους με προτίμηση στους μακροχρόνιους. Οι επιλεγόμενοι μετά από μια διαδικασία υποβολής δικαιολογητικών και μοριοδότησης θα οριστούν στην ανάλογη θέση (τυπικά τουλάχιστον για να καλυφθούν προσωρινά κάποιες θέσεις σε 5μηνα ή 7μηνα προγράμματα). Εγκαθιδρύεται έτσι μια καινούργια μορφή υβριδικού εργαζομένου (κάτι μεταξύ ανέργου και εργαζομένου) και, με κεφαλαιοκρατικό τρόπο, προωθείται η έννοια του «ωφελούμενου».

Σε διαφορετικό πλαίσιο μπαίνουν οι επιταγές εισόδου, οι οποίες απευθύνονται όχι μόνο σε ανέργους αλλά και σε μια ευρύτερη γκάμα ιδιοτήτων (φοιτητές, επισφαλείς εργαζόμενοι, μεταπτυχιακοί κ.λπ.) προσφέροντας «εργασιακή εμπειρία» και «επαγγελματική κατάρτιση» για μια ευκαιρία εισαγωγής σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η νομιμοποίηση της πρακτικής άσκησης στα πανεπιστήμια δεν απέχει πολύ από τα προηγούμενα· κατευθύνεται προς μια υποταγή στον υφιστάμενο καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής γνώσης, προσφέροντας στα αφεντικά ενισχυμένη παραγωγικότητα που αφορά τόσο στα μέσα παραγωγής (καινούργιες τεχνολογίες) όσο και σε συνεχείς τροποποιήσεις της μεθόδου εργασίας. Ποιος ο λόγος εξάλλου να περιμένει το κεφάλαιο να πάρεις πτυχίο από τη στιγμή που μπορεί να σε εκμεταλλευτεί και όταν ακόμα είσαι μέρος του φοιτηταριάτου;

Φυσικά αυτό δεν είναι καινοτομία. Έχει εφαρμοστεί σε προηγούμενα καθεστώτα με χαρακτηριστικο εκείνο της ναζιστικής Γερμανίας, όπου τεράστιος αριθμός ανέργων «εξαναγκάστηκαν» να οικοδομήσουν την καινούργια Γερμανία (Autobahn και άλλα δημόσια έργα) ώστε να συνεχίσουν να λαμβάνουν το επίδομα ανεργίας, αλλά και να «βοηθήσουν» την χώρα τους να ορθοποδήσει (και κάτι παραπάνω!) Οι ναζί με την υπόσχεση να εξαλείψουν την ανεργία, κόντρα σε ένα «διεφθαρμένο καπιταλισμό», υιοθέτουν αυτή τη γραμμή προπαγάνδισης και εξασφαλίζουν έτσι την υποτιμημένη εργασία που χρειάζονται. Δημιουργούνται οι «μισοάνεργοι»: εργαζόμενοι σε καθεστώς workfare (παροχή «βοηθήματος» έναντι εργασίας περιορισμένου χρόνου). Το NSDAP κρύβει τους ανέργους κάτω από το χαλί (ή καλύτερα τους βγάζει στον δρόμο να δουλέψουν) ικανοποιώντας έτσι τους ψηφοφόρους του. Αντίστοιχα προγράμματα υλοποιούνται και στην Ανατολική Πρωσία την ίδια περίοδο όπου σε περιπτώσεις συμπεριελάμβαναν και μαθήματα πολιτικής εκπαίδευσης.

Έτσι το κεφάλαιο καταφέρνει να πλάσει στα μέτρα του ένα εργατικό δυνάμικο που να ανακυκλώνεται κάθε έξι μήνες (ή ανάλογα με το πόσο χρόνο το χρειάζονται), να υπογράφει ατομικές συμβάσεις εργασίας που το αποκλείουν από συλλογικές διεκδικήσεις και να έχει ένα πενιχρό εισόδημα για το οποίο στο τέλος της μέρας να λέει και ευχαριστώ. Έτσι έχει μια τεράστια δεξαμενή απο εύκολη και φτηνή εργασία οπότε δεν χρειάζεται να ψάξει χέρια μεταναστών ή να στραφεί εκτός της χώρας – την έχει εντός συνόρων και απελπιστικά έυκολα προσβάσιμη.

Οι καταγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ άνεργοι τον Μάρτιο του 2014 ήταν 855.000 (σε αυτό τον αριθμό προφανώς δεν υπολογίζονται όσοι/ες εργάζονταν στα προγράμματα «Κοινωφελούς

Εργασίας» ή «voucher», έστω και αν νομικά δεν αναγνωρίζονται ως εργαζόμενοι), εκ των οποίων οι 440.000 ή το 52% είναι μακροχρόνια άνεργοι... (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ).

Η όλη διαδικασία αυτής της απαξίωσης δεν μπορούσε να μείνει αναπάντητη σε επίπεδο ταξικής πάλης. Μια μορφή αυτού του αγώνα είναι οι κινητοποιήσεις που έγιναν με την απόλυση ενός τέτοιου εργαζομένου στην Ελλάδα. Ενώ είχε προσληφθεί στον Δήμο Καισαριανής, σε συγκεκριμένο πόστο εργασίας, του είχαν αναθέσει άλλα καθήκοντα (δεν έχει σημασία τι ξέρεις ή τι έχεις σπουδάσει απαραίτητα: όπου χρειαστούν χαμάλη θα πας). Ακολούθως απολύθηκε αυθαίρετα επειδή είχε ζητήσει να εργαστει πού αλλού... στην θέση στην οποία προσλήφθηκε. Οι δράσεις αγώνα που ακολούθησαν από εγχειρήματα γειτονιάς, όπως η Πρωτοβουλία Κατοίκων Καισαριανής και άλλες συλλογικότητες, κατάφεραν να αποζημιωθεί τελικά ο εργαζόμενος από το ταμείο του Δήμου. Η σημασία της συγκεκριμένης περίπτωσης εργάζομένου δεν είναι μόνο η πληρωμή του αλλά η δικαίωση ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα από την επιθεώρηση εργασίας. Είναι η πρώτη περιπτωση «ωφελούμενου» που αναγνωρίζεται ως μισθωτός. Αυτό ισχυσε και στους υπόλοιπους εργαζομένους που είχαν προσληφθεί στα 5μηνα προγράμματα σκλαβιάς. Ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι άνοιξε μια συζήτηση πάνω στο θέμα των «εναλλακτικών» αυτών μορφών εργασίας από συλλογικότητες και σωματεία βάσης εργαζομένων.

Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την περαιτέρω κατάργηση συλλογικών τρόπων διεκδίκησης και την απαξίωση της εργασιακής δύναμης. Από τη στιγμή που είσαι φοιτητής, κάτοχος τίτλου σπουδών, άνεργος (και όλα τα πρόσωπα του εν δυνάμει εργάτη) ή εργαζόμενος παρασύρεσαι στη διαδικασία μιας λογικής ανταγωνισμού για διεκδίκηση εργασίας που θα οδηγήσει αναπόδραστα σε ένα ατέλειωτο κοινωνικό κανιβαλισμό καπιταλιστικού πλαισίου. Η αναπαραγωγή αυτής της αστικής ιδεολογίας ατομικής επιβίωσης προικονομεί τη συμπίεση των εργατικών δικαιωμάτων στα απολύτως απαραίτητα και τελικώς σε αυτή καθαυτή την εξαφάνισή τους. Η εφαρμοζόμενη κάθετη πίεση στους εργαζομένους (τωρινούς και μελλοντικούς) τους εξαναγκάζει σε πειθήνια υπακοή στις επιταγές του κεφαλαίου, όπου μοιραία κάθε προϋπόθεση ή σκέψη για διεκδίκηση χάνεται. Η επίθεση αυτή βρίσκει αντίπαλο τους αυτοοργανωμένους αγώνες, τα όρια των οποίων δεν είναι και δεν θα έπρεπε να είναι τα μερικά προτάγματα που έχουν ημερομηνία λήξης και υπακούν κομματικές γραμμές. Η κατάργηση της σχέσης με το κεφάλαιο ξεκινά από τη συνειδητοποίηση πως αυτό χρειάζεται άτομα (ανεξάρτητους εμπορευματοπαραγωγούς) πρόθυμα να πουλήσουν κομμάτια του εαυτού τους καθημερινά για να βγάζουν τα έξοδα συντήρησής τους. Έτσι εμείς πρέπει να παρουσιαζόμαστε στον απρόσωπο κεφαλαιοκράτη πάντα ως η τάξη που θέλει να καταργήσει το υπάρχον και την εκμετάλλευση που αυτό έχει θεμελιώσει.

Anti-militarism and the hypocrisy of the Greek Cypriot Left

meidei

On the 5th of December, Neoklis Silikiotis, an MEP for the the Progressive Party of Working People (AKEL), raised the the issue of Haluk's imprisonment before the European Commission, denouncing this gross violation of human rights. The Greens released a statement praising Haluk's commitment to peace. Earlier this year, when Murat Kanatlı was also imprisoned for refusing to participate in reservist exercises of the Turkish Cypriot Security Forces, the Movement for Social Democracy (EDEK) joined AKEL in raising awareness about the issue within European institutions.

Greek Cypriot media outlets gave unusual, sympathetic exposure to those news too. But both the self-styled left-wing political parties here in the south, and the media missed, or rather, purposefully ignored a very important fact. A fact that if acknowledged, would forbid them from capitalising on Haluk's, and every Haluk's moral triumph. Moreover, it would force them to admit their moral defeat.

While it is true that Haluk and Murat are vocal proponents of reunification and have condemned the ongoing occupation of northern Cyprus by the Turkish military, their refusal to serve in the Turkish Cypriot Security Forces goes above and beyond that. They refuse to serve this vile and rotten institution in its entirety. In a short video put together by Haluk's friends, he describes militarism as a web entrapping our society, as inherently sexist, degrading to human dignity, to personal autonomy. Haluk is not just against the Turkish army, he is an anti-militarist. Like commentators on social media clarified “if, in a reunified Cyprus, we commit the same mistake of having an army, we'd still refuse to serve”.

What does the Greek Cypriot Left has to show 'at home'? AKEL, EDEK and the Greens enthusiastically join the Right at tightening the laws against 'draft dodging', threatening to restore all the provisions that had to be abolished for the EU acquis, and they participate the shaming of anyone who refuses to serve in the National Guard. And while this bi-annual circus performance that repeats itself before every conscription period doesn't always lead to dramatic changes in the law, it reinforces the militarisation of our society and the belief that every man who's not ready to take up arms and fight whomever the State commands him to is a lesser being; a sloth at best, although the Left doesn't always shy away from using the right-wing rhetoric of 'traitors' .

So what is really there to the GC Left's anti-militarist reflexes when it comes to Turkish Cypriot conscientious objectors, the lip-service they pay to peace and communal rapprochement (and AKEL's anti-NATO slogans), when they are unconcerned by National Guard and militarism as a whole, and instead actively participate in maintaining the stigma against Cypriots in the south who refuse to take up arms? Or, for that matter, when they are tying our island's fate with the militarised regimes of the Eastern Mediterranean and their “1st” or “2nd” world allies, in the name of 'exclusive economic zones'? AKEL's time in government didn't lead to any reduction in 'defence' spending, keeping Cyprus in the Top 10 of the Global Militarisation Index for a decade now .

Is the National Guard, in the eyes of AKEL, EDEK and the Greens, that different from the TC Security Forces? Is there such thing as a “good” army, and is the National Guard it? We know from experience that this is not the case. The National Guard is a hotbed of sexism, homophobia, racism and xenophobia. From the (technically banned) slogans that conscripts are forced to chant during training, which glorify the rape of “Turkish mothers and sisters” as a battle tactic (and a tool to humiliate Turkish men, which so blatantly showcases the belief that a woman is a man's property -wife, sister or daughter- and her sexuality is something that can bring shame to her 'owner'), to very real cases of radicalisation and recruitment by officers who openly take part in the attacks perpetrated by neo-fasicst organisations such as the National Popular Front (ELAM), Golden Dawn's affiliate in Cyprus. Moreover, is the forced and dangerous labour in the National Guard any more defensible? In this country we are too accustomed in celebrating heroes, that we call teenagers killed in military accidents during peacetime no less 'heroic', as

if they were given the choice to be anywhere else, absolving their employer (ie the state) of any responsibility. On the same vain, we accept that men will sometimes use their reservist rifles to assert what they perceive as their 'ownership' over an ex-wife and/or children (a perception reinforced within the militarist structure, as already mentioned), with any attempt to even slightly reform this arrangement being quickly withdrawn in the name of 'mobilisation readiness'.

It's true that the Republic of Cyprus, in the last few years, recognised the right to conscientious objection, just for 18-year-olds who are currently conscripted, an option not available to those in the north, but both armies equally deny the right to conscientious objection to those who belong in the reserve forces. The European Bureau for Conscientious Objection in its report says about Cyprus:

“In the southern part, the Special Rapporteur had the impression that the topic of conscientious objection to military service does not receive much public attention and that the few existing cases have not led to larger public discussion. Those who refuse military service for reasons of conscience are given the option of doing either unarmed military service (special service) or alternative civilian service. Unarmed military service is carried out in the National Guard and conscientious objectors neither carry weapons nor participate in any activities relating to weapons. Unarmed military service is between three and five months longer than the period of time the individual would have to serve in the military service. The alternative civilian service is carried out in the public sector within areas relating to the protection of the environment or in the social sector. Alternative military service is between seven and nine months longer than the period of time for military service. Since 2008, approximately 10 to 12 conscientious objectors each year have reportedly served at various public offices in the southern part.”

Anti-miliatarists in the south are given the 'option' to serve a much longer service, after a long and complicated procedure of 'evaluation', for 8 hours per day and 5 days per week, for nearly 3 years, all while paid 2/3rds of the monthly allowance for conscripts , which is currently between 150~200EUR depending on socio-economic criteria. There's no doubt that the intent behind this 'alternative' is to punish anti-militarist sentiments by forcing conscientious objectors to work for the State in degrading conditions, for an even longer term.

The last part also highlights the classist nature of the armies in Cyprus and around the world, and it's the epitome of the Left's moral defeat in protecting the interests of the working class: they have consented to, and even actively participated in creating a system that forces the less privileged members of our capitalist society in the servitude of the state and its army. The more privileged have all sorts of ways to game the conscription law (using connections or bribing the right people to get a medical diagnosis that would exempt them from conscription), they can even afford the punitive alternative service without degrading their living standards (making a hourly wage of 0.70EUR while working full-time as the alternative service provides cannot realistically be an option for the working class). Once again, it's the oppressed who are being forced to maintain the mechanism of their oppression. And this is true not just for Cyprus, but around the world. Conscriptions army like Greece's and Turkey's give the option of “buying” service time, leaving the poor serving the militarist institution. The United States uses its nevertheless 'professional' army is a welfare scheme. For many American poor, enlisting in the US Army has become the only path to affordable higher education, health care, or even to get food on the table.

The so-called Left quickly buried their promises to the working class: Demilitarisation of Cyprus, disarmament in the entire world. They have joined the liberals in calling for a “robust, professional army eventually, but conscription while we are in a State of Need”.

ΤΡΙΤΗ
4 Δεκεμβρίου 1979

Χαραυγή
Πρωτοποριακή ἀγωνιστική Ἐπάλξη τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ

Οἱ ΗΠΑ ἑτοιμάζονται γιὰ εἰσβολὴ στὸ Ἰρὰν

ΚΡΑΤΟΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΚΟΜΜΑΤΑ, ΛΑΟΣ ΑΞΙΩΣΑΝ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ἀποστρατικοποίηση στὴν Κύπρο!
Ἀφοπλισμὸς σ' ὅλο τὸν κόσμο!

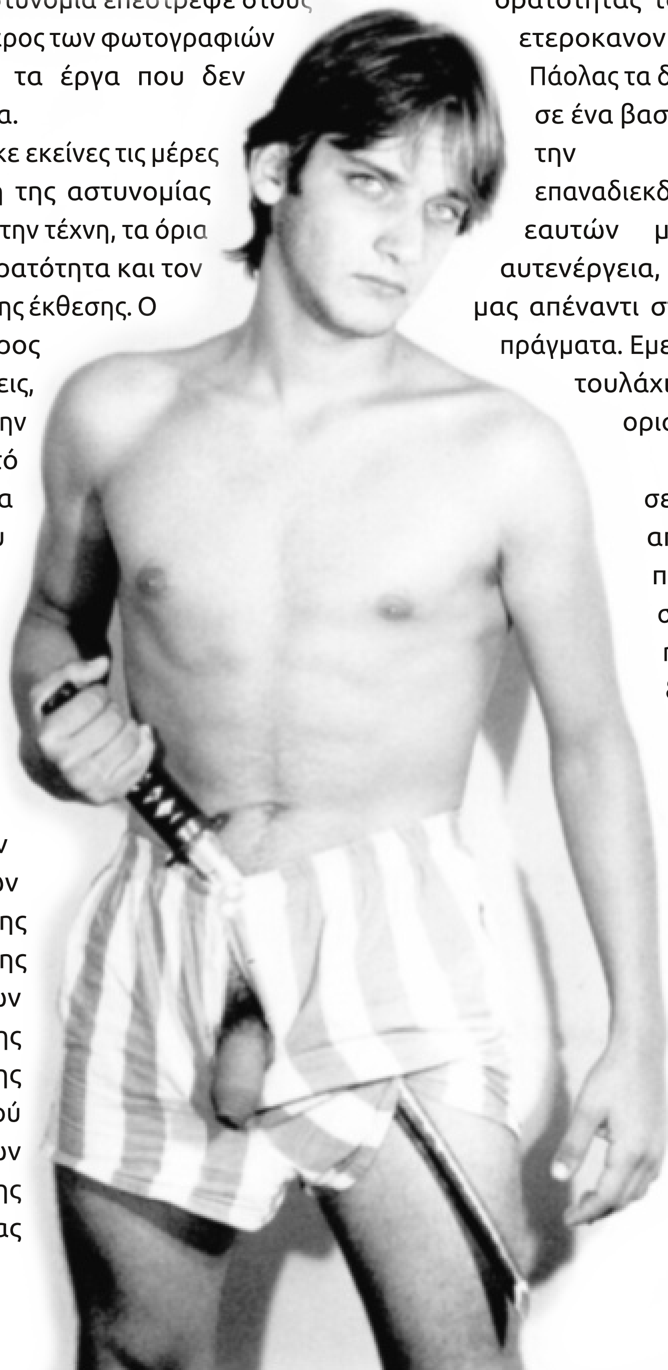
Haravgi in 1979: Demilitarisation of Cyprus, Disarmament in the whole world.

Για την επαναδιεκδίκηση της πορνογραφίας

Έλενα Τορναρίτη

Τον Νοέμβριο που μας πέρασε είχε προγραμματιστεί η φιλοξενία της έκθεσης «Διόρθωση» της Πάολας Ρεβενιώτη στην δημοτική αγορά Λευκωσίας: η έκθεση παρουσίαζε φωτογραφίες γυμνών και ημίγυμνων ανδρών και έλαβε χώρα με την άδεια του Δήμου Λευκωσίας, ο οποίος είχε παραχωρήσει την Δημοτική Αγορά στους διοργανωτές, την Accept-ΛΟΑΤ Κύπρου. Μετά τα εγκαίνια της έκθεσης, η αστυνομία προέβη στην κατάσχεση των φωτογραφιών με την κατηγορία της δημοσίευσης «αισχρών θεμάτων» σε δημόσιο χώρο. Σημειώνεται ότι τελικά η αστυνομία επέστρεψε στους διοργανωτές της έκθεσης μέρος των φωτογραφιών και συγκεκριμένα εκείνα τα έργα που δεν απεικονίζουν ανδρικά μόρια.

Ο λόγος που διαχύθηκε εκείνες τις μέρες με αφορμή την επέμβαση της αστυνομίας αφορούσε την λογοκρισία στην τέχνη, τα όρια δημόσιου/ιδιωτικού, την ορατότητα και τον πορνογραφικό χαρακτήρα της έκθεσης. Ο τρόπος που τέθηκε ο όρος πορνογραφία στις συζητήσεις, ωστόσο, άφηνε στην άκρη την γενεαλογία του, κι αυτό εγείρει σίγουρα ένα ζήτημα επαναδιεκδίκησης του ίδιου του όρου.

Η πορνογραφία υπήρξε σε ένα μεγάλο μέρος της πολιτική – τουλάχιστον έτσι όπως σχηματοποιήθηκε από γυναίκες ή αποκείμενα: η ιστορία της ήταν ανέκαθεν μια διαπραγμάτευση των ορίων στη βάση της σύγκρουσης, της φυσικοποίησης των επιθυμιών, της υπονόμευσης των στερεοτύπων, της διεύρυνσης του φαντασιακού – της αναγνώρισης των μηχανισμών εξουσίας ή της αμφισβήτησης μιας σωματικότητας που μέσα σε πατριαρχικές/καπιταλιστικές συνθήκες κατασκευάζεται υπό περιορισμούς, αντί διευρυντικά. Η επέμβαση στην έκθεση της Πάολας μας φέρνει αντιμέτωπ@ με μια συνθήκη που αφορά όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής και δεν είναι άλλη από την δυσκολία της υπέρβασης των ορίων στην σκέψη, όπως αυτή επιτελείται. Η έκθεση ενόχλησε διότι πρώτα από όλα διέπραξε ένα ρήγμα στα ίδια τα όρια της σκέψης, και επαναδιεκδίκησε την πορνογραφία ως σφαίρα πολιτικής διερώτησης, πραγμάτευσης του σχίσματος δημόσιο/ιδιωτικό, φυσικοποίησης/αποφυσικοποίησης των επιθυμιών και ορατότητας του Άλλου μέσα σε καθεστώς ετεροκανονικότητας. Για την έκθεση της Πάολας τα διακείμενα είναι πολλά, θα μείνω σε ένα βασικό, τον ορισμό του Φουκώ για την σεξουαλικότητα. Ας επαναδιεκδικήσουμε εαυτ@ και άλλ@ (των εαυτών μας) ξεκινώντας από την αυτενέργεια, την συναίνεση και την ευθύνη μας απέναντι στα άτομα, στις λέξεις και στα πράγματα. Εμείς αποφασίζουμε ή καλούμαστε τουλάχιστον, να συζητήσουμε τους ορισμούς μας:

Δεν πρέπει να εννοούμε την σεξουαλικότητα σαν κάτι δοσμένο από τη φύση, που η εξουσία προσπαθεί τάχα να δαμάσει, ή σαν κάποια σκοτεινή περιοχή που η γνώση προσπαθεί σιγά σιγά να ξεσκεπάσει. Είναι το όνομα που μπορούμε να δώσουμε σε μια ιστορική κατασκευή· όχι κρυφή πραγματικότητα που δύσκολα επηρεάζουμε, αλλά ένα μεγάλο δίκτυο επιφανείας, όπου το ερέθισμα των σωμάτων, η εντατικοποίηση των ηδονών, η προτροπή στον Λόγο, ο σχηματισμός των αντιστάσεων, συνδέονται μεταξύ τους σύμφωνα με κάποιες μεγάλες στρατηγικές γνώσης και εξουσίας.

Σύνοδος Αόρατων

Το καλοκαίρι του 2014 η Σύνοδος Αόρατων Επιθυμιών έδρασε στην πόλη της Λευκωσίας... Κύριος άξονας το gentrification της παλιάς πόλης. Οι δράσεις περιελάμβαναν συζητήσεις, παρεμβάσεις σε εκδηλώσεις και σε δημόσιους χώρους, καθώς και προσωρινή κατάληψη ενός εγκαταλελλειμένου κτιρίου στο οποίο οργανώθηκε έκθεση φωτογραφιών και προβολή σχετικών μικρών ταινιών και συζήτηση για το gentrification.

8 Ιουλίου 2020, Λευκωσία

«Κατεβαίνω την οδό Τρικούπη. Κοντοστέκομαι. Στα αριστερά μου το μπαλκόνι που κάποτε πίναμε καφέ με την Αράφα. Έχουν περάσει χρόνια που όλοι οι φίλοι μέναμε σε αυτές τις γειτονιές. Στα δεξιά, σε ένα πεζούλι, βλέπω κάποιους μπάτσους να βάζουν πρόστιμο σε δύο παιδιά επειδή πίνουν μπύρα. Αναγνωρίζω τον ένα μπάτσο από την επιχείρηση σκούπας μεταναστών που μου κόστισε 3 μήνες φυλάκιση στη Μενόγεια. Συνεχίζω. Όλα τα κτήρια είναι καθαρά και ανακαινισμένα, ενώ τα παραδοσιακά πουτανόμπαρα είναι στη θέση τους. Αναγνωρίζω τη Κατερίνα μέσα από τους πυκνούς καπνούς. Η περιοχή δεν μυρίζει πια κάρυ, η χλωρίνη με ζαλίζει. Βρωμάει αποστείρωση. Περνώ από μια γκαλερύ. Έχει έκθεση τέχνης δρόμου. Μοιάζει με τα κομμάτια που πολλά παιδιά στόλιζαν τυχαιές γωνιές της παλιάς πόλης. Θέλω να τα δω από κοντά. Δεν έχω 5 ευρώ για την είσοδο. Ατενίζω τα προσεγμένα μουστάκια, κάτω από μανιασμένα από την καφεΐνη βλέμματα. Αποχωρώ.»

Τούτη η περιγραφή εννά μπορούσε κάλλιστα να αποτυπώνει το μέλλον της παλιάς Λευκωσίας αλλά τζιαι ούλλου του κέντρου, δεδομένου των αλλαγών των τελευταίων θκυό-τριών χρόνων. Η διαδικασία ανάπλασης του κέντρου εν ήδη προχωρημένη τζιαι τα αποτελέσματα της εμφανή. Ο δημόσιος χώρος συρρικνώνεται, η χρήση των χώρων (δημόσιων τζιαι ιδιωτικών) προορίζεται σε τεράστιο βαθμό σε κερδοσκοπικές μπίζνες αποτρέποντας άλλες χρήσεις που ξεφεύκουν που την εμπορική νόρμα, το δίπολο παραγωγής-κατανάλωσης τζιαι τις χρηματικές σχέσεις που αναπαράγουν. Μέσα σε τούντο πλαίσιο εμφανίζεται τζιαι το παράδοξο του πράματος, πως μινίσκουν κτήρια

όφτζιερα επειδή στην παρούσα φάση η χρήση τους έννεν επικερδής, ενώ παράλληλα έσιει άτομα που εν μπορούν να καλύψουν τις στεγαστικές τους ή άλλες ανάγκες. Οι αβέρτα επενδύσεις εν σε αντίθεση, όπως εφάνηκε, με τον ελεύθερο δημόσιο χώρο, την ξεκούραση των κατοίκων, την πολυμορφία τζιαι

οποιαδήποτε μορφή έκφρασης που εν εμπίπτουν στα πλαίσια τους.

Το παρόν εγχείρημα γεννιέται που την ανάγκη για αντίδραση τζιαι έκφραση πολιτικού λόγου σε σχέση με το τι γίνεται. Ως συνέχεια τζιαι μέρος των δράσεων για τζιαι μέσα στην πόλη έχουμε ως σκοπό την διεκδίκηση χώρων, χρόνων τζιαι σχέσεων ως αυτούσια πολιτική πράξη. Διεξάγουμε τούντο εγχείρημα,αντιιεραρχικά τζιαι αδιαμεσολάβητα, μέσα που ένα μπαράζ ανοικτών παρεμβάσεων που να διεκδικούν αλλά τζιαι να διευκολύνουν την ανάδυση άλλων κοινωνικών ανησυχιών τζιαι την δημιουργία ανατρεπτικών καταστάσεων. Βασικά, σκέφτου την πρώτη παράγραφο νάκκο διαφορετικά.

«Κατεβαίνω την οδό Τρικούπη. Η Αράφα σιαιρετά με που το μπαλκόνι της τζαι καλεί με στη συλλογική κουζίνα. Την προσοχή μου τραβά μια παρέα ατόμων που χλευάζει τους θαμώνες στις μπυραρίες σωματεμπορίας. Στρίφκω στην Άρεως, θκυό κοπέλες βάφουν τον τοίχο του όφτζιερου πάρκινγκ ενώ ένας τρίτος θωρεί για μπάτσους. Θκιαβάζω “Refugees Welcome”. Παρακάτω, θωρώ μιαν ομάδα ατόμων στην ταράτσα ενός κτηρίου που θυμούμαι πως ήταν ετοιμόρροπο τζιαι εγκαταλελειμμένο. Η αφίσα στην είσοδο ενημερώνει με για μια συναυλία για αύριο το απόγευμα. Συνεχίζω τον περίπατο. Πλέον μπορώ να διασχίσω ούλλη την Έρμου, μέσα που το πάρκο που παλιά ήταν η πράσινη γραμμή. Διάφοροι γειτόνοι καθουνται τζιαι πίνουν τον καφέ τους.

ΔΡΑΣΕΙΣ

1

1) Cypriots march in solidarity with conscientious objectors
2) March in Limassol commemorates Gregoropoulos death
3) Cypriots march in solidarity with conscientious objectors
4) Cypriots protest the proposed foreclosures legislation

Στο μυαλό είναι ο στόχος
Το νού σου, ε;
Αλληλεγγύη στον Νίκο Ρωμανό
★ Συσπείρωση Ατάκτω

2

3

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΥΣ
ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΕΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΠΑΝΤΟΥ
ΔΕΝ ΠΟΛΕΜΑΜΕ ΓΙΑ ΚΑΜΙΑ
ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ΠΑΤΡΙΔΑ, ΕΞΟΥΣΙΑ

ΚΑΝΕΝΑ ΣΠΙΤΙ ΣΤΑ
ΧΕΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΗ

4

Κάτω τα χέρια σας από τις παραλίες μας, την ακτογραμμή και τη θάλασσα: Τα Κοινά Δεν Είναι Προς Πώληση!

Παρασκευή, 22 Αυγούστου 2014

Πώς η θάλασσα, οι ακτές και οι παραλίες μετατρέπονται σε «ακίνητη ιδιοκτησία», μέσω «διαταγμάτων ανάπτυξης», χωρίς «πολεοδομικές αιτήσεις» και με «υπουργικές αποφάσεις»

Νομοσχέδιο που αποσκοπεί στην ένταξη της θάλασσας στον ορισμό του όρου «ακίνητη ιδιοκτησία» με σκοπό τη διευκόλυνση αναπτυξιακών έργων, τόσο στη θάλασσα, αλλά και στον παράκτιο χώρο, έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και αναμένεται να συζητηθεί προσεχώς στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αμέσως μετά την έναρξη των εργασιών της Βουλής τον ερχόμενο Σεπτέμβριο.

Το νομοσχέδιο εντάσσεται σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο νεοφιλελεύθερων πολιτικών, οι οποίες αποσκοπούν στην οικειοποίηση και ιδιωτικοποίηση των κοινών (appropriation and privatization of the commons). Μετά τις απροκάλυπτες παραβιάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για την προστασία των παραλιών, των ακτών και θαλασσών μας, βλέπουμε τώρα τις προσπάθειες νομιμοποίησης αντί τιμωρίας των παρανομούντων, με αποτέλεσμα τα επιχειρηματικά κέρδη και τα ιδιωτικά συμφέροντα να μπαίνουν πλέον απροκάλυπτα πάνω από τα δικαιώματα των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, με τίτλο «Νόμος που Τροποποιεί τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους του 1972 μέχρι 2013», ουσιαστικά αποσκοπεί στον κατακερματισμό του θαλάσσιου χώρου σε τεμάχια προς πώληση από το ίδιο το κράτος, με στόχο την προσέλκυση και εξυπηρέτηση ιδιωτικών επενδύσεων.

Καταρχάς, η ερμηνεία του όρου «ακίνητη ιδιοκτησία» (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) διευρύνεται για να συμπεριλάβει τον θαλάσσιο χώρο, ο οποίος με έργα ή δραστηριότητες ή διευκολύνσεις συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με ακίνητη ιδιοκτησία, όπως αυτή ορίζεται στη νομοθεσία.

Παράλληλα, με βάση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ο όρος «ανάπτυξη» έρχεται να συμπεριλάβει μία σειρά από μεγάλες και υψηλού (περιβαλλοντικού, οικονομικού και κοινωνικού) ρίσκου αναπτύξεις στο παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον όπως: επίχωση της θάλασσας, κατασκευή λιμενικών έργων και μαρίνων, κατασκευή αποβάθρων ή κυματοθραυστών, κατασκευή αιολικών πάρκων και άλλων ενεργειακών υποδομών, εγκατάσταση υποθαλάσσιων αγωγών αφαλάτωσης ή φορτοεκφόρτωσης και μεταφοράς καυσίμων, εγκαταστάσεις

ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς επίσης και διευκολύνσεις για θαλάσσια αθλήματα και ψυχαγωγία.

Επιπλέον, ο βασικός νόμος τροποποιείται δίνοντας τη δυνατότητα στον εκάστοτε Υπουργό Εσωτερικών να παραχωρεί άδεια για οποιαδήποτε ανάπτυξη ή κατηγορία ανάπτυξης που ορίζεται στο νομοσχέδιο μέσω ενός διατάγματος, το οποίο θα δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και θα ονομάζεται «Διάταγμα Αναπτύξεως». Και όλα αυτά χωρίς να απαιτείται καν η υποβολή αίτησης για έκδοση των απαραίτητων έως τώρα πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών από την Πολεοδομική Αρχή, δηλαδή το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως [1].

Με αυτό τον τρόπο η συγκεκριμένη τροποποίηση δημιουργεί μια super-fast-track διαδικασία για αναπτύξεις στον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο, η οποία θα ακυρώνει την ανάγκη για την εκπόνηση οποιασδήποτε μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διεξαγωγή οποιασδήποτε διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης, πριν από την αδειοδότηση κάποιου έργου.

Σε μια εποχή όπου βιώνουμε πλέον καθημερινά την παραβίαση των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων και την καταπάτηση των κοινωνικών κεκτημένων μας, η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών καλεί όλες και όλους να πάρουν θέση έναντι του καταστροφικού, άδικου και σκανδαλώδους τροποποιητικού νομοσχεδίου, υπογράφοντας το ψήφισμα διαμαρτυρίας και δηλώνοντας ξεκάθαρα την εναντίωσή τους σε κάθε προσπάθεια οικειοποίησης, εμπορευματοποίησης και ιδιωτικοποίησης των κοινών φυσικών πόρων.

Σημειώσεις:

[1] Οι πιο σημαντικές προσθήκες στο νομοσχέδιο είναι οι ακόλουθες:

Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται και ο ορισμός της «ακίνητης ιδιοκτησίας» πλέον περιλαμβάνει θαλάσσιο χώρο, ο οποίος με έργα ή δραστηριότητες ή διευκολύνσεις συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με ακίνητη ιδιοκτησία, όπως αυτή ορίζεται στο εν λόγω άρθρο.

Το άρθρο 20 του βασικού νόμου τροποποιείται με σκοπό να συμπεριλάβει στον όρο «ανάπτυξη», τη διεξαγωγή εργασιών σε θαλάσσιο έργο, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ή καθοριζόμενων από το νόμο ή άλλη νομοθεσία ή από σχέδιο ανάπτυξης, είτε από το ίδιο κράτος ή κατόπιν σύμβασης από φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου για: επίχωση της θάλασσας ή θωράκιση παράκτιων πρανών, κατασκευή λιμενικών έργων (λιμανιών ή λιμενίσκων ή αλιευτικών καταφυγίων ή αγκυροβολίων ή χώρων ελλιμενισμού και άλλα παρόμοια) ή κεκλιμένων (ράμπα) ανέλκυσης – καθέλκυσης ή μαρίνων, κατασκευή αποβάθρων (περιλαμβανομένων λιμενοβραχιόνων ή προβλητών) ή κυματοθραυστών ή εξέδρων ή πλωτών εξέδρων ή νησίδων, κατασκευή αιολικών πάρκων ή άλλων παρόμοιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή υποδομών για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από κυματισμούς, εγκατάσταση υποθαλάσσιων αγωγών αφαλάτωσης ή φορτοεκφόρτωσης – μεταφοράς καυσίμων ή άλλων υποδομών, διευκόλυνση για θαλάσσια αθλήματα ή ψυχαγωγία ή άλλα παρόμοια, εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιέργειας και άλλες παρόμοιες εργασίες.

Το άρθρο 22 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) από μία νέα πρόνοια, η οποία προβλέπει ότι ο Υπουργός δύναται, με διάταγμα που δημοσιεύεται στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (στον παρόντα Νόμο αναφέρεται ως «Διάταγμα Αναπτύξεως») να χορηγήσει πολεοδομική άδεια για οποιαδήποτε ανάπτυξη ή κατηγορία ανάπτυξης που ορίζεται στο διάταγμα, χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για το σκοπό αυτό και ως εκ τούτου για τέτοια ανάπτυξη ή κατηγορία ανάπτυξης που ορίζεται στο Διάταγμα δεν υποβάλλεται αίτηση στην Πολεοδομική Αρχή.

Το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί ένα «αναπτυξιακό» καθεστώς εκτάκτου ανάγκης, με πρόσχημα το «δημόσιο συμφέρον» και την οικονομική κρίση

Παρασκευή, 7 Νοεμβρίου 2014

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών καταγγέλλει την κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εσωτερικών για την προσπάθεια οικειοποίησης, ιδιωτικοποίησης και εμπορευματοποίησης των κοινών φυσικών μας πόρων, με πρόσχημα τη «διάθεση κρατικής γης είτε προς πώληση είτε προς ενοικίαση», δήθεν για «σκοπούς δημοσίας ωφελείας» και «έξοδο από την οικονομική κρίση».

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών τονίζει απερίφραστα και κατηγορηματικά ότι η προσπάθεια της κυβέρνησης να κοινωνικοποιήσει τη ζημιά και να ιδιωτικοποιήσει το κέρδος εις βάρος τόσο της κοινωνίας, όσο και του περιβάλλοντος, δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή και ανεκτή σε καμία απολύτως περίπτωση. Ειδικά, μάλιστα, από τη στιγμή που η προσπάθεια αυτή όχι απλώς ακολουθεί την ίδια ‘αναπτυξιακή’ λογική και πρακτική που οδήγησε την οικονομία και την κοινωνία σε κατάρρευση, αλλά ακόμη χειρότερα επειδή έρχεται να θεσπίσει ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο για το ξεπούλημα κρατικής γης και ιδιαίτερα θαλάσσιων, παραθαλάσσιων ή / και δασικών περιοχών.

Υπενθυμίζεται ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών η κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε μία σειρά από νομοσχέδια, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούν:

Τη μετατροπή της θάλασσας σε «ακίνητη περιουσία», καθώς επίσης και την αδειοδότηση μιας πλειάδας «παράκτιων και θαλάσσιων αναπτύξεων» υψηλού περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού ρίσκου, μέσω «υπουργικών διαταγμάτων» και «χωρίς την υποβολή πολεοδομικών αιτήσεων» [1] ·

Τη μείωση της απαιτούμενης απόστασης από 500 στα 100 μέτρα από τη στάθμη της θάλασσας για εκμίσθωση ή άλλη διάθεση παραθάλασσιας κρατικής δασικής γης. Αφού μειωθεί η απόσταση αυτή στη Ζώνη Προστασίας της Παραλίας, η παραθαλάσσια κρατική δασική γη θα μπορεί να εκμισθωθεί ή διατεθεί «για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου»·

Την εκμετάλλευση κρατικής γης, κατά τρόπο που η διάθεσή της να γίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και την απλή ενημέρωση, χωρίς την προαπαιτούμενη έγκριση, της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ειδικά όσον αφορά το τελευταίο νομοσχέδιο, με τίτλο «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Τροποποιητικός (Αρ. 6) Νόμος του 2014», το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 30 Οκτωβρίου 2014 και συζητήθηκε χθες Πέμπτη, 6 Νοεμβρίου 2014, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, προβλέπεται η τροποποίηση της νομοθεσίας, έτσι ώστε «το Υπουργικό Συμβούλιο να έχει το δικαίωμα σε εξαιρετικές περιπτώσεις για σκοπούς δημοσίας ωφελείας, να προβαίνει στην αποξένωση οποιασδήποτε ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας».

Σύμφωνα μάλιστα με τον ίδιο τον Υπουργό Εσωτερικών, «η τροποποίηση της νομοθεσίας εξυπηρετεί πολλούς σκοπούς: πρώτο να έχει την ευχέρεια το κράτος να αξιοποιεί τη δική του κρατική περιουσία ανεξαρτήτως μνημονίων, δεύτερο να μπορεί το κράτος να εξυπηρετεί υποχρεώσεις που έχει έναντι, για παράδειγμα, του χρέους ύψους €1 δισ. στην Κεντρική Τράπεζα και επίσης για σκοπούς αποκρατικοποιήσεων». Μάλιστα, ο Υπουργός Εσωτερικών πρόσθεσε ότι «αυτό το πράγμα μειώνει το χρέος και μακάρι να ήταν όλοι οι δανειστές μας όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, να βάζεις δηλαδή γη και να σου δίνουν το δάνειο». Τέλος, ο Υπουργός Εσωτερικών ανέφερε ότι, αν και η θέση της κυβέρνησης είναι ότι η Βουλή θα πρέπει να ενημερώνεται, παράλληλα δεν θα πρέπει να προϋποτίθεται η έγκριση της Βουλής για την παραχώρηση κρατικής δασικής γης. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο Υπουργός Εσωτερικών, «άλλη η δουλειά της Βουλής, άλλη η δουλειά της κυβέρνησης. Θα έχουμε κυβερνώσα Βουλή; Δεν είναι αυτό το επιδιωκόμενο, γι' αυτό θα πρέπει η Βουλή να ενημερώνεται και στα πλαίσια της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου θα μπορεί να ελέγχει την κυβέρνηση. Ο καθένας με το ρόλο του, ο καθείς όπου ετάχθη».

Το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί ένα «αναπτυξιακό» καθεστώς εκτάκτου ανάγκης, με πρόσχημα το «δημόσιο συμφέρον» και την οικονομική κρίση

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών θεωρεί την αποξένωση – εκχώρηση δημόσιων αγαθών και πόρων (φυσικών και μη) ως κίνηση πολέμου ενάντια στην κοινωνία. Τα κοινά προσφέρουν στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης μιας συμμετοχικής δημοκρατικής κοινωνίας, αλλά και στην προστασία της από την ασυδοσία των κερδοσκόπων. Η κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη απαιτεί, ειδικά σε τόσο δύσκολες συνθήκες όπως αυτές που διανύουμε σε μια περίοδο πολυδιάστατης κρίσης, συλλογικές αποφάσεις και όχι συγκέντρωση εξουσιών στα χέρια λίγων. Οι αποκρατικοποιήσεις της γης, των δασών, των παραλιών, της ακτογραμμής και της θάλασσας δεν νομιμοποιούνται ηθικά, ούτε και όταν αυτές γίνονται στο βωμό του δημόσιου χρέους. Ιδιαίτερα τώρα, σε μια στιγμή που όλοι παραδέχονται ότι η κρίση προκλήθηκε από τις δυνάμεις της αγοράς και κυρίως από τις ιδιωτικές τράπεζες και τις μεγάλες επιχειρήσεις, με προεξάρχον παράδειγμα τις εταιρείες ανάπτυξης γης, οι οποίες έρχονται σήμερα να οικειοποιηθούν τα κοινά, με πρόσχημα την αποπληρωμή του – κατά τα άλλα – δημόσιου χρέους που οι ίδιες δημιούργησαν. Ωστόσο, ο Υπουργός Εσωτερικών, αντί να αντιληφθεί τα πιο πάνω, συνεχίζει να προωθεί μια αυταρχική και ετσιθελική «αναπτυξιακή» πολιτική, στη βάση της οποίας θεωρεί ότι έχει το προνόμιο να αποφασίζει, χωρίς τις απαιτούμενες πολεοδομικές αιτήσεις, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης, μέσω super-fast-track διαδικασιών και με υπουργικά διατάγματα, το μέλλον των δημόσιων αγαθών και των κοινών φυσικών μας πόρων.

Τέλος, η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών τονίζει ότι τα πιο πάνω νομοσχέδια εντάσσονται σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο νεοφιλελεύθερων «αναπτυξιακών» πολιτικών, οι οποίες αποσκοπούν στην οικειοποίηση, ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση των κοινών φυσικών μας πόρων. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο ή καλύτερα το φαύλο κύκλο «ανάπτυξης», στον οποίο τα επιχειρηματικά κέρδη και τα ιδιωτικά συμφέροντα μπαίνουν πλέον απροκάλυπτα πάνω από τα δικαιώματα των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος, η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών καλεί όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της κυπριακής κοινωνίας να κινητοποιηθούν, να αντισταθούν και να σταματήσουν τα σχέδια της κυβέρνησης και τα νομοσχέδια του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σημειώσεις:

[1] Το νομοσχέδιο, με τίτλο «Νόμος που Τροποποιεί τους Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους του 1972 μέχρι 2013» ή «Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014», δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, στις 18 Ιουνίου 2014. Σύμφωνα με την 'Αιτιολογική Έκθεση', «το νομοσχέδιο στοχεύει στην προσθήκη των απαραίτητων διατάξεων (άρθρα 2 και 20), ώστε να επιτρέπονται αναπτύξεις, καθώς και η συμπερίληψη έργων, δραστηριοτήτων ή διευκολύνσεων σε θαλάσσιο χώρο, ώστε να εξυπηρετείται καθολικά ο πολεοδομικός σχεδιασμός. Επιπλέον, διασφαλίζεται ότι στις περιπτώσεις που η πολεοδομική άδεια θεωρείται δοσμένη δεν θα υποβάλλονται πολεοδομικές αιτήσεις (άρθρο 22)».

Όχι στην Κοινωνικοποίηση της Ζημιάς και την Ιδιωτικοποίηση του Κέρδους: Κάτω τα Χέρια Από τα Κοινά – Τα Δάση, οι Παραλίες, οι Ακτές και η Θάλασσα Δεν Είναι Προς Πώληση!

Πέμπτη, 20 Νοεμβρίου 2014

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών διοργάνωσε σήμερα μια διαμαρτυρία έξω από την Βουλή των Αντιπροσώπων για να φωνάξει ενάντια στην προσπάθεια της κυβέρνησης για οικειοποίηση, ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση των κοινών φυσικών μας αγαθών και πόρων δήθεν για «σκοπούς δημοσίας ωφελείας» και «έξοδο από την οικονομική κρίση». Σε μια στιγμή που όλοι παραδέχονται ότι η κρίση προκλήθηκε κυρίως από από τις ιδιωτικές τράπεζες και τις μεγάλες επιχειρήσεις, με προεξάρχον παράδειγμα τις εταιρείες ανάπτυξης γης, είναι παράλογο οι ίδιες να έρχονται σήμερα να οικειοποιηθούν τα κοινά, με πρόσχημα την αποπληρωμή του – κατά τα άλλα – δημόσιου χρέους που οι ίδιες δημιούργησαν.

Παρότι η κατάσταση με τα νομοσχέδια είναι πολύ ρευστή, η δυναμική της Πρωτοβουλίας μας έχει καταφέρει μέχρι στιγμής την καθυστέρηση της ψήφισης τριών νομοσχεδίων από τη Βουλή. Παρ’όλα αυτά, η παρουσία σχεδόν 250 διαδηλωτών τονίζει ότι η προσπάθεια της κυβέρνησης να κοινωνικοποιήσει τη ζημιά και να ιδιωτικοποιήσει το κέρδος, εις βάρος τόσο της κοινωνίας, όσο και του περιβάλλοντος, δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή και ανεκτή. Ειδικά, μάλιστα, από τη στιγμή που η προσπάθεια αυτή όχι απλώς ακολουθεί την ίδια «αναπτυξιακή» λογική και πρακτική που οδήγησε την οικονομία και την κοινωνία σε κατάρρευση, αλλά ακόμη χειρότερα επειδή έρχεται να θεσπίσει ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο για το ξεπούλημα κρατικής γης και ιδιαίτερα θαλάσσιων, παραθαλάσσιων ή / και δασικών περιοχών.

Η Πρωτοβουλία έχει ήδη τονίσει την αντίθεσή της με τρία νομοσχέδια τα οποία έχουν κατατεθεί από την κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εσωτερικών κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούν:

Τη μετατροπή της θάλασσας σε «ακίνητη περιουσία», καθώς επίσης και την αδειοδότηση μιας πλειάδας «παράκτιων και θαλάσσιων αναπτύξεων» υψηλού περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού ρίσκου, μέσω «υπουργικών διαταγμάτων» και «χωρίς την υποβολή πολεοδομικών αιτήσεων» ·

Τη μείωση της απαιτούμενης απόστασης από 500 στα 100 μέτρα από τη στάθμη της θάλασσας για εκμίσθωση ή άλλη διάθεση παραθάλασσιας κρατικής δασικής γης. Αφού μειωθεί η απόσταση αυτή στη Ζώνη Προστασίας της Παραλίας, η παραθαλάσσια κρατική δασική γη θα μπορεί να εκμισθωθεί ή διατεθεί «για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου» ·

Την εκμετάλλευση κρατικής γης, κατά τρόπο που η διάθεσή της να γίνεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και την απλή ενημέρωση, χωρίς την προαπαιτούμενη έγκριση, της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών θεωρεί την αποξένωση – εκχώρηση των κοινών φυσικών χώρων ως μια πράξη κατάργησης των κοινωνικών κεκτημένων και ξεπουλήματος των δημόσιων αγαθών. Τα κοινά προσφέρουν στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης μιας συμμετοχικής δημοκρατικής κοινωνίας, αλλά και στην προστασία της από την ασυδοσία των κερδοσκόπων. Καμία κυβέρνηση δεν έχει το δικαίωμα να πουλά τα δάση, τις παραλίες, τις ακτές και τη θάλασσα. Υποχρέωση όλων μας είναι να διαφυλάξουμε τα κοινά για εμάς και για τις μελλοντικές γενιές.

Σε αυτό το φαύλο κύκλο «ανάπτυξης», στον οποίο τα επιχειρηματικά κέρδη και τα ιδιωτικά συμφέροντα μπαίνουν πλέον απροκάλυπτα πάνω από τα δικαιώματα των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος, η

Όχι στην Κοινωνικοποίηση της Ζημιάς και την Ιδιωτικοποίηση του Κέρδους:
Κάτω τα Χέρια Από τα Κοινά – Τα Δάση, οι Παραλίες, οι Ακτές και η Θάλασσα Δεν Είναι Προς Πώληση!

Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών καλεί όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της κυπριακής κοινωνίας να κινητοποιηθούν, να αντισταθούν και να σταματήσουν τα σχέδια της κυβέρνησης και τα νομοσχέδια του Υπουργείου Εσωτερικών.

Πάρτε θέση – Τα κοινά δεν είναι προς πώληση, ανήκουν σε όλες και όλους μας:
http://reclaimthesea.org/kypros-aktogrammi-psifisma/
Facebook

Η Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών απαιτεί:
Την προστασία των δημόσιων παραλιών, των φυσικών ακτών και των θαλασσών μας ·
Τη διασφάλιση της ανοικτής, ελεύθερης και δημόσιας πρόσβασης στις ακτές και τις παραλίες μας·
Την εφαρμογή των σχετικών ευρωπαϊκών και εθνικών νομοθεσιών, όπως το 'Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης της Σύμβασης της Βαρκελώνης' και ο 'περί της Προστασίας της Παραλίας Νόμος', καθώς επίσης και την εφαρμογή ανοικτών, δημοκρατικών και διαφανών διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης, με σεβασμό στα περιβαλλοντικά και κοινωνικά μας δικαιώματα, όπως η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου ποιότητας ζωής και η διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος και των κοινών αγαθών.

Cyprus Natural Coastline – Πρωτοβουλία για τη Διάσωση των Φυσικών Ακτών
https://www.facebook.com/coastlinecy /
Reclaim The Sea
https://www.facebook.com/reclaimthesea

Solidarity statement to the ZADs in France: for us, for Remi, for everyone

Beyond Europe Crew

During the past few years, we have been continuously confronted by numerous large-scale 'development' projects that are promoted under the pretext of the capitalist financial crisis. Open-pit gold mines in Skouries in Greece and Rosia Montana in Romania, massive coastal projects in Cyprus, forest coal mines in Hambach in Germany, the high speed railway in Val di Susa in Italy, the second airport at Nantes in France, the second football stadium in Lyon in France, a new dam in Sivens in France. All these, in their vast majority mega projects, have many things in common, though they are geographically apart.

Such large-scale 'development' projects are all under the umbrella of what has been termed as 'Unnecessary Imposed Mega Projects' and though they are imposed by the state, they are driven by the ideals of capitalism and consumerism. Such projects are unnecessary and destructive for the local communities in the impacted areas, with devastating effects on the environment and the surrounding ecosystems. All these projects are promoted for the sake of profit (for the few) and the so-called 'growth'.

These projects have even more things in common; the multifaceted means of opposition, whether it is open squats or demonstrations and sabotages on one hand, and the common ideological foundations of de-growth, anti-capitalism and anti-authoritarianism, as well as the claims for autonomy one the other.

In France, during the past few years such projects have encountered and are still facing a strong opposition by the local communities who have come together with radical movements. These places have come to have a common name: ZAD. For the government, this means 'Zone d'Aménagement Différé' ('Urban Development Zone'). For the activists it means something different: 'Zone A Defendre' ('Zone To Defend'). The ZAD at Nantes is considered to be one of the Europe's largest land occupations against the construction of a second airport in the area. The construction firm is Vinci. It is the world's largest multinational construction firm, builder of nuclear power stations, African uranium mines, oil pipelines, motorways, car parks and other similar infrastructure across the world. At Nantes they are aiming to cover the whole landscape with concrete by 2017. Or at least this was the plan up until the first occupation of the area.

The occupation was evicted by 1600 cops two years ago. The order they were following was to 'cleanse' the area by November, something they tried to do through the militarization of the entire area and by destroying the squats. Mass media, the police and the state then declared that the movement was exterminated. It was only a few weeks later however, when a massive mobilization counting 30 to 40.000 activists and 200 tractors re-occupied the space. For 3 days there were clashes with the anti-riot police. The occupation is still ongoing at the time that this article is written and last February there was an even bigger mobilization (with 60.000 people and 500 tractors) during a demonstration in the city of Nantes demanding the abandonment of the project.

ZAD Everywhere, Resistance and Sabotage

The example of the ZAD at Nantes gave birth to more ZADs, such as the ones in Lyon against a football stadium and at Sivens against a dam. There are a lot of activist communities in different areas in France exchanging ideas, skills and co-organizing demonstrations and direct actions, such as blocking routes and liberating tolls at highways along with demonstrating against Vinci and other multinational corporations.

As the movement attracts more and more activists and becomes more powerful, the state is trying to terrorize people. Repression was unprecedented throughout last year. The police was using all weapons at its disposal – flash-balls, stun grenades, offensive grenades, teargas – resulting in many serious injuries during the clashes at different ZADs. This peaked with the assassination of our comrade Remi by the police, on the 25th of October at the ZAD of Testet, Sivens. The cause of death was an offensive grenade. Since then there have been more than 90 demonstrations in 60 cities in France. The repression during these manifestations was also huge, and led to 120 prosecutions in Paris, 16 in Lyon and 21 in Nantes.

During the last 14 years the cops have killed 147 people in France. Their 'democratic and anti-riot weapons', such as flash-balls and grenades, have injured and mutilated even more comrades. A condemnation of a cop or a resignation of a minister will not have any consequence as things are standing right now. Nor will the provisional suspension of grenades.

What is at stake is the complete disarmament of the state's militia. This is what the movement generated from Remi's assassination is demanding. A nation-wide demonstration has been called at Toulouse this Saturday (8th November) and during the past few days there have been students' mobilizations with demonstrations, roadblocks and occupations as well.

Remi's death is the proof that the radical ecological movement in Europe is now facing a new, militarized neoliberal push where big corporations and the State is looking for growth and profit within all available space. Fighting for justice for Remi is not a question of vengeance. It is a matter of fighting for what Remi dreamed about: a different world. Solidarity to the ZADs means solidarity for every person resisting these mega projects, the system of capitalism and authoritarianism such projects seek to sustain, and the elites of the world who are trying to convince us that there is no alternative.

Face the players, fight the game: Let´s crash the Opening-Party of the ECB

The spring of 2015 will see another symbolic landmark in European crisis policy emerge with the opening of the new European Central Bank (ECB) in Frankfurt. The ceremony will allow the representatives of the European member-states to pat themselves on the back for their crisis-solutions whilst using the celebrations to prepare themselves (and us) for the next round of austerity programmes. They want to institutionalize the state of exception.

But a lot of people are going to crash the party – because the solutions for the crisis that is capitalism are a catastrophe for the people. Hence the spring of 2015 will hopefully also see a landmark of resistance against the European crisis regime as thousands of different people from all over Europe and beyond travel to the action days against the ECB-party. We call for the antiauthoritarian movement to participate in these actions and discussions. Let's use this possibility to promote transnational self-organisation in the fight against state and capital and turn this party of domination into our party.

The ECB as symbol and transnational state-apparatus:

The Governments of Europe are implementing rigid policies of austerity through the ECB. It has already wreaked havoc on the social fabric, especially in the south of Europe. Yet no end is in sight, because both a forced cut back in state spending and an increase in money-flow have not been able to revive or even stimulate the economy: unemployment and underemployment are at an all-time high whilst profitable investments are hard to be found. The crisis will persist and the policies of crisis will become permanent. The ECB is the transnational state-apparatus institutionalising the crisis-policies through which less and less people get increasingly richer whilst more and more people are forced into crass poverty. The ECB has become a clear symbol of capitalist domination in Europe.

Kicking the habit: breaking complicity with capitalism

Capitalist domination controls every aspect of our lives. Through it traditional relations of dependency and control, but also of solidarity, are being dissolved: how we work, what we eat, who we love, where we live and what air we breathe is constantly determined anew. Our livelihood depends on the daily reproduction of capitalism and we are as much a part of its machinery as those that rule us. This also promised and promises new freedoms, and as such is not only implemented by the ruling classes but also embraced by the exploited. But it is also here, in the everyday, where conflicts and contradictions within this system of domination appear: for example; when wages and pensions are cut; tenants thrown out of their flats; welfare and healthcare torn apart; the environment is destroyed, with a shrug, in the name of private profit; and conditions of (over-)exploitation are institutionalised by the deadly border regime against refugees and migrants. These struggles are our point of departure. We are determined to break with the concrete domination brought about by the abstract principals of capital. Capitalism is made by us all, together we can overcome it.

Self-organising beyond State, Nation and Europe

Nobody can do this for us, no state and no party. Bourgeois politics – in the end – is always confined to the management of capitalism's necessities. It can't challenge the basic terms of capitalist domination: economic growth (capital accumulation) as an end in itself and thus the necessary separation of work (labour) and the means of production. We'll have to take control of our lives – and aim for anti-authoritarian self-organisation. Within Europe, transnational institutions like the ECB have been created outside of the realm of the old national processes of parliamentary deliberation. Granted, we won`t shed any tears for the old days. But, to avoid being pitted against each other across state borders, our struggle must be on the European level at the very least! The choice between the old nation-state and Europe – as it is being presented to us by the populist right – is no choice: Europe is and always has been the framework in which the competition between nation-states is organized. It is the framework, with the ECB as its agent and materialised symbol, that produces winners and losers, reproduces national divisions and strengthens nationalist formations. A liberated society will only be won against and beyond both the nation-state and Europe.

Let us deepen the process of transnational exchange. Let us bring our common struggles, our common anger together and tackle the ECB as a symbol of capitalist domination in Europe. Come to the Beyond Europe barrio at the camp, join the antiauthoritarian block on the anticapitalist demonstration and take part in the blockades of the ECB-party in Frankfurt..

Face the players, fight the game! Come to Frankfurt and crash the party.

BEYOND EUROPE ☆

Περί τέχνης και πολιτικής στην κοινωνία του θεάματος

Εύη Καλύβα

Χθες πήγα σε ένα συνέδριο για την τέχνη και την πολιτική. Φοιτητές καλών τεχνών, γραφικών τεχνών, δημόσιας ανάπτυξης και διεθνών σχέσεων ετοίμασαν προτάσεις σε σχέση με μη-κρατικά κράτη (stateless states), που έχουν αναδειχτεί μέσα από αντιαποικιακούς αγώνες ή ως αποτέλεσμα νεο-ιμπεριαλιστικών τακτικών: Azawad, Baluchistan, Somaliland, West Papua κτλ. Οι προτάσεις αυτές συμπεριέλαβαν μια ιστοσελίδα tumblr και το λανσάρισμα μιας ελαττωματικής λάμπας γραφείου. Αλλού, καλλιτέχνες/ακτιβιστές, ακαδημαϊκοί/ακτιβιστές από το London School of Economics και υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων/ακτιβιστές από το Cambridge παρουσίασαν το «ανθρωπιστικό πρόβλημα» στο Κομπανί. Το περιεχόμενο δεν ήταν ακριβώς ό,τι είχα υπόψη μου! φαίνεται πώς «ακτιβιστής» είναι στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία του νεο-αποικισμού αυτό που είναι το «καλλιτέχνης» στην κοινωνία του θεάματος.

Λίγο από όλα δηλαδή, αλλά τι να περιμένει κανείς από μια πλήρως αμερικανοποιημένη χώρα σαν την Ολλανδία, ιστορικά διαμορφωμένη γύρω από το καλό business και τη ρητορική προώθησης ανθρωπιστικών αιτημάτων, ενώ ταυτόχρονα (ή ίσως επακριβώς για αυτόν το λόγο) με την αποστολή κυανόκρανων διασφαλίζει τα συμφέροντα μιας αυτάρεσκα αυτοπροσδιοριζόμενης «διεθνούς κοινότητας»; Από την άλλη, ίσως τα παιδιά που συμμετείχαν στο συνέδριο να είχαν την ευκαιρία να αποκτήσουν μια κάποια επαφή με μια άλλη πραγματικότητα και η συζήτηση να καλλιεργήσει μια Το 2012 στην Οαξάκα, στο Μεξικό, παιδιά κεντούν με κόκκινο νήμα πάνω σε εθνικές σημαίες τα ονόματα δολοφονημένων και αγνοουμένων από τη σφαγή του 2006 (El grito).(ii) Η συμβολογία έχει μια ιστορία εξέλιξης στο Μεξικό και σε άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής σε σχέση με το κέντημα ως λαϊκή μορφή χειροτεχνίας και ομαδικής δραστηριότητας, η οποία τώρα λαμβάνει χώρα δημόσια! και με τη σημαία, ως σύμβολο της πατρίδας, το πλύσιμο της με αίμα κτλ. Δεν είναι Jeff Koons θα μου πεις, αλλά γιατί να είναι; Κατ' ακρίβεια, είναι τόσο άντι-Jeff Koons που ούτε στην ίδια κατηγορία δε μπορεί να μπει. Με άλλα λόγια, όταν κάποια μιλάει για τέχνη και πολιτική, θα πρέπει να είναι κατανοητό περί τι (ή περί τίνος την) τέχνη και πολιτική μιλάει.

Στην φαντασμαγορία του θεάματος, αυτές δεν είναι οι μόνες λέξεις που έχουν αδειάσει τόσο πολύ από νόημα, παραδείγματα και μνήμη, που έχουν καταντήσει να σημαίνουν τίποτα και άρα οτιδήποτε. Η δημοκρατία έχει καταντήσει άλλο ένα τέτοιο ρητορικό σχήμα, η σημαία ένα δεύτερο. Θα μου πεις, κάθε εποχή έχει αντίστοιχα τα δικά της και εμείς τα δικά μας. Σύμφωνες, αλλά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τις ολοκληρωτικές διαστάσεις που έχει πάρει η συστηματική πτώχευση του «εδώ» και του «τώρα». Η μαζική παραγωγή, η pastich αντιγραφή και διάθεση και οι διαρκείς επ-αναπροσδιορισμοί του συμβολικού, φανταστικού και ιδεατού μάς έχουν ληστέψει τα όνειρα και ξεγυμνώσει από αναφορές. Όποιο παρελθόν και ιδέα επανασημαίνονται όχι μόνο μέσα από τη διαλεκτική της ιστορίας, αλλά με πολύ πραγματικούς όρους, μέσα από μια πρωτοφανή, ολοκληρωματική και άκρως δημοφιλοποιημένη ανακύκλωση του θεάματος, όπου το The Voice λανσάρεται ως δείγμα προόδου και δημοκρατικοποίησης στον αραβικό κόσμο και η Helly Luv ως η σύνοψη του κουρδικού ονείρου ορισμένου από το νεοφιλελευθερισμό. Ορισμοί, λοιπόν. Δύο τα κρατούμενα.

Για να μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα την ιστορική εξέλιξη ιδεών, πρακτικών, μεθοδολογικών πλαισίων και θεωρητικών τοποθετήσεων, θα δούμε ακολούθως κάποια παραδείγματα! πρώτα, όμως, ας ξεκαθαρίσουμε το πλαίσιο ανάλυσης. Από τη μια, υπάρχει πάντα η άποψη του ότι, ή θα μιλάς ή θα κάνεις (τέχνη, πολιτική, επανάσταση). Δε νομίζω πως το ένα αποκλείει κατηγορηματικά το άλλο (αν και φυσικά ένας από τους μηχανισμούς αποπροσανατολισμού είναι ακριβώς μέσα από αντίστοιχες διαδικασίες). Στη διαλεκτική σχέση μεταξύ σκέψης και δράσης πολλά μπορούν να γίνουν και σε πολλά επίπεδα. Βέβαια, ένα είναι σίγουρο: πως άμα δε ξέρεις τι κάνεις, δεν κάνεις τίποτα. Ή χειρότερα.

Το δεύτερο βασικό σημείο είναι πως η σχέση μεταξύ τέχνης και πολιτικής λειτουργεί μετασχηματιστικά πάνω στους τρόπους με τους οποίους κάνουμε και μιλάμε για την τέχνη και στο πώς αντιλαμβανόμαστε τη σχέση της τέχνης με άλλα κοινωνικά φαινόμενα. Μπορούμε να καταλάβουμε την τέχνη ως μετασχηματιστική κοινωνική πράξη, ως μια δραστηριότητα που εκφράζει τον κόσμο και αποσκοπεί να τον αλλάξει και που, την ίδια στιγμή, στοχάζεται κριτικά περί της δικής της κατάστασης σε

σχέση με αυτόν τον κόσμο.

Πιο συγκεκριμένα, η σχέση της τέχνης με την πολιτική δεν είναι κάτι που μπορεί να εξαντληθεί μόνο μέσα από τη θεματική αναπαράσταση (και πριν προλάβετε να πείτε κάτι για τον κοινωνικό ρεαλισμό, ο Κουρμπέτ ήταν στην κομμούνα του Παρισιού, πόσο μάλλον ενεργό μέρος της επανάστασης το ρωσικό ή μεξικανικό αβάν-γκαρτν). Κριτικά προωθημένες πρακτικές αρνούνται τη λειτουργία της τέχνης ως αναπληρωτή αστικών ιδανικών. Απορρίπτουν κάποια προνομιούχα συνείδηση του καλλιτέχνη (λευκός, αστός και «φυσικά» άντρας) και την καλλιτεχνική δημιουργία ως διακριτό είδος εργασίας σε παραδειγματική αντίθεση με τη χειρωνακτική εργασία και την κοινωνική δραστηριοποίηση. Παράλληλα, απορρίπτουν τη διασφάλιση κάποιας «υψηλής τέχνης» από εξειδικευμένους φορείς που μπορούν να την αναγνωρίσουν, αξιολογήσουν, ερμηνεύσουν και προωθήσουν. ! Αντίθετα, κοινωνικά δεσμευμένες δημιουργικές πρακτικές διαμορφώνουν πιο δημοκρατικούς όρους συμμετοχής, δημιουργίας και επικοινωνίας της τέχνης και αποσκοπούν στην επαναφορά της (καλλιτεχνικής) δημιουργίας στην καθημερινή ζωή και την κοινωνική και πολιτική πάλη. Με άλλα λόγια, μια καλλιτεχνική πρακτική στο πλευρό της πολιτικής πρακτικής ή ως πολιτική πρακτική αποσκοπεί στην παράλληλη αναθεώρηση του τρόπου παραγωγής και εμπειρίας της τέχνης, ταυτόχρονα με την αναθεώρηση του κοινωνικού κατεστημένου, αντίστοιχων πρακτικών και της καθημερινότητας. Αυτές οι δυο προϋποθέσεις είναι αναπόσπαστες στο πώς η κοινωνική κριτική και το πολιτικό όραμα πραγματώνονται και ενσωματώνονται (αντί απλώς να αναπαριστώνται) μέσα από την πρακτική της δημιουργίας.! Τα ακόλουθα παραδείγματα δραστηριοτήτων από τη Χιλή του ’70 και την Αργεντινή του 2000 επαναδιεκδικούν και επανα-πολιτικοποιούν το δημόσιο χώρο! ή καλύτερα, δημιουργούν δημόσιο χώρο (με την πολιτική έννοια του δήμου). Παρά τις διαφορές στην πολυπλοκότητα της παρουσίασής τους, οι συλλογικές αυτές πρακτικές προτείνουν καινούργιους τρόπους έκφρασης, επικοινωνίας, κριτικής σκέψης και κοινωνικής δράσης.

Χιλή

Κατά τη θηριώδη στρατιωτική δικτατορία του Πινοσέτ, η ομάδα Colectivo de Acciones de Arte (CADA) [Ομάδα Δράσεων Τέχνης] παράγει έργο που καταπιάνεται με την κοινωνική πραγματικότητα και αποσκοπεί τόσο στο να την κριτικάρει και να την αλλάξει, όσο και να κριτικάρει και να αλλάξει τη θέση της τέχνης μέσα στην κοινωνία. Τα αρχικά «cada», επίσης, σημαίνουν στα ισπανικά «κάθε» (κάθε μια, κάθε ένας) και δίνουν μια επιπρόσθετη συλλογική διάσταση στο έργο τους. Στο θεωρητικό τους λόγο, ο οποίος έχει μαρξιστικές καταβολές, ορίζουν την τέχνη ως κοινωνική και συλλογική δημιουργία ενσωματωμένη στην πάλη για καλύτερη ζωή, αξιοπρέπεια, ισότητα και πολιτική ελευθερία. Μέρος της κουλτούρας μιας κοινωνίας, η τέχνη μπορεί να μεταμορφώσει αυτήν την κουλτούρα προς μια νέα κοινωνία.(iii) Με άλλα λόγια, η καλλιτεχνική δημιουργία είναι ένας από τους τρόπους κοινωνικού μετασχηματισμού.

Οι πολύμορφες δράσεις της CADA πραγματοποιούνται στο δημόσιο χώρο. Αμφισβητούν το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο της τέχνης και ανοίγουν νέους χώρους για διάλογο, συνεργασία και κοινή δράση. Σε μια κοινωνία, η οποία χαρακτηρίζεται από ολιγαρχική συσσώρευση πλούτου από τη μια μεριά και εκτεταμένη εξαθλίωση από την άλλη, από λογοκρισία, παρακολούθηση, βασανιστήρια και εξαφάνιση, εξωτερική εξάρτηση και μια σειρά κρίσεων του νεο-φιλελεύθερου μοντέλου των Chicago Boys εκπαιδευμένων από τον Μίλτον Φρίντμαν & ΣΙΑ, οι πρακτικές της CADA δημιουργούν καινούργια συμβολικά και εικαστικά λεξιλόγια. Επιπρόσθετα, συνυφαίνουν κριτικά αλληλεπάλληλες αναφορές, οι οποίες κατευθύνουν τους συνειρμικούς συσχετισμούς ανάμεσα σε εικαστικά, κοινωνικά και πολιτικά συλλογιστικά πλαίσια.

Το Para no morir de hambre en el arte (1979) [Για να μην πεθάνεις της πείνας στην τέχνη] αποτελείται από πολλά επίπεδα. Στις αρχές Οκτώβρη 1979, η ομάδα κατανέμει, σε συνεργασία με τοπικές κοινοτικές ομάδες, 100 σακούλες με γάλα στις φτωχογειτονιές του Σαντιάγο. Αυτές φέρουν την επιγραφή «1/2 litro de leche» και παραπέμπουν στην καμπάνια του Αλιέντε για την εξασφάλιση 1/2 λίτρου γάλακτος για κάθε παιδί κάθε μέρα. Την ίδια ημέρα, δημοσιεύουν ένα μινιμαλιστικό κείμενο στο περιοδικό Hoy που παραπέμπει την αναγνώστρια να φανταστεί τη λευκή σελίδα ως γάλα και την κατανάλωση του ενός ως την κατανάλωση (ή αδυναμία κατανάλωσης) του άλλου.

Τον ίδιο μήνα, διοργανώνουν μια έκθεση σε μια γκαλερί του Σαντιάγο, όπου παρουσιάζουν ένα πλαστικό διαφανές κουτί μέσα στο οποίο έχουν σφραγίσει 60 σακούλες γάλα, ένα αντίγραφο του περιοδικού Hoy και μια συσκευή που αναμεταδίδει ένα μαγνητοφωνημένο τους κείμενο περί εκμετάλλευσης, αλληλεγγύης και φτώχειας. Το κείμενο αυτό είχε διαβαστεί μπροστά από το κτήριο της Οικονομικής Επιτροπής για τη Λατινική Αμερική των Ηνωμένων Εθνών στις πέντε επίσημες του γλώσσες. Η επιγραφή στο κουτί λέει: «Να παραμείνει

μέχρι ο λαός μας αποκτήσει πρόσβαση στη βασική του κατανάλωση τροφίμων/να παραμείνει ως το αρνητικό ενός σώματος ελλιπούς, αντεστραμμένου και πολλαπλού» (δική μου μετάφραση). Δεξιά και αριστερά του κουτιού έχουν τοποθετηθεί δυο οθόνες, οι οποίες δείχνουν στιγμιότυπα από την κατανομή του γάλακτος.

Η δράση καταπιάνεται κριτικά με αρκετά θέματα. Ένα βασικό θέμα είναι η προπαγάνδα για την κοινωνική και οικονομική ευμάρεια (το επονομαζόμενο «θαύμα της Χιλής») και η αναντιστοιχία μεταξύ του πώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μεσολαβούν και διαμορφώνουν μια απατηλή εικόνα της πραγματικότητας, η οποία ευρίσκεται σε κραυγαλέα αντίθεση με τη βιωματική εμπειρία του Χιλιανού λαού. Επιπρόσθετα, δημιουργεί

μια σειρά από μεταφορές και συνειρμικούς συσχετισμούς: το χρώμα του γάλακτος με τη λευκή σελίδα, έλλειψη, λογοκρισία και πείνα, κοινωνική πραγματικότητα και αναμετάδοση, άρνηση και εξαφάνιση. (iv)

Το διαφανές κουτί ανάμεσα στις τηλεοράσεις δημιουργεί μια χαρακτηριστική ειρωνική αντιπαράθεση. Ενώ φαίνεται να αποκαλύπτει, ή καλύτερα να αντιστρέφει, αυτό που τέτοιες συσκευές συνήθως κρύβουν, τα περιεχόμενά του (σύμβολα αυτής της ευμάρειας) είναι σφραγισμένα ως «τέχνη» και αφημένα να σαπίσουν. Αυτό ενδυναμώνει τη μεταφορά της βίας τόσο ως σχήμα λόγου όσο και ως εμπειρία. Σε συνδυασμό με την επιγραφή του κουτιού και τον τίτλο του έργου – «για να μην πεθάνεις της πείνας στην τέχνη», που είναι ανησυχητικός όσο και παράλογος – το έργο παραπέμπει στη φυσική βία που χαρακτηρίζει την καθημερινότητα. Τέλος, η μορφή και παρουσίαση του σε μια γκαλερί τέχνης αντιπαραθέτει την αντίληψη περί διασφάλισης καλλιτεχνικής αξίας με την υλική αξία και τις κοινωνικές αξίες. Με τον τρόπο αυτό, η δράση της CADA προσπαθεί να ακυρώσει τα υλικά, πρακτικά και ιδεολογικά πλαίσια που αποκόβουν την τέχνη από την καθημερινότητα και της διασφαλίζουν κάποια «καθαρότητα» από τα κοινωνικά. Την ίδια στιγμή, αποσκοπεί στη δημιουργία πολιτικής συνείδησης και προτείνει νέες τακτικές κοινωνικής δράσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ένα άλλο παράδειγμα από τις δράσεις της CADA είναι το No + (1983-84), περιγραφικά πιο απλό αλλά εξίσου κριτικό και πιο συλλογικό στην εκτέλεσή του. Αποτελείται από πανό ή γκραφίτι με αυτές τις δυο λέξεις και την προσθήκη μιας τρίτης λέξης ή συμβόλου (όπλα, βία, δικτάτορες, πείνα κτλ.) είτε από την ομάδα είτε από το κοινό! η δράση εξελίχτηκε σε διάφορα σημεία της πόλης και συνεχίστηκε από διάφορα άτομα. Μακριά από τη μονοσήμαντη παραγωγή «έργων/αντικείμενων τέχνης» που μπορούν να μονοπωληθούν θεωρητικά και υλικά από την άρχουσα ελίτ, η πρακτική της CADA μεταμορφώνει την τυπογραφία του δημοψηφίσματος για να τελειώσει ή όχι η δικτατορία του Πινοσέτ σε μια καινούργια, δημόσια γλώσσα εικονικής και εννοιολογικής κριτικής. (v)

Χειριζόμενες τέτοιες τακτικές, οι δράσεις της CADA μετασχηματίζουν τους κώδικες επικοινωνίας και δημιουργούν ρητορική ένταση. Αυτή ξεσκεπάζει τους μηχανισμούς αναπαραγωγής της κυρίαρχης ιδεολογίας, προκαλεί ρήξη στις διαδικασίες κωδικοποίησης της πραγματικότητας και διαβρώνει τη γλώσσα της εξουσίας.(vi) Παρά την παροδική παραμονή των επεμβάσεων της CADA στη δημόσια σφαίρα, οι ποιητικές-συλλογιστικές δράσεις της θα ενισχύσουν την εκπτωχευμένη συλλογική φαντασία με μια νέα γλώσσα, μια γλώσσα ανυπακοής, η οποία καταλαμβάνει το φιμωμένο δημόσιο χώρο και εγγράφει εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης, κριτικής σκέψης και κοινωνικής δράσης.

Αργεντινή

Πιο πρόσφατα, το Grupo de Arte Callejero (GAC) [Γκρουπ Τέχνης του Δρόμου] αναπτύσσει τακτικές που ανατρέπουν τους συνήθεις κώδικες επικοινωνίας και

κοινωνικής συμπεριφοράς και επαναδιεκδικούν το δημόσιο χώρο ως χώρο κοινωνικής και πολιτικής συνείδησης, συνεύρεσης και πράξης. Το GAC ξεκίνησε τη δράση του το 1998 σε ένα πολιτικό-οικονομικό πλαίσιο, όπου, μετά την παραδειγματική επέλαση του νεοφιλελευθερισμού από την κυβέρνηση Menem με αλλεπάλληλες περικοπές στην εκπαίδευση και υγεία, ιδιωτικοποίηση του εθνικού υλικού και φυσικού πλούτου, ανεργία και κατάλυση των εργατικών δικαιωμάτων στο όνομα της δημιουργίας πιο ανταγωνιστικών αγορών, ήρθε η κρίση του 2000-01. Ταυτόχρονα, οι προεδρικές χάρες και η ατιμωρησία των ηγετών της τελευταίας δικτατορίας (1976-83) βάσει νομοθεσίας (την οποία αναθεώρησε η κυβέρνηση Κίρχνερ) προσβάλλουν τη συλλογική μνήμη μιας βαθιά κατακερματισμένης κοινωνίας.

Κατά τον Henri Lefebvre, η δημιουργία του χώρου είναι άρρηκτα δεμένη με την παραγωγή γνώσης και ιστορίας! επιπλέον, οι χωρικοί διαχωρισμοί παράγουν αντίστοιχους κώδικες και πρακτικές που διέπουν την καθημερινότητα.(vii) Το GAC καταπιάνεται κριτικά με τις διαδικασίες μέσα από τις οποίες ο δημόσιος χώρος βιώνεται, γίνεται αντιληπτός, θεωρητικοποιείται και κατασκευάζεται! και προτείνει μια συλλογική πρακτική βασισμένη στη θέση πως ο δημόσιος χώρος είναι χώρος υπό κοινή κατασκευή. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούν το escrache (μορφή δημόσιας κατακραυγής(viii), για να μετασχηματίσουν το αστικό τοπίο και πραγματεύονται κοινωνικά προβλήματα, όπως η διαφθορά, ατιμωρησία, ανεργία, αποξένωση, εργατική και ταξική εκμετάλλευση και κρατική βία. Παράλληλα με δουλειά βάσης, ανοικτά καλέσματα, συζητήσεις, συμμετοχή σε πορείες και συνεργασίες με πολιτικές ομάδες, ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων και γειτονιάς, καθώς επίσης και κινήματα ανέργων και απολυμένων, το GAC αναδιαρθρώνει δυο μορφές αστικής κωδικοποίησης – τον οδικό κώδικα κυκλοφορίας και τη χαρτογράφηση.

Παρεμβάσεις όπως Justicio y Castigo (1998) [Δίκη και Καταδίκη] και Aquí viven Genocidas (2001-06) [Εδώ ζουν Γενοκτόνοι] διαμορφώνονται μέσα από συζητήσεις και εκτελούνται ομαδικά σε διάφορα σημεία της πόλης. Γνωστοποιούν τα μέρη πρώην κέντρων παράνομης κράτησης και βασανιστηρίων κατά τη διάρκεια της τελευταίας δικτατορίας, μέρη όπου τα λεγόμενα «αεροπλάνα θανάτου» απογειώνονταν για να ρίξουν ζωντανούς τους κρατούμενους στο ποτάμι la Plata, και ονόματα και διευθύνσεις στελεχών της δικτατορίας (γιατρών, ιερέων, βασανιστών, οικειοποιητών, συνεργατών ή μελών του στρατού και της αστυνομίας).(ix) Σύμφωνα με την ομάδα, το escrache καταλαμβάνει το δρόμο και μετατρέπει ένα είδος τοπικού μάρκετινγκ σε δημόσια κατακραυγή! παράλληλα, όπως εξηγούν οι ίδιες, η πρακτική τους ανοίγει ένα χώρο, όπου το καλλιτεχνικό και το πολιτικό αποτελούν μέρος του ίδιου μηχανισμού παραγωγής.(x)

Η χαρτογραφική πρακτική του GAC προσφέρει περισσότερα από μια απλή παρουσίαση δεδομένων ή ανάκαμψη της καθημερινής πορείας κυκλοφορίας. Η οικειοποίηση αστικών κωδίκων αποτυπώνει τόσο την εθνική ιστορία όσο και την καθημερινότητα και παρεμβαίνει στην ανακύκλωση συμβόλων από τα μίντια και τον αντίστοιχο παροξυσμό νομοτέλειας, διαδικασιών, τάξης και ασφάλειας. Επανακατευθύνει την προσοχή και, σε συνδυασμό με μια καυστική εικαστική συμβολογία και μορφολογία επικοινωνίας, ανακόπτει την αλυσίδα συνειρμικών συσχετισμών και μετατοπίζει τη ρουτίνα της καθημερινότητας. Παράλληλα, προτείνει εναλλακτικούς τρόπους απεικόνισης και αντίληψης όχι μόνο του τόπου, της ιστορίας και της μνήμης, αλλά και των διαπροσωπικών σχέσεων και της κοινωνικής πάλης. Απεικόνιση και

αντίληψη, τόπος και σχέσεις βρίσκονται σε μια δυναμική σχέση: μέσα από τέτοιες διαδικασίες διατηρείται ένας ανοικτός διάλογος, μετασχηματίζονται πραγματικές σχέσεις και δημιουργούνται συλλογικά νέοι αστικοί κώδικες συμπεριφοράς, ύπαρξης και συνείδησης.

Κατά τις κινητοποιήσεις του 2000-01, η ομάδα ρίχνει εκατοντάδες στρατιωτάκια/αλεξιπτωτιστές στο κέντρο του Μπουένος Άιρες και κατακλύζει την πόλη με χαλκομανίες μιλιταριστικών συμβόλων (τανκς, βόμβες, στρατιώτες) (Invasión, 2001). Πολύ μακριά από την

επένδυση σε κάποιο τελικό προϊόν τέχνης, οι δραστηριότητες αυτές επαναδιεκδικούν το δημόσιο χώρο υλικά και συλλογιστικά. Δείχνουν πώς οι κοινωνικές σχέσεις εγγράφονται στο δημόσιο, κοινό χώρο, μέσα στον οποίο λειτουργούν διαφορετικές μορφές κριτικών-πολιτικών, δημιουργικών και κινηματικών δραστηριοτήτων, και διαμέσου του οποίου δημιουργούνται δίκτυα, δομές και νέες μορφές συνύπαρξης. Προωθούν τακτικές πολιτικής και συλλογικής παρεμβολής όχι μόνο λόγω του θέματός τους αλλά έμπρακτα, προσφέρουν ένα αίσθημα δικαιοσύνης και καλλιεργούν την ιστορική συνείδηση και την κριτική σκέψη. Εξίσου σημαντικό, ενισχύουν την κοινωνική αλληλεγγύη και την πολιτική κινητοποίηση βασισμένες στην ενεργή συμμετοχή, συνεύρεση, ανταλλαγή απόψεων και δημιουργία καινούργιων τρόπων έκφρασης και δράσης.

Συμπεράσματα

Οι δραστηριότητες στη Χιλή και στην Αργεντινή επεμβαίνουν στη συνηθισμένη αλυσίδα συνειρμικών συσχετισμών και αναδιαρθρώνουν το συμβολικό και το ιδεατό. Εάν οι δράσεις της CADA φαίνονται αρχικά δυσνόητες, αυτό έχει σαφώς να κάνει με το καθεστώς τρομοκρατίας μέσα στο οποίο λειτουργούν. Από την άλλη το GAC, χρονικά πιο σύγχρονο, χειρίζεται πιο άμεσα μέσα αλλά το κάνει αυτό μαζί με ένα κοινό που έχει το ίδιο διαμορφωθεί μέσα από τις συλλογικές και μαζικές κινητοποιήσεις του 2000-01. Και στις δυο περιπτώσεις, οι πρακτικές αυτές προκαλούν τα θεσμικά και πρακτικά όρια της τέχνης και αποκαλύπτουν τους μηχανισμούς προπαγάνδας, λογοκρισίας, καταστολής και διαμεσολάβησης της πραγματικότητας.

Το θέμα, βέβαια, δεν είναι απλώς να επεκταθεί η κατηγορία «τέχνη», αλλά να δούμε το πώς, μέσα από αντίστοιχες συζητήσεις, αυτές οι δραστηριότητες δημιουργούν τις συνθήκες για να αναθεωρηθεί το πλαίσιο της τέχνης, η σχέση της με την κοινωνία – η σχέση της τέχνης με την πολιτική ή η τέχνη ως πολιτική

δραστηριότητα – και να μεταμορφωθεί η ίδια η κοινωνία. Το πρόβλημα ορισμών φυσικά δεν είναι τοπική ιδιαιτερότητα: το να κατέβω σε μια πορεία, να ρίξω ένα χαρτάκι σε ένα κουτί ή δω τις ειδήσεις των οκτώ θεωρείται, με εισαγωγικά ή μη, σε αντίστοιχους κύκλους, πολιτική. Μια πρακτική, βέβαια, πρέπει και να διατηρεί ένα γενικό κριτικό πλαίσιο και να επεκτείνεται στο κοινωνικό και στην καθημερινή πάλη.

Ιδιαίτερα σε σχέση με το δημόσιο χώρο, οι δραστηριότητες που συζητήθηκαν εδώ καταπιάνονται κριτικά με το τι είναι ο δημόσιος χώρος, τι τον αποτελεί

και πώς (ανα)παράγεται. Ο δρόμος και η πλατεία δεν είναι προνομιούχα μέρη αυτά καθ' αυτά, αλλά βρίσκονται κάτω από τις ίδιες ηγεμονικές δομές που διέπουν όλες τις σφαίρες της κοινωνίας. Ταυτόχρονα, ο χώρος εργασίας, τα μουσεία και τα σχολεία είναι επίσης μέρη κοινωνικοπολιτικής δράσης και κριτικής.

Να το πούμε αλλιώς, όπως ο δρόμος θα πρέπει να επαναδιεκδικεί ως πολιτικός χώρος και να επαναπροσδιοριστεί από αστικός τόπος παρακολούθησης και αποξένωσης, το ίδιο και η αναπαραγωγή άλλων (υπο)δομών του εποικοδομήματος. Σίγουρα δε θα αφήσουμε την κουλτούρα και εκπαίδευση στο μονοπώλιο της κυρίαρχης ιδεολογίας, αν και ενδεχομένως η συστημική τους αλλαγή όχι μόνο να επαναπροσδιορίσει τη δομή τους αλλά και τη μορφή τους. Ήτοι, η κοινωνική πάλη είναι σε όλα τα επίπεδα και η τέχνη μπορεί να προσφέρει καινούργιους τρόπους έκφρασης, αντίληψης και πραγμάτωσης της κοινωνικής ζωής, χώρων και καθημερινοτήτων. Μέσα από την συνεύρεση και την κριτική έκφραση, ο σκοπός δεν είναι μόνο η επαναδιεκδίκηση του κοινού, αλλά η επιδιόρθωση του κοινωνικού ιστού και η δημιουργία νέων δικτύων συμβίωσης και αλληλεγγύης.

Τα παραδείγματα μπορούν να συνεχιστούν σε διάφορες διαβαθμίσεις πολιτικής και κοινωνικής κριτικής, συμμετοχικότητας και συμβολογίας. Άλλες εικαστικές παρεμβολές στην πόλη ξεγυμνώνουν την κοινωνία του θεάματος – βλ. Banksy και ιδιαίτερα το γκραφίτι Napalm, όπου το γυμνό κοριτσάκι από την

εικονική φωτογραφία της εισβολής στο Βιετνάμ πάει χέρι με χέρι με τον άνθρωπο των McDonald's και τον Micky Mouse. Το ότι ο οργανισμός τρένων του Λονδίνου πλέον εκπαιδεύει τους υπαλλήλους του πώς να αναγνωρίζουν αυθεντικά Banksy και να μην τα σβήνουν ενισχύει το επιχείρημα παρά το αντίθετο. ! Ξέρω: αντίγραφα Banksy πωλούνται ακριβά στη γκαλερί την ίδια στιγμή που ο ίδιος/ίδια/ίδιοι (το δημόσιο πρόσωπο δεν είναι γνωστό) πουλάνε «αυθεντικά» έργα απ' έξω! άμα το κοινό προτιμάει να αγοράσει από το μαγαζί με «εγγυημένη αξία» παρά από το δρόμο θα πρέπει να αναρωτηθούμε τι κοινό είναι αυτό, που αγοράζει ... γκραφίτι, και πώς η δράση αυτή ξεσκεπάζει τέτοιες υποκριτικές συμπεριφορές. Εξάλλου, οι δραστηριότητες της CADA έχουν αναλυθεί σε χοντρά ακαδημαϊκά βιβλία, ενώ οι πινακίδες του GAC έχουν αναρτηθεί στο ανοικτό μουσείο Πάρκο Μνήμης στο Μπουένος Άιρες.

Το θέμα εδώ είναι ακριβώς τα όρια της κριτικής ικανότητας και εμβέλειας ενός έργου, το πώς εξακολουθεί να ξεσκεπάζει τις διαδικασίες

εκπτώχευσης του φανταστικού, μονοπώλιου του συμβολικού, και της κρατικής/αστικής/νεο-φιλελεύθερης προπαγάνδας και υποκρισίας. Εδώ βρίσκεται η διαλεκτική σχέση μεταξύ έργου και κριτικής, όπως αναφέραμε στην αρχή, και κατ' επέκταση καλλιτεχνικής και πολιτικής δράσης: δεν είναι αρκετό μια δράση να παρουσιάζει το πρόβλημα! χρειάζεται να τοποθετεί συνειδητά και ενεργά τον εαυτό της μέσα στις ίδιες διαδικασίες δημιουργίας, αντίληψης, σκέψης και δράσης που διαπραγματεύεται. Αυτό σημαίνει πως η δράση δεν έρχεται σαν εξωτερικός παρατηρητής/κατακριτής της πραγματικότητας, λες και έχει κατασκευαστεί έξω από αυτή, αλλά είναι μέρος αυτού που αποσκοπεί να μεταμορφώσει σε μια διαδικασία που φυσικά μεταμορφώνει την ίδια την πράξη. Η διαφορά μεταξύ μιας δράσης που αναλώνεται στην πορεία ή που εξομοιώνεται από την κυριαρχία, και μιας δράσης που μετασχηματίζεται είναι το ότι παραμένει κριτικά ικανή να διατηρήσει ένα θετικό όραμα για το μέλλον και να ξεπεράσει το αρνητικό σημείο στη διαλεκτική της αλλαγής. Με πιο απλά λόγια, που συνεχίζει να δημιουργεί και επαναδιεκδικεί το καινούργιο και να παράγει και επανασημαίνει λέξεις, εικόνες, αναφορές και μορφές δράσης.

Υποσημειώσεις

(i) León Ferrari, «“Tucumán Arde” Arg. Respuesta a un cuestionario», παρουσίαση σε συνέδριο, Πανεπιστήμιο της Χαβάνα, Κούβα, 15 Νοέμβρη 1973. Αρχείο León Ferrari, Μπουένος Άιρες.

(ii) Οι κινητοποιήσεις ξεκίνησαν με τις απεργίες των δασκάλων τον Μάη του 2006! η πρωτεύουσα καταλήφθηκε και αυτο-διοργανώθηκε από την Asablea Popular de los Pueblos de Oaxaca [Λαϊκή Συνέλευση των Λαών της Οαξάκα]. Η πόλη ήταν υπό την πολιορκία της κρατικής και παρακρατικής τρομοκρατίας για εφτά μήνες. Ο τίτλος του έργου, El grito [Η κραυγή] παραπέμπει στην εθνική επέτειο του Μεξικού και τη συμβολική κραυγή της ανεξαρτησίας σε μια χώρα που κάθε άλλο παρά ανεξάρτητη είναι. Αξίζει να σημειωθεί πως η επέτειος γιορτάζεται και στις αυτόνομες περιοχές των Ζαπατίστας στην επαρχεία Chiapas με σχολικές παρελάσεις (όπου όλα τα παιδάκια φοράνε μαντίλια στα πρόσωπα τους) φωνάζοντας βέβαια ιδιαίτερα συνθήματα.

(iii) CADA, “Para no morir de hambre en el arte” [1979]. Επανεκδ. Robert Neustadt, CADA día: la creación de un arte social, 107-25. Σαντιάγο, Χιλή: Cuarto Propio, 2001.

(iv) Σύμφωνα με την τοπική και διεθνή προπαγάνδα, η δικτατορία της Χιλής, όπως και της Αργεντινής, δεν είχε δολοφονημένους αλλά μόνο “εξαφανισμένους”.

(v) Τα ψηφοδέλτια στη Χιλή αποτελούνται από τα ονόματα, ή σε αυτή την περίπτωση τις λέξεις “ναι” και “όχι”, και δίπλα μια παύλα, ενώ η επιλογή γίνεται με το να σημειωθεί μια κάθετη γραμμή πάνω σε αυτή την παύλα· ταυτόχρονα, το σύμβολο + χρησιμοποιείται γενικά για τη λέξη “(κι) άλλο/ πια”. Οπότε η σύνθεση διαβάζεται: “όχι άλλο/όχι πια” (όπλα, βία κτλ.).

(vi) Οι πρακτικές αυτές χαρακτηρίζουν κριτικά προωθημένες δραστηριότητες στη Χιλή την δεκαετία του 1970, επονομαζόμενες ως escena de avanzada [προηγμένη σκηνή]. Βλ. Nelly Richards (επιμ.), Arte en Chile desde 1973. Escena de Avanzada y Sociedad. Σαντιάγο, Χιλή: FLACSO, 1987.

(vii) Henri Lefebvre, The Production of Space [1974]. Οξφόρδη: Blackwell, 1991.

(viii) Escrachar είναι όρος αργκό που σημαίνει «αποκαλύπτω, κοινοποιώ, αποδεικνύω».

(ix) Η επίσημη αιτιολογία, την οποία χρησιμοποίησε η υπεράσπιση στις δίκες των δικτατόρων και των συνεργατών τους, ήταν πως αυτοί δεν σκότωσαν κανένα! ζωντανούς άφηναν τους κρατούμενους και ήταν το … νερό που τους σκότωνε. Η κοινωνικό-στρατιωτική [civico-militar] δικτατορία του 1976-83, όπως ορθώς ονομάζεται, γιατί στηρίχτηκε από ένα σημαντικό μέρος της κοινωνίας και χρησιμοποίησε εκτεταμένα αντίστοιχες υποδομές, «εξαφάνισε» περίπου 30,000 άτομα – αφάνισε δηλαδή μια ολόκληρη γενιά. Εκτός από τη συστηματική εξόντωση οποιουδήποτε δημοκρατικού, προοδευτικού και αριστερού στοιχείου μέσα στα πλαίσια ενός ψυχροπολεμικού παροξυσμού, η δικτατορία αυτή επιστράτευσε πρωτοφανείς μηχανισμούς για την οικειοποίηση όχι μόνο της περιουσίας των θυμάτων της – με αντίστοιχες διαδικασίες πλαστογράφησης – αλλά και των παιδιών τους, όσα ήταν σε βρεφική ηλικία και δεν δολοφονήθηκαν.

(x) GAC, Pensamientos, prácticas y acciones del GAC. Μπουένος Άιρες: Tinta Limón, 2009.

αποστρατικοποιημένη

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

28 Φεβρουαρίου
Σάββατο

πορεία στην πόλη!

σημεία συνάντησης

14:00 Πλατεία Φανερωμένης
14:30 Sarayönü Meydanı

BEYOND EUROPE☆

Antiauthoritarian Platform Against Capitalism

M18

March 18th 2015

FACE THE PLAYERS FIGHT THE GAME

Frankfurt / Germany

COME TO FRANKFURT AND CRASH THE ECB OPENING EVENT

WWW.MARCH18.NET | WWW.BEYONDEUROPE.NET

